

ARGO GEMİSİ EFSANESİ

Ümit KUMARGAL

**Yüksek Lisans Tezi
Arkeoloji Anabilim Dalı
Doç. Dr. Korkmaz MERAL
2019
Her Hakkı saklıdır**

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI**

Ümit KUMARGAL

ARGO GEMİSİ EFSANESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TEZ YÖNETİCİSİ
Doç. Dr. Korkmaz MERAL**

ERZURUM - 2019

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ BEYAN FORMU

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

BİLDİRİM

Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddelerine göre hazırlamış olduğum “ARGO GEMİSİ EFSANESİ” adlı tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

*Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim *.*

- ☐ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin/Raporumun makale için altı ay, patent için iki yıl süreyle erişiminin ertelenmesini istiyorum.

05.04.2019

Ümit KUMARGAL

*** LİSANSÜSTÜ TEZLERİN ELEKTRONİK ORTAMDA TOPLANMASI, DÜZENLENMESİ VE ERİŞİME AÇILMASINA İLİŞKİN YÖNERGE**

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Lisansüstü tezlerin erişime açılmasının ertelenmesi MADDE 6– (1) Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.

(2) Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.

Gizlilik dereceli tezler MADDE 7– (1) Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

(2) Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

TEZ KABUL TUTANAĞI

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Doç. Dr. Korkmaz MERAL'in danışmanlığında, Ümit KUMARGAL tarafından hazırlanan bu çalışma 05 /04/2019 tarihinde aşağıda isimleri yazılı jüri tarafından. Arkeoloji Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Korkmaz MERAL

İmza:

Jüri Üyesi : Prof. Dr. Mehmet KARAOSMANOĞLU

İmza:

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Hüseyin METİN

İmza:

Prof. Dr. Sait UYLAŞ
Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	III
ABSTRACT	IV
RESİMLER DİZİNİ	V
HARİTALAR DİZİNİ	VII
ÖNSÖZ.....	VIII
GİRİŞ	1
I. AMAÇ, KAPSAM VE YÖNTEM.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ALTIN POSTLU KOÇ ve ARGO GEMİSİ

1.1. ALTIN POSTLU KOÇ	2
1.1.1. Altın Postlu Koç'un Doğuşu	2
1.1.2. Altın Postlu Koç'un Kolkis'e Götürülüşü	2
1.2. ARGO GEMİSİNİN YAPILIŞI.....	5
1.3. ARGONAUTLAR SEFERİNİN AMACI	8
1.3.1. Altın Post'u Kolkhis'ten İolkos'a Getirmek	8
1.3.2. Grek Kolonizasyon Hareketi	8
1.4. SEFERE KATILAN KAHRAMANLAR.....	10
1.4.1. Atalante	13
1.4.2. Dioskurlar	14
1.4.3. Herakles	15
1.4.4. Orpheus	28
1.4.5. Peleus.....	29
1.4.6. Theseus	31

İKİNCİ BÖLÜM

İOLKOS'TAN KOLKHİS'E YOLCULUK

2.1. ARGONAUTLARIN İLK DURAĞI LEMNOS (LİMNİ) ADASI	33
2.2. KRAL KYZİKOS ve ARGONAUTLAR	35
2.3. MYSİA'DA HYLAS'IN KAYBOLMASI	36
2.4. AMYKOS'UN ÜLKESİ	37

2.5. KRAL PHİNEUS	38
2.6. ÇARPIŞAN KAYALARDAN KOLKHİS'E VARİŞ	40
2.6.1. Amazonların ve Khaliblerin Ülkesi.....	41
2.6.2. Argonautların Ares'in Adasında Phriksos'un Oğullarıyla Karşılaşması	43

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KRAL AİETES'İN ÜLKESİ VE ALTIN POST'UN ELE GEÇİRİLİŞİ

3.1. İASON, KRAL AİETES'İN HUZURUNDA	46
3.2. MEDEİA'NIN İASON'A YARDIMI VE ALTIN POST'UN ELE GEÇİRİLİŞİ	48

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KOLKHİS'TEN İOLKOS'A GERİ DÖNÜŞ

4.1. ARGONAUTLAR KİRKE'NİN ADASINDA	52
4.2. ANTHEMOESSA ADASI ve PHAIAKIA'DA İASON İLE MEDEİA'NIN EVLENMESİ	54
4.3. ARGONAUTLARIN LİBYA'DAN İOLKOS'A YOLCULUĞU	57

BEŞİNCİ BÖLÜM

ARGONAUTLARIN İOLKOS'A VARİŞİ ve GELİŞEN OLAYLAR

5.1. PELİAS'IN ÖLÜMÜ	61
5.2. İASON VE MEDEİA	63
5.3. THESEUS VE MEDEİA	65
5.4. ATREUS VE THYESTES	69
SONUÇ	72
KAYNAKÇA	75
EKLER	80
EK 1. RESİMLER	80
EK 2. HARİTALAR	99
ÖZGEÇMİŞ	102

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ARGO GEMİSİ EFSANESİ

Ümit KUMARGAL

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Korkmaz MERAL

2019, 102 Sayfa

Jüri: Doç. Dr. Korkmaz MERAL

Prof. Dr. Mehmet KARAOSMANOĞLU

Doç. Dr. Hüseyin METİN

Troia Savaşı'ndan bir önceki nesilde yaşamış olan Argo Gemisi Efsanesinin yapılmasının amacı ve bu amacın altında yapılan gizli hesaplar, Argonautların gidiş ve geri dönüşlerinde yaşamış oldukları maceralar ana başlıklar altında anlatılmaya çalışılmıştır. Bu ana başlıklar; Altın Postlu Koç'un doğuşu, Argo Gemisinin yapılışı, Argonautlar seferinin amacı ve bu amacın altında yatan gizli hesaplar, Argonautların Kolkhis'e giderken yaşadıkları maceralar ve uğradıkları yerler, Kolkhis'te Altın Post'u alırken yaşanan olaylar ve Medeia'nın İason'a yardımı şeklinde oluşturulmuştur.

Daha sonra Kolkhis'e gidiş ve dönüşlerinde Grek Kolonizasyon hareketine kattıkları kentler, inandıkları tanrılara tapınaklar yaparak armağanlar sunmaları, Altın Post'u alıp İolkos'a dönüşlerinde yaşadıkları maceralar ve uğradıkları yerler, İolkos'ta yaşanan olaylar anlatılmıştır. Sonrasında Pelias'ın ölümü ve Akastos'un İolkos Kral'ı olması, Medeia ile İason'un sürgüne gönderilmesi, Medeia ile İason'un sürgünde yaşadıkları olaylar ve İason'un ölümü anlatılarak bilim dünyasına kazandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Altın Post, Argonautlar, İason, Argo Gemisi, Medeia, Çarpışan Kayalar

ABSTRACT

MASTER THESIS

THE LEGEND OF ARGO SHIP

Ümit KUMARGAL

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Korkmaz MERAL

2019, Pages: 102

Jury: Assoc. Prof. Dr. Korkmaz MERAL

Prof. Dr. Mehmet KARAOSMANOĞLU

Assoc. Prof. Dr. Hüseyin METİN

The aim of the legacy of the Argo Ship, which was experienced in the previous generation of the Trojan War, and the secret accounts under this aim, the adventures of the Argonauts in their departure and return were tried to be explained under the main headings. These main headings are; The birth of the golden-post coach, the construction of the Argo ship, the purpose of the Argonauts expedition and the hidden accounts that underlie this aim, the adventures of the Argonauts on their way to Kolkhis and the places they have visited, the events taking place in Kolkhis, and the help of Medeia to Iason.

Then the cities they add to the Greek Colonization movement and return to Kolkhis, the gods they believe in offering temples by offering temples, the golden post and the adventures they experienced in their return to Iolkos and the places they visited, the events in Iolkos were told. Afterwards, the death of Pelias and the fact that Akastos became King of Iolkos, exile of Medeia and Iason, the events that were experienced in exile by Medeia and the death of Iason were introduced to the world of science.

Keywords: Golden Fleece, Argonauts, Iason, Argo Ship, Medeia, Symplegades

RESİMLER DİZİNİ

Resim 1. Phriksos ve Helle'nin Koçun Üzerinde Kolkhis'e uçmasının betimlendiği Gümüş Ayna, Roma Ulusal Müzesi, MS 2. yüzyıl	80
Resim 2. Kolkhis'e Giderken Helle'nin Koçun Üzerinden Boğaza düşmesi	81
Resim 4. Koçbaşı, Cebren, Troas, Bronz Sikke, 281-261	82
Resim 5. Koçbaşı, Klazomenai, MÖ 4. yüzyıl	82
Resim 6. Koçbaşı, Lesbos, Midilli, MÖ 521-478.....	83
Resim 7. Eğik Koçbaşları, Lesbos, Midilli, MÖ 454-427	83
Resim 8. İason'un Pelias ile Karşılaşması, Pompei Jason Evi, Napoli Arkeoloji Müzesi MS 1. yüzyıl	84
Resim 9. İason ve Koçbaşı, Bronz Ayna, MÖ 4. yüzyıl.....	85
Resim 10. Tanrıça Athena'nın Gözetiminde Argo Gemisinin Yapılışı, Roma, MS 1. yüzyıl.....	85
Resim 11. Argo Gemisi, Bronz Sikke, Teselya, İolkos, MÖ 4. yüzyıl.....	86
Resim 12. Theseus'un Kayanın Altından Kılıç ve Sandaletini Alması, British Müzesi, Pişmiş Toprak Kabartma, MÖ 1. yüzyıl.....	86
Resim 13. Argo Gemisinin Yola Çıkması, Konstantinos Volakanis, 1837-1907	86
Resim 14. Hylas'ın Nereid Tarafından Kaçırılmadan Önceki An, Manchester Sanat Galerisi, John William Waterhouse, 1896	87
Resim 15. Argonautlar, Kral Phineus'un Adasında, Abraham Diepenbeeck, 1596- 1675.....	87
Resim 16. Çarpışan Kayalar	88
Resim 17. Çarpışan Kayaların Etrafına Yapılan Fenerlerin Yeri	88
Resim 18. Hekate Tapınağı'nda İason'un Medeia'ya İkna Etmesi, Jean-François de Troy, 1679-1752, Londra Ulusal Galeri.....	89
Resim 19. Medeia'nın İason'a Yardımı, Büyülü Kremi Vermesi, John William Waterhouse, 1907	89
Resim 20. İason'un Aietes'in Boğaları ile Mücadelesi, Troyes Jean Francois	90
Resim 21. İason'un Aietes'in Boğalarını Boyunduruğu Altına Alması, Berlin Altes Müzesi, Roma Lahdi, 140-150.....	90
Resim 22. Medeia'nın Yardımıyla İason'un Altın Post'u Alması, Metropolitan Sanat Müzesi, Attika Kırmızı Figür, Krater, Orchard Ressaamı 470-460	91

Resim 23. Medeia'nın Yardımıyla İason'un Altın Post'u Alması, Lahit, Roma Sanat Eserleri Müzesi, MS 2. yüzyılın ikinci yarısı.....	91
Resim 24. İason ile Medeia'nın Evlenmesini Anlatılması, Lahit, Roma Sanat Eserleri Müzesi, MS 2. yüzyılın ikinci yarısı.....	92
Resim 25. Talos'un Kaya Fırlatması, Gümüş Sikke, 300-270	92
Resim 26. Pelias'ın Kızları ve Büyü Hazırladıkları Kazan, Berlin Pergamon Müzesi, MÖ 420-410	93
Resim 27. Medeia'nın Çocuklarıyla Glauke'ye Büyülü Hediyeleri Göndermesi, Berlin Altes Müzesi, Roma Lahdi, MS 140-150.....	93
Resim 28. Glauke ve Kreon'un Acı Çekmeleri, Berlin Altes Müzesi, Roma Lahdi, MS 140-150, Lahitin diğer yüzü	94
Resim 29. Medeia Çocuklarını Öldürüp Kaçarken İason'un Kılıcına El Atması, Charles- Andre Van Loo, 1759	94
Resim 30. Medeia'nın Helios Tarafından Gönderilen Kanatlı At ile Kaçması, Berlin Altes Müzesi, Roma Lahdi, 140-150	95
Resim 31. Medeia'nın Çocukları ile Hediyeleri Göndermesi, Glauke ile Kreon'un Acı Çekmeleri ve Medeia'nın Kanatlı At Arabası ile Kaçması, Berlin Altes Müzesi, Roma Lahdi, 140-150	95
Resim 32. Aigeus'un Oğlu Theseus'u Kılıcı Sayesinde Tanınması, Hippolyte Flandrin, 1832	96
Resim 33. Ariadne'nin Theseus'a Yardımı, New York Metropolitan Sanat Müzesi, MS 130-150.....	96
Resim 34. Theseus'un Minotauros'u Öldürmesi, New York Metropolitan Sanat Müzesi, MS 130-150.....	97
Resim 35. Theseus'un Ariadne'yi Naksos Adasında Terk Etmesi, New York Metropolitan Sanat Müzesi, MS 130-150	97
Resim 36. Ariadne'nin Theseus'a yardımı, Theseus'un Minotauros'u Öldürmesi ve Theseus'un Ariadne'yi Naksos Adasında Terk Etmesinin Betimlendiği Lahit, Metropolitan Sanat Müzesi, MS 130-150.....	98

HARİTALAR DİZİNİ

Harita 1. Argo Gemisinin İolkos'tan Kolkhis'e Kolkhis'ten İolkos'a Gidiş-Dönüş Yol Haritası.....	99
Harita 2. Argo Gemisinin Pagasai Körfezinden Çarpışan Kayalara Kadar İzlediği Yol Haritası.....	100
Harita 3. Argo Gemisinin Çarpışan Kayalardan Kolkhis'e Kadar İzlediği Yol Haritası.....	100
Harita 4. Argo Gemisinin Kolkhis'ten Ren Nehrine Kadar İzlediği Yol Haritası.....	101
Harita 5. Argo Gemisinin Ren Nehrinden İolkos'a Kadar İzlediği Yol Haritası	101

ÖNSÖZ

Efsaneler günümüzde bir halk masalı ve bir hikaye gibi görünse de bir milletin tarihi ve kültürü hakkında bilgiler veren bir sistemdir. Bu nedenle efsaneyi incelemek bir milletin sosyal ve kültürel tarihini ele almaktır.

Bu teze Argo Gemisi Efsanesi adını vermemin sebebi, bu serüvene katılan kahramanlara verilen Argonautlar ismini Argo Gemisinden almış olmaları, Altın Post'u Kolkhis'ten İolkos'a getirmek amacıyla gidiş-dönüş yolunda hem Grek dinine hem de kültürlerine vermiş olduklarından dolayı daha kapsamlı olacağını düşünerek Argo Gemisi Efsanesi adını vermiş bulunmaktayım.

Troia Savaşı'ndan önce yaşanmış, Grek mitolojisinde özgün bir değere sahip olan Argo Gemisi Efsanesinden ilk olarak MÖ 8. yüzyılda yaşadığı bilinen Korinthoslu Ozan Eumelos bahsetmiştir. Ancak yazmış olduğu eser günümüze kadar gelememiştir. Bu efsaneden bir bütün olarak ise MÖ 3.yüzyılda yaşamış ve aslen İskenderiyeli olan Rhodoslu Apollonios "Argo Gemicilerin Destanı" adlı eserinde bahsederken sonraki yıllarda Apollodoros "Bibliotheka" adlı eserinde bahsetmektedir. MS 1. yüzyılda yaşamış olan Valerius Flaccus'da "Argonautica" adlı eserinde bahsetmiştir. Ayrıca Argo Gemisi Efsanesinin başkahramanlarından İason ile Medeia, antik tragedya yazarlarından Euripides ve Seneca'nın tragedyalarına konu olmuştur.

Argonautların İolkos'tan Kolkhis'e giderken izledikleri yol haritası ve Kolkhis'ten İolkos'a dönerken izledikleri yol haritası önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmada Argonautların Altın Post'u Kolkhis'ten getirmek için Argo Gemisiyle çıkmış oldukları bu serüvende gidiş-dönüş yolunda mola verdikleri yerler ve bu yerlerde Grek kültürüne ve dinine yapmış oldukları hizmetler detaylı bir şekilde sunulmaya çalışılmıştır. Ayrıca Grek mitolojisinde ün salmış kahramanlardan Atalanta, Dioskurlar, Herakles, Orpheus, Peleus ve Theseus gibi kahramanların ismi pek duyulmamış olan İason'un reisliğinde Argo Gemisi Efsanesine katılmış olmaları da ayrı bir öneme sahiptir.

Argo Gemisi Efsanesini tez konusu olarak öneren, deneyim ve tecrübeleri ile bana yol gösteren değerli hocam sayın Doç. Dr. Korkmaz MERAL'e sonsuz teşekkür ederim. Gerek seminer konumu yazmamda gerekse tez konumu yazmamda kendi kitaplığından

vermiş olduğu kaynaklar ve desteklerinden dolayı değerli hocam sayın Prof. Dr. Mehmet KARAOSMANOĞLU'na, sayın Doç. Dr. Oktay ÖZGÜL'e, Ayşe YILDIRIM'a, çok kıymetli arkadaşım Samet DEMİR'e, eğitim hayatım boyunca maddi ve manevi desteklerini hiçbir zaman eksik etmeyen babama, anneme ve kız kardeşlerime teşekkürü bir borç bilirim.

Erzurum – 2019

Ümit KUMARGAL

GİRİŞ

I. AMAÇ, KAPSAM VE YÖNTEM

Bu çalışmanın amacı Antik Grek'in en büyük ve en eski efsanelerinden biri olan Argo Gemisi ve bu gemi ile bu serüvene katılan kişiler yani Argonautlar hakkında araştırma yapılarak bu konu hakkındaki farklı görüşler ele alınıp gerçeğe en yakın olana ulaşılmaya çalışılmıştır.

Bu kapsamda Argo Gemisi Efsanesinin sadece Altın Post'u getirip İason'un hakkı olan krallığı geri almak olmadığını ve üvey amcası Pelias'ın, oğlu Akastos önderliğinde gemiye yerleştirdiği adamları ile Grek Kolonizasyon hareketine yapmış olduğu hizmetler de ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Argo Gemisi Efsanesindeki Argonautların İolkos'tan Kolkhis'e giderken nerede mola verdiklerini ve mola verdikleri yerlerde insanlara yapmış oldukları yardımlar ile önlerine çıkan engellere karşı vermiş oldukları mücadeleler detaylı bir şekilde anlatılmaya çalışılmıştır. İason'un Kolkhis'te Altın Post'u alırken kendisine Medeia tarafından yapılan yardım sayesinde atlattığı sınavlar ve Altın Post ile birlikte İolkos'a dönüş yolunda vermiş oldukları mücadeleler de detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Ayrıca gidiş dönüş yolunda inandıkları tanrılara tapınaklar yapıp armağanlar sunarak Grek dinine yapmış oldukları hizmetler incelenerek belirtilmeye çalışılmıştır. En önemlisi de efsanede yaşanmış soyut olan mitolojik konular resimlerle birlikte somutlaştırılmaya çalışılmıştır. Argo Gemisi Efsanesi hakkında yazılmış olan kaynaklar kapsamlı bir şekilde okunup kolonize hareketi ile Grek kültürünün yayılmasına yapmış oldukları hizmetler belirtilerek taranan kaynaklar ve ele alınan farklı görüşler çalışma kapsamında incelenmiştir.

Tez kapsamında yaptığım bu çalışma da İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, İstanbul Alman Arkeoloji Enstitüsü Kütüphanesi, Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü Kütüphanesi, Erzurum Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ve Edebiyat Fakültesi Kütüphanesi ile Arkeoloji Bölüm kitaplığından faydalanılmıştır. Ayrıca internet veri tabanlı kütüphaneler detaylı bir şekilde incelenerek konuyla ilgili fotoğraf ve resimler toplanıp farklı görüşteki düşünceler değerlendirilip sonuç bölümü oluşturulmuştur.

BİRİNCİ BÖLÜM

ALTIN POSTLU KOÇ ve ARGO GEMİSİ

1.1. ALTIN POSTLU KOÇ

1.1.1. Altın Postlu Koç'un Doğuşu

Poseidon, Thrakialı Bizaltes'in kızı dünyalar güzeli Theophane'ye ilk görüşte âşık olmuştu, ancak güzel Theophane'nin taliplilerinin çok olması ve sürekli babasının gözetiminde olmasından dolayı çok sıkılmıştı¹. Bu yüzden de Theophane'yi Kurumisa Adası'na² kaçırıp dişi bir koyuna kendisini de büyüleyici bir görünüme sahip koç kılığına dönüştürdü ve Theophane ile birlikte oldu³. Bu birlikteliğin sonucunda Argonautlar seferine sebep olan ve sonrasında Kolkis ülkesine götürülen Altın Postlu Koç dünyaya geldi⁴.

1.1.2. Altın Postlu Koç'un Kolkis'e Götürülüşü

Efsaneye göre, Boiotia'da egemenliğini ilan eden Aiolos oğullarından Athamas, Tanrıça Hera'nın buyruğu üzerine Nephele ile evlenmiştir. Tanrıların isteği üzerine evlenen Athamas ve Nephele'nin bu evlilikten Phriksos ve Leukon isminde iki erkek çocuk ile birlikte Helle isminde bir kız çocuğu olmuştur⁵. Ancak bu evliliğin ilerleyen yıllarında Nephele kendisinin Athamas'tan sürekli üstün olduğunu dile getirmesi nedeniyle bu durumdan sıkılmaya başlayan Athamas, eşi Nephele'den uzaklaşıp başka aşklar arama gereği duymuştu⁶. Athamas eşinden uzaklaştığı bu sıralarda Kadmos'un kızı

¹ Robert Graves, *Yunan Mitleri*, (Çev: Uğur Akpur), Say Yayınları, İstanbul 2004, 264; Roza Agizza *Antik Yunan'da Mitoloji*, (Çev.: Z. Zühre İlkelen), Arkeoloji Sanat Yayınları, İstanbul 2006, 255; Rodoslu Apollonios *Argo Gemicilerinin Destanı*, (Çev: Bilgin Adalı), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2017, 12.

² Agizza, 255.

³ Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 13.

⁴ Agizza, 256; M.C. Howatson, *Oxford Antik Çağ Sözlüğü*, (çev: Faruk Ersöz), Kitap Yayınevi, İstanbul 2013, 105.

⁵ Murat Uraz, *Küçük Mitoloji Yunan- Roma Cilt 1*, Türk Neşriyat Yurdu, İstanbul 1955, 35; Azra Erhat, *Mitoloji Sözlüğü*, Remzi Kitapevi, İstanbul 1978, 70; Graves, 264; Pierre Grimal, *Mitoloji Sözlüğü Yunan ve Roma*, (Çev: Sevgi Tamgüç), İstanbul 2007, 96; Howatson, 105; Apollodoros, *Bibliotheca Yunan Mitolojisi*, (Çev: Nur Nirven), Pinhan Yayıncılık, 2017, 103.

⁶ Jan Brammer, "The Myth of The Golden Fleece", *Journal Ancient Near Eastern Religions University of Groningen*, 2007, 9; Howatson, 105.

İno'yu görür ve ona âşık olur⁷. Athamas, İno'yu ayartır ve eşi Nephele'den gizli bir şekilde Laphystion Dağı'na götürüp İno ile birlikte olur, bu gizli birlikteliklerinden Learchos ve Melikertes adında iki çocukları olur. Hizmetçisinden bu durumu öğrenen Nephele delirmiş bir şekilde Olympos'a Hera'nın yanına koşarak her şeyi anlatır⁸. Athamas'ın yaptıklarını duyan Hera, Nephele ile Athamas'ın evliliklerini lanetler ve ikisini ayırıp Nephele'yi Olympos'a çeker, bu ayrılıktan sonra ise Athamas, İno ile evlenir⁹. Ancak bu evlilikten sonra İno, Athamas'tan sonra kendi çocuklarından birisinin Boiotia Kral'ı olması için Nephele'nin çocuklarından kurtulmak istiyordu¹⁰. Bu yüzden de görevli kadınlara buğdayların tohumlarını kavurmalarını ister, görevli kadınlar bu isteği yerine getirip buğday tohumlarını kavurup o şekilde eker ve bu nedenle o yıl topraktan ürün alınamadığından kuraklık ve kıtlık baş gösterir¹¹. İno, yaşanan bu kıtlık ve kuraklıktan dolayı Kral Athamas'ın kâhine başvuracağını biliyordu ve erkenden gidip kâhini bu kıtlık ve kuraklıktan kurtulmak için Nephele'den olma yakışıklı bir delikanlı olan Phriksos'u tanrılara kurban etmesi gerektiğini Athamas'a söylemesi için ikna eder¹². Çünkü Athamas'ın Nephele'den olan erkek çocuğu Phriksos kurban edildikten sonra İno'nun kendi çocuklarından birinin tahta geçmesi için var olan engeller ortadan kalmış olacaktı. Athamas bu kehaneti duyduğunda çok şaşırılmıştı ama yapacak başka bir şeyi de yoktu, çünkü bu kehanet halk arasında yayılmıştı ve Phriksos'u Zeus'a kurban etmesi için Athamas'a baskı yapıyorlardı¹³.

Halk öyle bir inandırılmıştı ki Phriksos kurban edilirse kuraklık ve kıtlık yerini bolluk ve berekete bırakacaktı. Bu yüzden de Kral Athamas istemediği halde oğlunu Zeus'a kurban etmek için sunağa getirtti¹⁴. Bu durumu Olympos'tan izleyen Nephele çok

⁷ Roscher Lexicon, *Druck Und Verlag B.G. Teubner*, Leipzig, 1894, 3; Uraz, 35; Erhat, 70; Grimal, 96; Howatson, 105.

⁸ Uraz, 35; Apollonios Rhodios, *The Argonautika*, (Çev: Peter Green), London 1997, 22; Graves, 265; Grimal, 96; Howatson, 105.

⁹ Lexicon, 38; Uraz, 35; Erhat, 70; Graves, 266; Grimal, 96; Howatson, 105.

¹⁰ Lexicon, 39; Uraz, 35; Erhat, 70; Edith Hamilton, *Mitologya*, (Çev.: Ülkü Tamer), Varlık Yayınları, İstanbul 2002, 82; Graves, 266; Grimal, 96; Bedrettin Cömert, *Mitoloji ve İkonografi*, De Ki Basım Yayım, Ankara 2010, 101; Howatson, 105.

¹¹ Uraz, 35; Erhat, 70; Graves, 266; Grimal, 96; Howatson, 105; Apollodoros, 104.

¹² Uraz, 35; Erhat, 70; Gustav Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, Mit Einer Einleitung Von Karl-Heinz Ebnet, France 1993, 50; Graves, 267; Grimal, 97; Howatson, 105; Apollonios, *The Argonautika*, 25; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 14.

¹³ Janeth Ruth Bacon, *The Voyage of The Argonauts Small*, Maynard and Company Publishers, Boston 1900, 11; Uraz, 35; Erhat, 70; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 50; Hamilton, 83; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 14.

¹⁴ Bacon, 11; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 51; Howatson, 105; Apollodoros, 104; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 14.

üzölüyordu, Nephele'nin bu halini gören Zeus, Hermes ile altından postu olan koçu gönderip Phriksos'u koçun üzerine bindirtmiştir¹⁵. Altın Postlu Koç tam havalanacağı sırada Helle, abisine, beni babam ve üvey annemin insafına bırakma, beni de götür deyince Phriksos, Helle'yi de koçun üzerine alarak oradan uzaklaşıp Aietes'in ülkesi Kolkhis'e doğru uçtular¹⁶ **(Resim 1)**.

Koç, iki kardeşi Kolkish'e doğru uçururken Asya ve Avrupa'yı birbirinden ayıran boğazda dengesini kaybeden kardeşi Helle'yi kurtarmaya çalışan Phriksos çırpınsa da başarılı olamaz ve yoluna devam etmek zorunda kalır¹⁷ **(Resim 2-3)**. Helle'nin koçun üzerinden düşerek öldüğü bu boğaza o günden sonra Helle'nin adı ölümsüzleştirmek amacıyla Hellespontos adı verilmiş olup, günümüzde ise bu boğaz Çanakkale Boğazı adıyla anılmaktadır¹⁸.

Kardeşine bir cenaze töreni bile yapamadığına üzülen Phriksos yoluna devam edip Aietes'in ülkesine Kolkis'e vardı¹⁹. Güneş Tanrısı Helios'un oğlu Kolkhis Kral'ı Aietes, tanrılar tarafından gönderildiğine inandığı bu genci hürmetle karşılayıp baş konuğu etmiştir. Phriksos da koçu Zeus'a kurban edip altından olan postunu da kendisini hürmet ile karşılayan ve kendisine değer veren Kral Aietes'e hediye etmiştir²⁰. Kral Aietes'te bu Altın Post'u Kolkhis'in yerli tanrısı olan Ares'e adayıp, Ares'in kutsal ormanındaki muhteşem bir görünüşe sahip meşe ağacına çiviletip başına da bekçi olarak yılan görünümlü ejderhayı dikmiştir²¹. Çünkü Kral bu Altın Post'un Zeus tarafından gönderildiğini anladığı için onu kimsenin ulaşamayacağı ve hatta yanına

¹⁵ Bacon, 11; Lexicon, 39; Uraz, 35; Erhat, 70; Hamilton, 83; Graves, 267; Grimal, 97; Howatson, 105; Apollodoros, 104; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 14.

¹⁶ Bacon, 12; Erhat, 71; Graves, 267; Grimal, 97; Howatson, 105; Richard Buxton, *Yunan Mitolojisi*, (Çev.: Ahmet Fethi Yıldırım), Alfa Basım Yayınevi, İstanbul 2016, 108; Apollodoros, 104; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 14;.

¹⁷ Bacon, 12; Uraz, 35; Erhat, 71; Hamilton, 83; Graves, 267; Gustav Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, (Çev: Devrim Doğan Yüzer), İlya İzmir Yayınevi, İzmir 2004, 74; Grimal, 97; Cömert, 101; Howatson, 105; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 14.

¹⁸ Lexicon, 40; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 52; Hamilton, 83; Cömert, 101; Deniz Gezgin, *Su Mitosları*, Sel Yayıncılık, İstanbul 2018, 42.

¹⁹ Uraz, 35; Erhat, 71; Hamilton, 84; Graves, 268; Grimal, 97; Howatson, 105; Apollodoros, 112; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 15.

²⁰ Lexicon, 40; Uraz, 35; Erhat, 71; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 53; Hamilton, 84; Graves, 268; Grimal, 97; Howatson, 105; Apollodoros, 113; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 15.

²¹ Lexicon, 40; Uraz, 35; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 53; Hamilton, 83; Graves, 268; Grimal, 97; Muşni Lafüriya, *Altın Post Poema*, (Çev. Oktay Chkotua), Anadolu Ofset, İstanbul 2015, 7.

yaklaşamayacağı bir şekilde korumak istiyordu. Ayrıca Aietes, kızı Khalkiope ile Phriksos'u evlendirmiş ve Phriksos ömrünün sonuna kadar Kolkish'te yaşamıştır²².

Phriksos ve Khalkiope'nin evliliğinden Argos, Phrontis, Kytisoros ve Melas adında dört tane erkek çocukları olmuştur²³.

Bu efsane ilk çağlarda, Boiotia ve çevresinde her yıl dağın zirvesine çıkılıp bir erkek çocuğuna koç postu giydirilerek Yağmur-Çağırma Festivali olarak ritüel şeklinde kutlanırdı²⁴. Daha sonrasında da belli bir zaman ise sadece yağmur yağmadığı zamanlarda bu ritüel görölüyordu. Yani bu durum günümüzdeki yağmur duasına çıkma ile bir benzerlik ortaya koymaktadır. Ayrıca bazı bölgelerin basılan sikkelerine baktığımız zaman ön veya arka yüzünde bulunan koçbaşı, bizlere Argo Gemisi Efsanesinin amaçlarından biri olan Altın Postlu Koç'un bazı kentlerin sikkelerinde işlendiğini görmekteyiz (**Resim 4-5-6-7**).

1.2. ARGO GEMİSİNİN YAPILIŞI

İolkos'un kurucu lideri Kreteus, Salmoneus kızı Tyro ile evlendi; bu evlilikten Aison, Amythaon, ve Pheres adında üç erkek çocukları olmuştur, ancak Tyro, Salmoneus ile evlenmeden önce Enipeus ırmağına âşık olmuştur. Bu durumun farkında olan Poseidon'un, Enipeus ırmağı kılığına girerek Tyro ile ilişkiye girmesinden Pelias ve Neleus adında ikiz erkek çocukları olmuştur²⁵.

Troia Savaşı'ndan bir önceki bu neslin Altın Post'u İolkos'a getirmek için Kolkhis'e doğru yaptıkları bu sefer Kreteus'un ölümünden sonra başlıyor. Kreteus öldükten sonra yerine oğlu Aison'un geçmesi gerekiyordu, ancak Aison'un hakkı olan krallığı üvey kardeşi Pelias bir yolunu bularak elde edip İolkos tahtına oturmuştu²⁶. Pelias

²² Uraz, 35; Erhat, 71; Hamilton, 83; Graves, 268; Grimal, 97; Howatson, 105; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 14.

²³ Lexicon, 42; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 56; Hamilton, 83; Apollodoros, 105.

²⁴ Graves, 269.

²⁵ Buxton, 107; Apollodoros, 108.

²⁶ Azra Erhat, 56; Şefik Can, *Klasik Yunan Mitolojisi*, İnkılap Kitapevi, İstanbul 1994, 213; Reşit Mazhar Ertüzün, *Kapıdağı Yarımadası ve Çevresindeki Adalar*, Papirüs Basım Yayıncılık, İstanbul 1999, 8; Murat Arslan, *Arrianus'un Karadeniz Seyahati*, Odin Yayıncılık, İstanbul 2005, 60; Deniz Yengin, "Yüzüklerin Efendisi", *Üçlemesinin Filmsel Anlatı Çözümlemesi*, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Tasarımı Anabilim Dalı İstanbul 2006, 7; Nancy Conner, *Her Yönüyle Klasik Mitoloji*, (Çev: Deniz Candaş), Arkadaş Yayınevi, Ankara 2015, 28; Apollodoros, 113; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 16.

İolkos Kralı olduktan sonra kendisinin ve krallığın durumunu sormak için kehanet merkezine başvurduğunda, kâhin, Pelias'a; Aiolos soyundan gelen tek sandaletli bir erkek çocuğunun kendisini öldüreceğini bildirince Pelias'da hemen önlem almak amacıyla Aison'un oğullarını öldürür ve Aison'u da hapse atar²⁷. Burada hesaba katmadığı tek şey vardı, o da Aison'un eşi Alkimede'nin hamile olmasıydı. Alkimede bebeği doğurduğunda ölü doğmuş gibi ağlayıp feryat etmeye başlar ve o zamanlar adı Diomedes olan bebeği yetiştirmesi için akıllı, iyi olarak bilinen aynı zamanda Akhileus'unda hocalığını yapmış Kenthauros Kheiron'a teslim eder²⁸.

Kherion kendisine teslim edilen bu çocuğa ilk başta İason adını verir ve sonrasında iyi bir savaşçı olarak yetiştirir. İason'a ergenlik çağına girdiği zaman da gerçekte kim olduğunu, annesi ve babasının kimler olduğu ile birlikte her şeyi anlatarak onu Kral Pelias'ın karşısına çıkıp hakkı olan krallığı istemesi için İolkos'a yollamıştır²⁹. Her şeyi öğrenen İason, İolkos'a doğru yola çıkar. Yolda giderken bir derenin önünde karşıdan karşıya geçmek isteyen yaşlı bir kadına rastlar, yaşlı kadının kendi başına karşıya geçemeyeceğini anlayıp kadını sırtına alarak karşıya geçirir³⁰. Derenin karşısına geçirmek istediği bu yaşlı kadının Hera olduğunun kendisi de farkında değildi. Hera'yı sırtında derenin karşısına geçirirken ayağındaki sandaletlerden birisi balçığa batarak ayağından çıkar ve bu şekilde kehanette gerçekleşmiştir³¹. İason'un bu iyi niyeti sayesinde, kendisine yapılan bu iyiliğe karşılık olarak tanrıça Hera'da her zaman İason'un yanında

²⁷ Hesiodos, *Hesiodos Eseri ve Kaynakları*, (Çev: Sabahattin Eyüboğlu-Azra Erhat), Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1977, 174; Erhat, 56; James J. Clauss, *The Best of The Argonauts The Redefinition of The Epic Hero in Book 1 of Apollonius's Argonautica*, University of California Press, Oxford 1993, 37; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 49; Ertüzün, 9; Can, 213; Yengin, 7; Anna Mibourne-Louie Stowell, *Yunan Mitolojisi*, (Çev.: Esin Uslu), İletişim Yayınları, 2010, 116; Graves, 715; Apollodoros, 113; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 16; Kathleen Sears, *Eski Yunan ve Roma Mitolojisi Hakkında Bilmeniz Gereken Herşey*, (Çev: Ekin Duru), Say Yayınları, İstanbul 2017, 202.

²⁸ Oskar Seyffert, *A Dictionary of Classical*, Meridian Library Press, New York 1956, 63; Erhat, 163; Clauss, 38; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 71; Yengin, 7; Ceyda Üstünel, *Euripides ve Seneca'nın Aynı Adlı Tragedyalarından Troades ve Medea Adlı Oyunlarının Karakter ve Oyun Planı Bakımlarından Karşılaştırılması*, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eskiçağ Dilleri ve Kùltürleri Ankara 2007, 37; Grimal, 309; Cömert, 100; Howatson, 439; Apollodoros, 113; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 16; William Hansen, (Çev: Ümit Hüsrev Yolsal), *Yunan ve Roma Mitolojisi*, Say Yayınları, İstanbul 2017, 202; Sears, 2017, 202.

²⁹ Lexicon, 63; Heiosodos, 195; Erhat, 163; Clauss, 39; Ertüzün, 8; Graves, 714; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 71; Üstünel, 37; Milbourne-Stowell, 117; Howatson, 439; Conner, 217; Apollodoros, 113; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 18.

³⁰ Lexicon, 64; Erhat, 163; Grimal, 309; Howatson, 439; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 18.

³¹ Lexicon, 64; Demetrios Teochares, "İolkos: Whence Sailed The Argonauts", *Archeology*, 11(1), 1958, 13; Erhat, 163; Hamilton, 84; Yengin, 8; Grimal, 309; Cömert, 100; Howatson, 439; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 18; Sears, 2017, 202.

olup onu koruyup kollayacaktı. İason bir ayağı çıplak, bir ayağı sandaletli bir şekilde yoluna devam ettiği sırada Poseidon'a kurban sunan üvey amcası Pelias'ı görüp izlemek için katıldığı sırada Pelias bu tek ayağında sandalet olan yabancıyı görür ve kehanetin gerçekleşme zamanı geldiğinin farkına vararak yabancı ile konuşmak için yanına gitmiştir³² (**Resim 8**).

Kral Pelias ve İason yan yana geldiğinde ikisi de alınlarına yazılan bu yazgının farkında idiler, Pelias kâhinin söylediklerini düşünürken İason'da hocası Kheiron'un söylediklerini düşünüyordu ama ikisi de birbirine bir şey söylemiyordu. Tam bu sırada Pelias, İason'a; Kral olsaydın senden taht benim hakkım çekil tahttan diye birisi karşına çıksaydı ne yapardın? İason'da; Onu Altın Postlu Koç'u getirmesi şartıyla krallıktan vazgeçeceğimi söylerim deyince, Pelias'da tamam öyleyse sadece Altın Postlu Koç'u getirmen şartıyla tahttan vazgeçerim demiştir³³.

İşte her şey tam bu sırada başlar, İason babasından miras kalan İolkos'u geri almak için Altın Postlu Koç'u almaya Kolkis'e doğru sefer düzenleyecektir (**Resim 9**). Ancak Kolkis'e sefer düzenlemeden önce kehanet merkezine başvurur ve burada kendisine Yunanistan'ın soylu kahramanlarını yanına alması kehaneti bildirilir³⁴. Bu kehaneti alan İason, sefere başlamadan önce İolkos ve çevresine haber salar, haberi duyup sefere katılmak isteyen kahramanlar arasından elli tanesi seçilir³⁵. İason ve beraberindeki elli beş kahraman hazırdır ve artık yola çıkmak için sadece gemi eksiktir.

Athena'nın gözetimi altında Thespialı Argos tarafından inşa ettirilen bu elli kürekli gemi; Athena'nın Pelion dağından kendi elleriyle en dayanıklı seçtiği kerestelerden yapıldı, ayrıca geminin pruasına Dodona Zeus Tapınağındaki kutsal meşe ağacından bir kalas getirip konuşma yetisi vererek yerleştirdi³⁶. Kolkhis'e doğru sefere çıkmaya hazır

³² Lexicon, 65; Teocharēs, 1958, 13; Erhat, 163; Can, 214; Graves, 714; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 72; Hamilton, 84; Grimal, 309; Cömert, 100; Jason Colavito, *Golden Fleeced Lying About Atlantis, Aliens, and Argonauts in Greek Myth*, 2010, 21; Howatson, 439; Conner, 218; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 18.

³³ Lexicon, 66; Bacon, 13; Uraz, 28; Hesiodos, 195; Erhat, 262; Can, 214; Ertüzün, 9; Graves, 715; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 72; Üstünel, 37; Colavito, 22; Cömert, 100; Conner, 218; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 19; Hansen, 338.

³⁴ Bacon, 13; Erhat, 163; Clauss, 40; Can, 214; Grimal, 309; Howatson, 439; Apollodoros, 114.

³⁵ Lexicon, 66; Uraz, 28; Clauss, 43; Can, 214; Ertüzün, 9; Hamilton, 84; Graves, 715; Colavito, 22; Cömert, 100; Conner, 218; Buxton, 109; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 19; Hansen, 338.

³⁶ Erhat, 56; Clauss, 45; Can, 214; Apollonios, *The Argonautika*, 52; Graves, 715; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 76; Grimal, 78; Üstünel, 37; Cömert, 100; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 20.

olan bu gemiye, gemiyi yapan ustaya saygıyı göstermek için Grekçe de hız anlamına gelen Argo adı verilmiştir, ayrıca gemide bulunan kahramanlara verilen Argonautlar ismi de Argo Gemisinden adını almaktadır³⁷ (**Resim 10-11**). Argo adı verilen bu gemide elli kürekçi, bir kaptan, bir gözcü ve bir de geminin her işiyle uğraşan dört kişi olmak üzere gemide yaklaşık olarak elli altı kişi bulunmaktadır.

1.3. ARGONAUTLAR SEFERİNİN AMACI

1.3.1. Altın Post'u Kolkhis'ten İolkos'a Getirmek

İason'un Argonautları toplayarak Argo Gemisiyle Kolkhis'e yapacakları olan bu seferin görünen amacı babası Aison'un hakkı olan İolkos tahtını üvey amcası Pelias'dan geri almak için kendisine şart koşulan Altın Post'u Kolkhis Kralı Aietes'ten alıp İolkos'a getirmektir³⁸. Ayrıca Pelias, İason'a bu şartı sunarken onun Aietes'ten Altın Post'u alıp İolkos'a getiremeyeceğine ve bu seferden canlı bir şekilde geri dönemeyeceğine inanıyordu³⁹.

1.3.2. Grek Kolonizasyon Hareketi

Argonautlar seferinin yapıldığı Argo Gemisi Karadeniz'e giren ilk gemi ve ilk Yunan keşfini simgelemektedir⁴⁰. İason Altın Post'u Kolkhis Kralı Aietes'ten alıp sağ salım İolkos'a geri dönse bile babası Aison'un hakkı olan tahtı geri alamayacaktı. Çünkü Pelias'ın Altın Postlu Koç'u getirtme amacının altında yatan görünmeyen bir hedefi, Grek kolonizasyon hareketi vardı⁴¹. Argo seferine çıkan kahramanlardan bazılarının yolda

³⁷ Erhat, 56; Can, 214; Ertüzün, 10; Hamilton, 84; Graves, 715; Grimal, 78; Üstünel, 37; Colavito, 23; Cömert, 100; Lexsicon, 66; Conner, 218; Buxton, 110; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 20.

³⁸ Uraz, 35; Erhat, 56; Can, 213; Ertüzün, 8; Cömert, 100; Milbourne-Stowell, 116; Hamilton, 84; Arslan, 60; Grimal, 78; Howatson, 439; Conner, 28; Buxton, 108; Apollodoros, 114; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 16.

³⁹ Erhat, 56; Can, 213; Ertüzün, 8; Hamilton, 84; Arslan, 60; Milbourne-Stowell, 116; Conner, 28; Buxton, 108; Apollodoros, 114; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 16.

⁴⁰ Lexicon, 67; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 58; Steven Jackson, "ARGO: THE FIRST SHIP?", J.D. Sauerländers Verlag, 1997, 6.

⁴¹ Adnan Pekman, *Eski Çağ'da Bazı Anadolu Şehirlerinin Tanrı ve Kahraman Ktistes'leri*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1970, 8.

ayrıldıklarını ve bu ayrılan kişiler için dikkatli bir çalışma yaptığımız zaman ayrıldıkları yerlerde yeni kentler kurdukları ve Grek kolonizasyonuna kattıklarını görmekteyiz⁴².

Bu harekete katılan ve belirli aşamalarında koloni kenti kuran kişilerin isimlerini vermekte de fayda var: Dioskurlar, Autolykos, Kios, Herakles, Polyphemos, Akastos, Theseus, Admetos, Askalaphos ve İalmenos gibi kahramanların yanı sıra elbette bu kahramanlara destek olan kişilerde bulunmaktaydı, ancak bu kişilerin tamamını yazmak imkânsız gibi bir şey olacaktır. Çünkü bu isimleri görevi veren Kral Pelias'tan ve görevlendirilen bu kahramanların kendilerinden başkası bilmeyecektir. Kolonize hareketine hizmet edenlerden kısaca bahsedecek olursak; Autolykos, Sinopeliler tarafından Sinope kentinin kurucusu olarak kabul edilir ve Sinope halkı kendisine tanrı gibi saygı gösterdiklerinden dolayı Autolykos'un heykelini yapmışlardır⁴³. Ayrıca Strabon, Sinope'de Autolykos adına bir Oraklı olduğundan da bahsetmektedir⁴⁴. Autolykos, Argonautlardan olup sefere Altın Post'u getirmek için değil de Grek Kolonizasyon hareketine hizmet etmek için Argo Gemisi seferine katılmıştır, diyebiliriz⁴⁵. Argonautların Kyzikos'tan sonra çıktıkları ilk kara ve Hylas'ın kaybolduğu yer Kios' tur ve burası Rhosolu Apollonios'a göre Hylas'ın onuruna Polyphemos tarafından kurulduğu yazılsa da⁴⁶, sefere katılanlar arasında bulunan Herakles'in de arkadaşı olan Kios tarafından kurulmuş ve Kios daha sonrasında Miletos Kolonisi olmuştur⁴⁷.

Kolkhis'in kuzeyinde yer alan Dioskurias'ında ismine ve mitosuna baktığımızda Zeus'un oğulları olan Dioskurlar tarafından kurulduğunu anlamaktayız⁴⁸. Yukarıda yazmış olduğumuz isimlerin bazıları direk olarak Grek Kolonizasyonları kurarak kente isimlerini verirken geri kalanları ise bu kişilere yardımda bulunarak hizmet etmişlerdir. Ayrıca Askalaphos ve İalmenos'a baktığımız zaman ise bu kişiler Ares'in çocuklarıdır. Ares'in koruması altında olduğunu bildikleri Altın Post'un alıp babalarına ihanet

⁴² Pekman, 11; Graves, 729; Grimal, 82; Apollodoros, 116; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 39.

⁴³ Strabon, *Antik Anadolu Coğrafyası*, (Çev: Adnan Pekman), Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2015, 24.

⁴⁴ Strabon, 24.

⁴⁵ Pekman, 12.

⁴⁶ Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 40.

⁴⁷ Pekman, 16.

⁴⁸ Muzaffer Demir, "Hellen (Yunan) Kolonizasyon Dönemi Esnasında Hellen-Kolkhis (Gürcistan) İlişkilerinin Başlangıcı ve Süreci Üzerine Değerlendirmeler", *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmalar Dergisi Journal of Social Sciences and Humanities Researches*, 17(38), 2016, 146.

etmeyeceklerini düşünürsek kardeşlerin bu seyahate Grek Kolonizasyon hareketine hizmet etmek için katıldıklarını söyleyebiliriz.

Yukarıda açıklamaya çalıştığımız nedenlerden dolayı Argo seferinin amacının sadece Altın Post'u Kolkis'ten İolkos'a getirmek olmadığını söyleyebiliriz. Çünkü Altın Postlu Koç'u getirme seferine katılan kahramanlar arasında İolkos Kralı Pelias'ın oğlu Akastos'ta bulunmaktadır⁴⁹. Akastos'un Altın Postlu Koç'u getirip öz babasını tahttan indirip üvey akrabası olan İason'u tahtta geçireceği mücadelesine girmeyeceği de seferin sadece Altın Postlu Koç'u getirme olmadığını destekleyen bir başka konudur. Diğer kahramanlar gibi Akastos'da ünlenip nam salmak için sefere katılmıştır ona söylenecek bir söz yoktur. Çünkü o dönemlerde kahramanlık yapıp nam salmak yarı tanrılaştırılmış gibi gözükmekteydi⁵⁰. Ayrıca bana göre; Kral Pelias'ın, Argo Gemisinin içine gizli bir ekip yerleştirmiş olduğu ve bu ekibe kendi oğlunu da koyarak her şeyi düzenlemesini sağlamıştır. Yapılan antlaşmada Altın Postlu Koç İolkos'a getirildiğinde Pelias tahttan çekilerek İason'a bırakacaktı, bırakmadığı takdir de kendisi de iyi biliyordu ki Aison ve İason'u destekleyenler ayaklanarak ülkede bir karışıklık çıkaracaktı. Ancak Argo Gemisi Altın Postla birlikte geri dönmesinin yanı sıra çok sayıda Grek Kolonizasyonu kurmuş olarak döneceklerdi. Böylece Kral Pelias ülke sınırlarını büyütmüş bir kral olarak görülecek, tahtı İason'a bırakmadığında kimseden ses çıkmayacaktı. Altın Postlu Koç geri getirildiğinde tahttan geri çekilmeyen Pelias öldürülmüş, ama tahta İason değil de Pelias'ın oğlu Akastos geçmiştir⁵¹. Bu sefer sonrası İason, koruyucu Tanrıçası Hera'nın tapınım alanını dünyada genişleterek farklı ülkelere yaymak gibi bir görevi de yerine getirmiştir⁵².

1.4. SEFERE KATILAN KAHRAMANLAR

Sefere katılan kahramanlar hakkında birçok farklı görüş vardır. Bu görüşlere baktığımız zaman Rhodoslu Apollonios ve Apollodoros ön plana çıkmaktadır⁵³. Çoğu Mythos yazarı ise Rhodoslu Apollonios'u örnek alarak isimleri yazmıştır. Ancak biz

⁴⁹ Erhat, 56; Graves, 715; Grimal, 78; Apollodoros, 100; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 118.

⁵⁰ Mehmet Karaosmanoğlu, *Ege ve Yunan Tarihi*, Erzurum, 2005, 13.

⁵¹ Erhat, 58; Can, 220; Graves, 757; Grimal, 85; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 116

⁵² Karaosmanoğlu, 44.

⁵³ Erhat, 56; Graves, 715; Grimal, 80; Buxton, 111; Apollodoros, 114; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 118.

Grimal, Rhodoslu Apollonios, Apollodoros, Valerius Flaccus ve diğer yazarların yazdıklarına bakarak gemide bulunan en doğru şekilde vermeye çalışacağız. Bu güne kadar yapılan çalışmalardan hareketle sefere katılan Argonautların isimlerini alfabetik olarak şu şekilde sıralayabiliriz: *Admetos* (Phere'in oğlu ve Pelias'ın damadı), *Akastos* (Kral Pelias'ın oğlu), *Aktor* (Phokisli Deion'un oğlu), *Amphiaraos* (Oikles'in oğlu, aynı zamanda kâhindir), *Ankeus* (Poseidon'un oğlu ve Tegealıdır), *Ankeus* (Küçük Ankeus olarak bilinir. Lykurgos'un oğlu ve Samosludur), *Argos* (bazı Myth yazarlarına göre Phriksos bazılarına göre ise Arestor'un oğludur. Thespialı olup, Argo Gemisini yapan ustadır), *Askalaphos* (Ares'in oğlu ve İalmenos'un kardeşi, Orkhomenalıdır), *Asterios* (Kometes'in oğlu), *Atalante* (Kalydonlu Skhoines'in kızı, Argo Gemisine katılan tek kadın savaşçı), *Augias* (Elis Kralı, Güneş Tanrısı Helios'un oğlu ve Aietes'in kardeşidir), *Autolykos* ya da *Autoymos* (Hermes'in oğlu ve Leartes'in kayınpederidir), *Boutes* ya da *Butes* (Teleon oğlu ve Atinalıdır.), *Ekhion* (Hermes'in oğlu ve Eurytos'un kardeşi), *Erginos* (Poseidon'un oğlu ve Miletlidir. Ayrıca dümenci Tiphys öldükten sonra dümene geçen kişidir), *Euphemos* (Poseidon'un oğlu ve yüzücüdür), *Euryalos* (Epigonlu ve Mekisteus'un oğlu), *Eurydamas* (Dolopyalı ve Ktimenos'un oğlu), *Eurytos* (Hermes'in oğlu), *Herakles* (Zeus ile Alkmene'nin oğlu), *Hylas* (Dryopialı ve Herakles'in çok sevdiği arkadaşı), *İalmenos* (Ares'in oğlu ve Askalaphos'un kardeşi), *İason* (Aison'un oğlu ve geminin kaptanıdır), *İdas* (Messeneli Aphaneus'un oğlu ve Lykeus'un kardeşi), *İdmon* (Abas'ın oğlu), *İphiklos* (Thestios'un oğlu), *İphitos* (Naubolos'un oğlu ve Kral Eurystheus'un kardeşi), *Kaineus* (Lapithlidir ve Koronos ile yakından akrabadır), *Kalais* (Rüzgâr Tanrısı Boreas'ın oğlu ve Zetes'in kardeşi), *Kanthos* (Euboealı ve Kanethos'un oğlu), *Kastor* (Zeus ile Leda'nın oğlu ve Polydeukes'in üvey kardeşi), *Kepheus* (Arkadialı Aleus'un oğlu), *Kios*, *Koronos* (Lapithli ve Kaineus ile yakından akrabadır), *Laertes* (Arkisios'un oğlu), *Lykeus* ya da *Lygkeus* (Aphaneus'un oğlu ve İdas'ın kardeşi), *Meleagros* (Kalydonlu, Oineus'un oğlu ve Thestios'un yeğeni), *Mopsos* (Lapithli ve kâhindir.), *Menoitios* (Deion'un oğlu Aktor'un oğlu), *Nauplios* (Poseidon'un oğlu), *Oileus* (Lokrisli ve Küçük Aias'ın babası), *Orpheus* (Oiagros'un oğlu ve Leos'un babası, Thrakialı, şair ve müzisyen), *Palaimonios* ya da *Philaimon* (Hephaistos'un ya da Aitolos'un oğlu), *Peleus* (Salamisli, Aiakos'un oğlu, Telemon'un kardeşi), *Peneleos* ya da *Peneleus* (Hippalmos'un oğlu), *Periklymenos* (Pyluslu, Poseidon ya da Neleus'un oğlu), *Phaleros* (Alkon'un oğlu ve Atinalı), *Phanos* (Giritli, Dionysos'un oğlu ve

Staphylos'un kardeşi), *Poias* (Thaumakos oğlu ve Philoktetes'in babası), *Polydeukes* (Spartalı, Zeus'un oğlu ve Kastor'un üvey kardeşi), *Polyphemos* (Elatos'un oğlu), *Staphylos* (Dionysos'un oğlu ve Phanos'un kardeşi), *Telemon* (Aiakos'un oğlu ve Peleus'un kardeşi), *Theseus* (Aigeus'un oğlu), *Tiphys* (Haginas'ın oğlu ve Argo Gemisinin dümencisi), *Zetes* (Boreas'ın oğlu ve Kalais'in kardeşi)⁵⁴.

Myth yazarlarının Argonautlar hakkında vermiş oldukları isimlere baktığımız zaman genel olarak Rhodoslu Apollonios örnek alınarak yazılmıştır. Argonautların isimleri hakkında farklı görüş olsa da genel olarak baktığımız zaman aynı isimler farklı olarak yazılmıştır, bu isimleri Rhodoslu Apollonios, Apollodoros ve Grimal ile karşılaştırarak analiz edelim; Lykurgos oğlu Ankeus, Rhodoslu Apollonios ve Grimal 'de Ankeus olarak geçerken Apollodoros 'ta Ankaïos olarak geçer⁵⁵. Apollonios, Aktor'un kendisini verirken Apollodoros ise Aktor oğlu Menoitios'u verir⁵⁶. Boutes, Rhodoslu Apollonios ve Grimal 'de Boutes olarak geçerken, Apollodoros'ta Butes olarak geçmektedir⁵⁷. Kaineus ile Koronos'un akrabalık ilişkisine baktığımızda, Apollodoros'a göre baba Koronos evlat Kaineus, Grimal'e göre baba Kaineus evlat Koronos iken Rhodoslu Apollonios ise her ikisinden de sadece Lapithli olarak bahseder⁵⁸. Palaimonios; Rhodoslu Apollonios ve Grimal'de Palaimonios olarak geçerken⁵⁹, Apollodoros'ta Aitolos oğlu Philaimon olarak geçer⁶⁰. Hephaistos için Apollodoros Hephaistos, Grimal ise ya Hephaistos ya da Aitolos diye yazar⁶¹. Peneleos, Rhodoslu Apollonios ve Grimal'de Peneleos, Apollodoros'ta Penelus diye geçmektedir⁶². Periklymenos'un babası Rhodoslu Apollonios'ta Poseidon, Apollodoros ve Grimal'de Neleus olarak geçer⁶³. Autolykos'tan, Apollodoros'ta Hermes oğlu Autoymos, Grimal'de Leartes'in kayın babası Autolykos olarak bahsedilir⁶⁴. Bundan sonraki bölümde ise hakkında daha fazla bilgi edindiğimiz kahramanları alfabetik olarak tanıtmaya çalışacağız.

⁵⁴ Seyffert, 63; Erhat, 56; Valerius Flaccus, *Argonautica: A Literary Assesment*, Department of Classics University of Adelaide, 1986; Graves, 715; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 76; Apollodoros, 114; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 118.

⁵⁵ Grimal, 79; Apollodoros, 114; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 118.

⁵⁶ Apollodoros, 114; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 118.

⁵⁷ Grimal, 79; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 118.

⁵⁸ Grimal, 79; Apollodoros, 114; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 119.

⁵⁹ Grimal, 79; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 119.

⁶⁰ Apollodoros, 114.

⁶¹ Grimal, 79; Apollodoros, 114.

⁶² Grimal, 79; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 119.

⁶³ Grimal, 79; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 119.

⁶⁴ Grimal, 79; Apollodoros, 114.

1.4.1. Atalante

Yunan mitolojisinde iki farklı kişi olarak gösterilen Atalante, Arkadialı İasos ve Boiotialı Skhoinos'un kızı olarak gösterilse de her ikisinin de annesi Klymene'dir⁶⁵. Ayrıca her iki Atalante'de Argo Gemisi Efsanesine katılmıştır⁶⁶. Bu anlatımlardan hareketle Yunan mitolojisinde bir Atalante'nin varlığını, ancak babasının kimliğinin tartışmalı olduğunu söyleyebiliriz. Atalante'nin babası kız çocuğu istemediğinden dolayı Atalante doğunca onu dışarıya açlıktan ölsün veya kurda kuşa yem olsun diye bırakmıştır. Atalante'yi dişi bir ayı bulup onu koruyup emzirmiş, onu bu durumda bulan avcılar yanlarına almış ve yetiştirmişlerdir⁶⁷. Koruyucu Tanrıçası Artemis gibi ormanlarda avlanan ve bakireliğine önem veren Atalante, bir gün Kenthauroslerden Roikos ve Hylaios kendisine zorla sahip olmaya çalışınca her ikisini de oklarıyla öldürmüştür⁶⁸.

Kalydon Kralı Oineus'a kızan Tanrıça Artemis, Kalydon ülkesinin hasatlarına zarar vermesi için vahşi bir domuz görevlendirmiştir. Bu durumdan bıkan ve domuzu öldürmek için toplanan Kalydon halkının avcıları arasında bulunan Atalante ok atarak domuzu yaralamış Meleagros'da ölümcül darbeyi vurmuştur⁶⁹. Kalydon halkının ekinlerine zarar veren domuzu yaralama başarısı gösteren Atalante'ye domuzun postu ödül olarak verilmiştir⁷⁰.

Bakireliğini korumak ve kimse ile evlenmek istemeyen Atalante'nin taliplileri çoktu. Evlenmek isteyenlere düzenleyeceği koşu yarışmasında kendisini geçmeleri şartı ile evleneceğini, ayrıca yenilenlerin ölüm cezası ile cezalandırılacağını söyleyen Atalante, yarışlarda hep biraz geriden başlayıp hızla koşarak taliplisine arkadan yaklaşıp onu öldürdü⁷¹. Bir gün karşısına kendisi ile evlenmek için yarışmak isteyen Hippomenes (Melanion) çıkmıştı. Aphrodite bu gence altın elmalar verip yarışta elmaları

⁶⁵ Erhat, 69; A. Reet, "Howell and Maxwell L. Howell", *Journal of Sport History*, 16(2), 1989, 127; Hamilton, 130; Grimal, 94; Cömert, 97; Howatson, 103.

⁶⁶ Erhat, 69; Howell and Howell, 127; Hamilton, 130; Grimal, 94; Howatson, 103.

⁶⁷ Erhat, 69; Howell and Howell, 127; Hamilton, 130; Grimal, 95; Howatson, 104; Buxton, 139.

⁶⁸ Erhat, 69; Howell and Howell, 128; Hamilton, 130; Grimal, 95; Cömert, 98.

⁶⁹ Erhat, 69; Homeros, *Homeros*, (çev: Azra Erhat-A.Kadir), Can Sanat Yayınları, Ankara 1984, 239; Howell and Howell, 128; Hamilton, 131; Grimal, 95; Howatson, 104.

⁷⁰ Hamilton, 131; Agizza, 243; Grimal, 95; Buxton, 107; Thomas H. Carpenter, *Antik Yunan'da Sanat ve Mitoloji*, (Çev.: Bensen B.M. Ünlüoğlu), Homer Kitapevi, İstanbul 2016, 192; Apollodoros, 101.

⁷¹ Erhat, 69; Howell and Howell, 130; Hamilton, 133; Agizza, 243; Grimal, 95; Cömert, 98; Howatson, 104; Carpenter, 244.

aralıklarla yere atmasını söylemiştir⁷². Yarışma başladığı zaman Atalante her zaman ki gibi geriden başlayıp koşarken Hippomenes'in araklı olarak yere bıraktığı elmalar Atalante'nin dikkatini çeker. Bunları yerden toplamaya başlayınca yarışı Hippomenes kazanmıştır. Evliliklerinden Parthenopaios adında bir çocukları olmuştur⁷³.

Birlikte ava çıkmaya başlayan ikili bir gün av dönüşünde Zeus (veya Kybele) tapınağına girip orada sevişerek Zeus (veya Kybele)'a saygısızlık etmeleri sonucunda her ikisi de Zeus (veya Kybele) tarafından aslana dönüştürülmüştür⁷⁴.

1.4.2. Dioskurlar

Sparta Kralı Tyndareus'un karısı Leda'dan hoşlanan Zeus kuğu kılığına girerek Leda ile birlikte oldu ve birlikteliğin ardından ölümsüz Polluks (Polydeukes) ile Troia Savaşı'nın nedeni olarak bilinen Helene olmuştur ve ayrıca Leda'nın eşi Tyndareus'tan da Kastor ile Klytaimnestra adında çocukları vardı⁷⁵. Zeus'un oğlu Polluks (Polydeukes) ölümsüz Tyndareus'un oğlu Kastor ise ölümlüydü ve bu iki kardeşe Dioskurlar, yani anlam olarak 'Tanrının Oğulları' denildi. Birbirlerini çok seven kardeşlerden Kastor iyi bir savaşçı iken Polluks (Polydeukes) iyi bir yumruk dövüşçüsü ve güreşçi idi⁷⁶. Apollodoros bu iki kardeşe yapmış oldukları yiğitliklerden dolayı böyle bir isim verildiğini yazmıştır⁷⁷.

Theseus, küçük yaşta olan Helene'yi Atina'ya kaçırınca Dioskur kardeşler onun peşinden Atina'ya sefer düzenlemişlerdir. Bu sırada Theseus ile yakın arkadaşı Peirithos yer altı dünyasına inmişlerdi. Bu fırsatı iyi değerlendiren Dioskurlar kız kardeşleri Helene'yi kurtarmalarının yanı sıra Theseus'un annesi Aithra'yı da esir olarak almışlardır⁷⁸.

⁷² Erhat, 69; Howell and Howell, 131; Hamilton, 134; Agizza, 243; Grimal, 95; Howatson, 104; Buxton, 142; Carpenter, 245.

⁷³ Erhat, 69; Howell and Howell, 131; Hamilton, 134; Agizza, 244; Grimal, 95; Howatson, 104; Buxton, 143; Carpenter, 245.

⁷⁴ Erhat, 69; Howell and Howell, 131; Hamilton, 134; Agizza, 245; Grimal, 95; Howatson, 104; Buxton, 144; Carpenter, 245.

⁷⁵ Uraz, 53; Erhat, 104; Hamilton, 25; Agizza, 275; Grimal, 155; Howatson, 256; Carpenter, 171.

⁷⁶ Uraz, 53; Erhat, 104; Hamilton, 25; Agizza, 275; Grimal, 155; Howatson, 256; Carpenter, 171.

⁷⁷ Apollodoros, 281.

⁷⁸ Uraz, 53; Erhat, 104; Hamilton, 25; Agizza, 275; Grimal, 155; Howatson, 256; Carpenter, 171; Apollodoros, 278.

Argo Gemisi Efsanesine de katılan Dioskurlardan Polluks (Polydeukes), Bebryklerin Kralı Amykos'u da yumruk darbeleriyle öldürmüştür. Ayrıca Kalydon domuz avına da katılmışlardır⁷⁹. İkiz kardeşler Kral Leukippos'un kızlarına âşık olup onları evlenmek için Messene'den kaçırmışlardır. Phoibe ile Polluks'ün (Polydeukes) evliliğinden Mnesileus, Kastor ile Hilaria'nın evliliğinden Anogon olmuştur⁸⁰.

Zeus'un oğulları Kastor ve Polluks (Polydeukes) ile Aphareus oğulları İdas ve Lynkeus arasında birlikte ele geçirdikleri sığırları paylaşamadıkları için aralarında bir kargaşa çıkmıştır ve bu kargaşa sonucunda ise İdas, Kastor'u öldürürken Polluks (Polydeukes) ise Lynkeus'u öldürür ama kendisi de yaralanır, bu durumu gören Zeus yıldırımıyla İdas'ı öldürür⁸¹. Zeus ölümsüz olan oğlu Polluks (Polydeukes)'i gökyüzüne çeker, ancak Polluks'in kardeşi Kastor'un ölüler ülkesinde kalacağına çok üzüldüğünü görünce ikiz kardeşleri birbirinden ayırmayıp yıldızlar arasına yerleştirmiştir⁸². İkizler burcunun bu şekilde ortaya çıktığı da söylenmektedir⁸³.

Bazı kaynaklar Kral Leukippos'un kızlarının nişanlıları olan İdas ile Lynkeus'u Kastor'un ölümünün nedenini olarak gösterir ve Kastor'un ölümünü bunların aralarında çıkan kargaşaya bağlarlar⁸⁴. Bu olayların başka bir sebebi de Kralın kızlarına âşık olan İdas ve Lynkeus'un, Dioskurlar bu kızları kaçırp evlenince onlara kin beslemeleri olabilir. İdas ve Lynkeus kuzenlerinin eşleri olan Dioskurlar ile birlikte bir sığır sürüsüne baskın düzenler, ancak ganimeti aralarında pay edemeyince de İdas ve Lynkeus bu durumu bahane ederek sevdiklerini ellerinden aldıklarını düşündükleri Dioskurlara saldırmışlardır⁸⁵. Bu olayın sonucunda Kastor ile birlikte İdas ve Lynkeus ölmüştür.

1.4.3. Herakles

Greeklerin en ünlü kahramanı olan Herakles, Zeus ile Alkmene'nin oğludur ve Latince ismi Hercules'dir, mitolojiye göre Zeus dünyayı kötülüklerden kurtarmak için bir

⁷⁹ Uraz, 53; Erhat, 104; Hamilton, 25; Agizza, 276; Grimal, 155; Howatson, 256; Carpenter, 171; Apollodoros, 278; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 42.

⁸⁰ Apollodoros, 282.

⁸¹ Uraz, 53; Erhat, 104; Hamilton, 25; Agizza, 278; Grimal, 155; Howatson, 256; Carpenter, 172; Apollodoros, 281.

⁸² Uraz, 53; Erhat, 105; Hamilton, 26; Agizza, 278; Grimal, 155; Howatson, 256; Apollodoros, 281.

⁸³ Uraz, 53; Erhat, 105; Hamilton, 26; Agizza, 278; Grimal, 155; Howatson, 256; Apollodoros, 281.

⁸⁴ Uraz, 53; Erhat, 105; Hamilton, 25; Agizza, 277; Grimal, 156; Howatson, 256.

⁸⁵ Uraz, 53; Erhat, 105; Hamilton, 25; Agizza, 277; Grimal, 156; Howatson, 256.

kahraman dünyaya göndermeye karar verir, bu karar doğrultusunda Kral Amphitryon'un kılığına girerek kralın karısı Alkmene ile birlikte oldu ve bu birliktelik sonrasında Alkmene, Zeus'tan Herakles'i Boiotia'daki Thebai kentinde doğurdu⁸⁶. Bu durumu öğrendiğinde çılgına dönen Zeus'un karısı Hera asıl adı Alkides olan kahramanı ve kardeşi İphikles'i öldürmesi için iki tane yılan göndermiş, ancak Herakles her iki yılanı da elleriyle boğarak öldürmüştür⁸⁷. Bu olay sonrasında Zeus'ta Hera'nın gönlünü yapmak için bu kahraman bebeğe Herakles yani 'Hera'nın Ünü' adını vermiştir⁸⁸.

Herakles'e çocukluk yıllarından itibaren farklı kişiler tarafından eğitim verilmeye başlanmıştır. Amphitryon araba kullanması, Herion kişiliğinin oturması ve hekimlik konusunda, Linos müzik sanatında, Erytos ok ve yay kullanması, Autolykos güreş, Orpheus'un kardeşi Linos lir çalma, Dioskurlar ise savaş teknikleri konusunda eğitim vermişlerdir⁸⁹. Bu eğitimleri aldığı sırada kendisine hakaret eden hocası Linos'u, elindeki lir ile kafasını dağıtarak öldürür. Cinayet ile suçlanan Herakles, Rhadamanthys'in koyduğu yasaya istinaden nefsi müdafaa hakkını kullandığını söyleyerek özgür kalmış, ancak Amphitryon bu suçundan dolayı kendi sürelerine çobanlık etmesi cezasını vermiştir⁹⁰. Babasının sürülerini götüğü sıralarda babasının ve Kral Thespios'un sürülerine zarar veren Kithairon aslanını daha on sekiz yaşında iken öldürür. Thespios'da bu iyiliğine karşılık olarak elli gün misafir ettiği Herakles'in yatağına her gece bir kızını gönderir, ancak Herakles her gece farklı bir kız ile yattığının farkında bile değildir⁹¹. Kral Thespios bunu bilerek yapıyordu çünkü Herakles'in kanından torunları olmasını istiyordu. Elli gün boyunca her gece kralın bir kızı ile birlikteliğinden elli tane erkek çocuğu olmuştur⁹².

⁸⁶ Uraz, 74; Erhat, 148; Can, 165; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 143; Karaosmanoğlu, 27; Colette Estin-Helene Laporte, *Yunan ve Roma Mitolojisi*, (Çev.: Musa Eran), Tubitak Popüler Kitapları, 2007, 150; Grimal, 245; Cömert, 106; Yasemin Er, *Klasik Arkeoloji Sözlüğü*, Phoenix Yayınları, 2012, 165; Howatson, 378; Conner, 211; Carpenter, 120; Hansen, 308; Sears, 2017, 185.

⁸⁷ Uraz, 74; Erhat, 148; Can, 165; Karaosmanoğlu, 27; Estin-Laporte, 150; Grimal, 245; Cömert, 106; Er, 165; Howatson, 378; Conner, 211; Carpenter, 120; Hansen, 308; Sears, 185.

⁸⁸ Uraz, 75; Hesiodos, 176; Erhat, 148; Can, 165; Hamilton, 119; Karaosmanoğlu, 44; Estin-Laporte, 151; Grimal, 245; Milbourne-Stowell, 64; Er, 165; Howatson, 378; Buxton, 114; Carpenter, 119; Apollodoros, 148; Hansen, 308; Sears, 185.

⁸⁹ Uraz, 75; Erhat, 148; Can, 166; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 145; Estin-Laporte, 151; Grimal, 247; Er, 165; Howatson, 378; Apollodoros, 149; Hansen, 309.

⁹⁰ Uraz, 75; Can, 167; Estin-Laporte, 151; Milbourne-Stowell, 64; Howatson, 378; Buxton, 114; Carpenter, 121; Apollodoros, 150.

⁹¹ Erhat, 149; Can, 167; Hamilton, 120; Grimal, 248; Howatson, 379; Buxton, 115; Carpenter, 121; Apollodoros, 150; Hansen, 309.

⁹² Erhat, 149; Grimal, 248.

Herakles, büyük bir şöhrat kazanarak Kithairon aslanını öldürdüğü avdan dönerken yolda, Thebaililer'e geçmişte yaptıkları bir suçtan ötürü yüz öküz haraç kesmeye gelen Orkhomenoslu tahsildarlara rastladı. Haraç kesmeye geldiklerini öğrenen Herakles, zaman kaybetmeden bu tahsildarlara saldırıp kulaklarını, burunlarını ve ellerini keserek Kral Erginos'a geri gönderdi⁹³. Bu durum karşısında öfkeden çıldıran Kral Erginos, ordusunu toplayıp Thebai'ye sefer düzenler. Akıl Tanrıçası Athena sayesinde orduyu bertaraf eden Herakles Erginos'u da öldürür. Thebai Kralı Kreon'da ödül olarak küçük kızı Megara'yı Herakles'e eş olarak verir. Bu evliliklerinden Therimakhos, Kreontiades ve Dikoon adında üç erkek çocukları olur⁹⁴.

Herakles'in rol oynadığı önemli olaylardan biride tanrılar ile devler arasında yapılan savaştır. Hera'nın aslan postu giymiş bir kahraman sayesinde ancak bu savaş kazanabilir kehaneti üzerine babası Zeus tarafından savaşa çağrılan Herakles büyük mücadeleler verip tanrıların savaşı kazanmasını sağlar⁹⁵.

Evlenip çocukların olmasından kısa bir süre sonra Argo Gemisi seferini duyarak bu sefere katılan kahramanlar arasına girmiştir. Kolkhis'e doğru yola çıkarken Mysia'da su aramaya giden çok sevdiği Hylas'ı kaybetmiştir, bu acı kayıptan sonra evine geri dönmüş, Herakles'in öfkelenip deliye döndüğünü gören Hera bu fırsatı iyi değerlendirip Herakles'i cinnet geçirtmiştir ve bu cinnet sonucunda Herakles'de karısı Megara ve üç erkek çocuğunu öldürmüştür⁹⁶. Bu cinnetten sonra akli başına gelen Herakles neler yaptığına çok şaşırır ve çok büyük bir vicdan azabı duyar, bu halde Delphoi'ye giderek Tanrı Apollon'un rahibesi Pythia'ya bundan sonra nerede yaşayacağını sorunca, kendisine Tiryns'e giderek Kral Eurystheus'a on iki yıl hizmet ederek bu günahı arınması gerektiğini söyler⁹⁷. Bu durumda Herakles'in on iki yıl sürecek on işi başlar ancak iki işinde başkalarından yardım almaması gerekirken destek aldığı için iki işi on işten sayılmayıp Kral Eurystheus tarafından on iki işi bitirmeye zorlanmıştır.

⁹³ Erhat, 149; Can, 169; Grimal, 248; Cömert, 107; Howatson, 379; Conner, 211; Apollodoros, 151; Hansen, 310; Sears, 185.

⁹⁴ Erhat, 149; Can, 169; Hamilton, 120; Grimal, 249; Howatson, 379; Conner, 211; Apollodoros, 151; Hansen, 310; Sears, 185.

⁹⁵ Karaosmanoğlu, 27; Grimal, 249.

⁹⁶ Erhat, 149; Can, 167; Hamilton, 120; Grimal, 249; Howatson, 379; Carpenter, 121; Apollodoros, 152; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 38; Hansen, 309.

⁹⁷ Erhat, 149; Can, 168; Hamilton, 120; Karaosmanoğlu, 101; Grimal, 250; Cömert, 107; Apollodoros, 153; Hansen, 310; Sears, 186.

Nemea Aslanının Öldürülmesi: Kralın Herakles'e verdiği birinci görev Nemea yakınlarında bulunan ekinleri tahrip eden, insanların iş yapmasını engelleyen Nemea aslanını öldürmekti⁹⁸. Herakles yola koyulup iz sürerek Nemea Aslanını bulur, ancak bu aslanın derisi çok güçlü olduğundan Herakles ok atarak yapmış olduğu ilk saldırıda başarısız olunca bu duruma çok sinirlenir⁹⁹. Herakles'ten korkan aslan kaçmaya başlar ve iki girişi olan bir mağaraya saklanır. Herakles aslanının peşini bırakmaz mağaranın bir girişini büyük taşlar ile kapatıp diğer girişinden içeri girerek aslanın boynunu kolları arasına alıp boğarak öldürür ve sert postunu kendisine zırh yapar¹⁰⁰.

Lerna Hydra'sının Öldürülmesi: Herakles'e verilen ikinci iş Ekhidna ile Typhon'dan olma, Argos civarındaki Lerna bataklığını kendisine mesken tutmuş ve meskeninden her çıktığında tarlaları bozup, ekinleri ve hayvanları yutan, Argoslulara zarar veren bu canavarın öldürülmesi idi¹⁰¹. Herakles canavarın bulunduğu yere silah arkadaşı İolaos'un sürdüğü araba ile giderek, ateşli odunlar atıp sekizi ölümlü biri ise ölümsüz başı ve nefesi zehirli olan bu canavarı meskeninden çıkararak ona saldırmaya başlar. Ancak Hydra'nın her kafasını kopardığında yerine yenisi çıkıyordu. Ayrıca bu sırada Hera, Hydra'ya yardım etmesi için bir yengeç göndermişti¹⁰². Yengeç ve Hydra ile başa çıkamayacağını anlayan Herakles, silah arkadaşı İolaos'u yardıma çağırır, sopasıyla Hydra'nın başlarını ezerken İolaos da ateşli odunlar ile kesilen yerleri dağlar ve bu şekilde yerine yeni baş çıkmaz. Herakles yengeci öldürüp, Hydra'nın da ölümsüz başını keserek büyük bir kayalığın altına gömer¹⁰³. Öldürdüğü bu zehirli canavarın nefesini damlatarak

⁹⁸ Erhat, 149; Can, 168; Hamilton, 120; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 155; Donna Rosenberg, *Dünya Mitolojisi Büyük Destan ve Söylenceler Antolojisi*, (çev: Erdal Cengiz, Atıl Ulaş Cüce, Kudret Emiroğlu, Tuluğ Kenanoğlu, Tahir Kocayigit, Erhan Kuzhan, Bengü Odabaşı), İstanbul 2006, 62; Estin-Laporte, 152; Grimal, 250; Apollodoros, 153; Hansen, 310; Sears, 186.

⁹⁹ Uraz, 75; Erhat, 149; Can, 168; Hesiodos, 207; Hamilton, 121; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 156; Rosenberg, 63; Grimal, 250; Milbourne-Stowell, 65; Howatson, 381; Conner, 212; Buxton, 116; Carpenter, 122; Apollodoros, 154; Hansen, 310; Sears, 186.

¹⁰⁰ Uraz, 75; Erhat, 149; Can, 168; Hamilton, 121; Karaosmanoğlu, 27; Estin-Laporte, 152; Grimal, 250; Cömert, 107; Milbourne-Stowell, 65; Howatson, 381; Conner, 212; Strabon, 115; Buxton, 116; Carpenter, 122; Apollodoros, 154; Hansen, 310; Sears, 186.

¹⁰¹ Uraz, 75; Erhat, 149; Can, 169; Hamilton, 121; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 156; Rosenberg, 63; Grimal, 250; Cömert, 109; Milbourne-Stowell, 66; Howatson, 381; Conner, 212; Buxton, 117; Carpenter, 123; Apollodoros, 155; Hansen, 310; Sears, 187.

¹⁰² Uraz, 75; Erhat, 149; Can, 169; Hamilton, 121; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 158; Estin-Laporte, 151; Grimal, 251; Milbourne-Stowell, 67; Howatson, 381; Conner, 212; Buxton, 118; Carpenter, 124; Apollodoros, 155; Hansen, 310; Sears, 187.

¹⁰³ Uraz, 75; Erhat, 149; Can, 169; Hamilton, 121; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 157; Rosenberg, 63; Grimal, 251; Milbourne-Stowell, 67; Howatson, 381; Conner, 212; Strabon, 115; Buxton, 118; Carpenter, 123; Apollodoros, 155; Hansen, 310; Sears, 187.

oklarını zehirli ve öldürücü hale getiren Herakles bundan sonra düşmanlarını bu zehirli oklar ile öldürmüştür¹⁰⁴. Apollodoros'a göre; Herakles bu işi birisinden yardım alarak yaptığı için Kral Eurystheus, bu işin on işten sayılmayacağını söyleyerek, bu işi kabul etmemiştir¹⁰⁵.

Erymanthos Yaban Domuzunun Yakalanması: Herakles'in üçüncü işi, Arkadia'nın Erymanthos dağında bulunan ve Arkadia halkının ekinlerine, bağ ve bahçelerine zarar veren hayvanı sağ olarak ele geçirip Kral Eurystheus'a getirmektir¹⁰⁶. Herakles, haftalar boyunca bu yaban domuzunun izini sürmüş ve bu sırada Kenthauroslerden Pholos'un misafiri olup şarap mevzusundan dolayı diğer Kenthauroslar ile arasında tartışma çıkınca çoğu Kenthauros'u öldürmüştür¹⁰⁷. Olay sonrasında Pholos, bir cesetten bu etkili oku çıkarıp tesirini anlamaya çalışırken okun elinden düşerek ayağına saplanması sonucu zehirlenerek ölür¹⁰⁸. Bu olaydan sonra Herakles tekrar yola koyularak bu yabani hayvanı aramaya devam eder. Hayvanı görünce kovalamaya başlar, onu karla kaplı geniş bir alana doğru kovalar, yorulup bitkin düşen hayvanı bir ağ ile yakalayıp Eurystheus'un önüne getirir. Korkusundan dolayı ne yapacağını şaşırarak kral bir fiçinin içine gizlenmiştir¹⁰⁹.

Kyreneia Geyiği'nin Yakalanması: Herakles'e verilen dördüncü iş, altından boynuzları ve tunçtan ayakları olan, Artemis'in kutsal hayvanı dişi geyiği yakalayıp Kral Eurystheus'a getirmektir¹¹⁰. Herakles, ele geçirilmesi imkânsız olan Artemis'in kutsal hayvanı geyiği bir yıl boyunca kovalamasının ardından Arkadia'daki Ladon ırmağını geçerken attığı ok ile yaralamış ve devasa büyüklükteki geyiği alarak Kral Eurystheus'a

¹⁰⁴ Can, 169; Cömert, 109.

¹⁰⁵ Grimal, 252; Apollodoros, 155.

¹⁰⁶ Uraz, 75; Erhat, 149; Can, 169; Hamilton, 122; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 159; Rosenberg, 64; Grimal, 252; Cömert, 109; Milbourne-Stowell, 72; Howatson, 381; Conner, 212; Buxton, 118; Carpenter, 124; Apollodoros, 156; Hansen, 310; Sears, 187.

¹⁰⁷ Erhat, 149; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 159; Estin-Laporte, 151; Grimal, 252; Cömert, 109; Howatson, 381; Apollodoros, 157; Hansen, 312.

¹⁰⁸ Erhat, 149; Estin-Laporte, 151; Grimal, 252; Howatson, 381; Apollodoros, 157; Hansen, 312.

¹⁰⁹ Uraz, 76; Erhat, 149; Can, 170; Hamilton, 122; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 159; Rosenberg, 64; Grimal, 251; Milbourne-Stowell, 67; Howatson, 381; Conner, 212; Buxton, 118; Carpenter, 123; Apollodoros, 155; Hansen, 312; Sears, 187.

¹¹⁰ Uraz, 76; Erhat, 149; Can, 169; Hamilton, 122; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 157; Rosenberg, 64; Grimal, 252; Cömert, 109; Milbourne-Stowell, 70; Howatson, 381; Conner, 213; Buxton, 119; Carpenter, 126; Apollodoros, 155; Hansen, 310; Sears, 187.

getirerek bu görevi de başarıyla tamamlamıştır¹¹¹. Ancak Herakles, geyiği Kral'a götürürken yolda Artemis önünü keserek geyiği kendisine vermesini ister. Herakles geyiği veremeyeceğini güzel bir şekilde ifade ederek suçu Kral Eurystheus'un üzerine atar, bunun üzerine Artemis'de geyiği almaktan vazgeçer¹¹².

Stymphalos Gölü Kuşlarının Öldürülmesi: Herakles'e verilen bu beşinci görev, Arkadia'da bulunan Stymphalos Gölü'nde yaşayan ve civardaki tarlalardaki ekinleri talan eden, tunç uçlu tüyleriyle insanları ve hayvanları öldürüp yiyen kuşları öldürmektir¹¹³. Bataklıktan içeri girip kuşları ortaya çıkaramayan Herakles'in yardımına akıl Tanrıçası Athena gelerek kendisine tunçtan yapılmış çingırağı vererek, onu sallayıp kuşları korkutarak havalandırmasını ve daha sonra da oklarıyla öldürmesi fikrini verir¹¹⁴. Tanrıçanın her söylediğini harfiyle yerine getiren Herakles çingırağı salladıktan sonra kuşlar havalanmaya başlar ve Herakles'te zehirli oklarıyla tek tek hepsini öldürür¹¹⁵.

Augias'ın Ahırları: Kral Eurystheus'un Herakles'e verdiği altıncı iş, Güneş Tanrısı Helios'un oğlu Elis Kralı Augias'ın tüm sürülerinin bulunduğu ve uzun süredir temizlenmeyen ahırını bir gün içinde temizlenmesi¹¹⁶. Kral Eurystheus'un kendisine bu görevi verdiğini saklayan Herakles, Argo Gemisi seferinde de birlikte aynı mücadele içinde olduğu arkadaşı Kral Augias'ın yanına gidip ahırlarını temizlemesi karşılığında sürülerinin onda birini istemiş, işine gelen Augias bunu kabul etmiştir¹¹⁷. Herakles ahırın duvarında büyük bir delik açıp birbirine bitişik olan Penios ve Alpheus ırmaklarının yataklarının yönünü ahırdan açtığı deliğe doğru çevirerek Augias'ın ahırlarını bir gün

¹¹¹ Uraz, 76; Erhat, 149; Can, 169; Hamilton, 123; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 157; Rosenberg, 64; Grimal, 253; Cömert, 109; Milbourne-Stowell, 71; Howatson, 381; Conner, 213; Buxton, 119; Carpenter, 126; Apollodoros, 156; Hansen, 311; Sears, 187.

¹¹² Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 157; Grimal, 253; Apollodoros, 156.

¹¹³ Uraz, 76; Erhat, 149; Can, 169; Hamilton, 123; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 162; Karaosmanoğlu, 101; Rosenberg, 64; Grimal, 253; Cömert, 109; Milbourne-Stowell, 76; Howatson, 381; Conner, 213; Buxton, 119; Carpenter, 126; Apollodoros, 156; Hansen, 312; Sears, 187.

¹¹⁴ Uraz, 77; Erhat, 149; Can, 170; Hamilton, 124; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 162; Karaosmanoğlu, 101; Rosenberg, 64; Estin-Laporte, 153; Grimal, 253; Cömert, 109; Milbourne-Stowell, 76; Howatson, 382; Conner, 213; Buxton, 120; Carpenter, 126; Apollodoros, 159; Hansen, 312; Sears, 187.

¹¹⁵ Uraz, 77; Erhat, 149; Can, 170; Hamilton, 124; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 162; Karaosmanoğlu, 101; Rosenberg, 64; Grimal, 253; Milbourne-Stowell, 76; Howatson, 382; Conner, 213; Buxton, 120; Carpenter, 126; Apollodoros, 159; Hansen, 312; Sears, 187.

¹¹⁶ Uraz, 77; Erhat, 149; Can, 171; Hamilton, 124; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 160; Rosenberg, 64; Estin-Laporte, 154; Grimal, 253; Cömert, 109; Milbourne-Stowell, 73; Howatson, 382; Conner, 213; Buxton, 120; Carpenter, 126; Apollodoros, 158; Hansen, 314; Sears, 187.

¹¹⁷ Uraz, 77; Erhat, 149; Can, 171; Hamilton, 124; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 160; Grimal, 253; Milbourne-Stowell, 73; Howatson, 382; Conner, 213; Buxton, 120; Carpenter, 126; Apollodoros, 158; Hansen, 314; Sears, 187.

sürmeden temizlemiştir. Fakat Augias bu görevi Eurystheus'un verdiğini öğrenince verdiği sözden vazgeçmiştir¹¹⁸. Augias verdiği sözden vazgeçince mahkeme kurulmuş ve bu mahkemede Augias'ın oğlu Phyleus, babasının aleyhinde şahitlik edince Augias hem oğlunu hem Herakles'i ülkesinden kovmuştur. Olayın sonunda maddi bir karşılık sonucu iş yapıldığı anlaşılınca, Eurystheus, Herakles'in bu işini de on işten saymamıştır¹¹⁹.

Girit Boğasının Yakalanması: Herakles'e verilen bu yedinci iş, Girit Kralı Minos'un Tanrı Poseidon'a adayacağına söz verip adamadığı Girit Boğasını Kral Eurystheus'a yakalayıp getirmektir¹²⁰. Günlerden bir gün Girit Kralı Minos, denizden her ne çıkarsa çıksın Poseidon'a adayacağına söz verir. Denizden muhteşem bir görünüme sahip, iri, kuvvetli, o güne kadar öyle güzel görünmeyen beyaz bir boğa çıkar, fakat Kral Minos çıkan bu muhteşem görünüşlü boğayı kurban etmeyip yerine başka boğalar kurban etmiştir¹²¹. Minos, denizden çıkan boğanın yerine başka boğalar kurban edince Poseidon bu duruma kızar ve muhteşem görünümlü boğayı çıldırtarak ağzından alevler saçıp etrafı kasıp kavuran, ölüm saçan vahşi bir hayvana dönüştürerek Girit halkının başına bela eder¹²². Bu boğayı sağ olarak ele geçirme görevi Herakles'e verilince derhal Girit'e gider, boğanın izini sürer ve boğayı gördüğü gibi saldırıp boynuzlarından yakalayıp ayaklarından bağlayarak Kral Eurystheus'a götürür¹²³. Daha sonrasında boğayı salar, yol üzerinde ki kentleri de yakıp yıkarak Marathon'a giden boğa bölge halkına da kan kusturur¹²⁴.

Thrakia Kralı Diomedes'in Atları ve Abdera'nın Kuruluşu: Herakles'e verilen bu sekizinci iş, insan eti yiyerek beslenen Thrakia Kralı Diomedes'in atlarını

¹¹⁸ Uraz, 77; Erhat, 149; Can, 171; Hamilton, 124; Rosenberg, 64; Grimal, 253; Cömert, 109; Milbourne-Stowell, 73; Howatson, 382; Conner, 213; Buxton, 120; Carpenter, 126; Apollodoros, 158; Hansen, 314; Sears, 187.

¹¹⁹ Uraz, 77; Erhat, 149; Can, 171; Hamilton, 124; Rosenberg, 64; Grimal, 253; Milbourne-Stowell, 73; Howatson, 382; Conner, 213; Buxton, 120; Carpenter, 126; Apollodoros, 159; Hansen, 314; Sears, 187.

¹²⁰ Uraz, 77; Erhat, 149; Can, 171; Hamilton, 124; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 163; Rosenberg, 65; Grimal, 254; Milbourne-Stowell, 77; Howatson, 382; Conner, 213; Buxton, 121; Carpenter, 127; Apollodoros, 160; Hansen, 314; Sears, 188.

¹²¹ Uraz, 77; Erhat, 149; Can, 171; Hamilton, 124; Rosenberg, 65; Grimal, 254; Milbourne-Stowell, 77; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 121; Carpenter, 127; Apollodoros, 160; Hansen, 314; Sears, 188.

¹²² Uraz, 77; Erhat, 149; Can, 171; Hamilton, 124; Grimal, 254; Milbourne-Stowell, 78; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 121; Carpenter, 127; Apollodoros, 160; Hansen, 314; Sears, 188.

¹²³ Uraz, 77; Erhat, 149; Can, 171; Hamilton, 124; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 163; Rosenberg, 65; Grimal, 254; Cömert, 110; Milbourne-Stowell, 78; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 121; Carpenter, 127; Apollodoros, 160; Hansen, 314; Sears, 188.

¹²⁴ Uraz, 77; Erhat, 149; Can, 171; Hamilton, 124; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 163; Grimal, 254; Milbourne-Stowell, 78; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 121; Carpenter, 127; Apollodoros, 160; Hansen, 314; Sears, 188.

Eurystheus'a getirmektir¹²⁵. Ares ile Kyrene'nin birlikteliğinden olan Diomedes, fırtınadan dolayı yolunu kaybederek ülkesine gelen insanları, insan etiyle beslenen atlarına yediriyordu. Herakles verilen bu görevi de yerine getirmek için birkaç arkadaşını da yanına alarak Diomedes'in ahırına gitti ve seyisleri kovalayıp Diomedes'i de öldürerek atlara yem etti¹²⁶. Diomedes'i yedikten sonra evcilleşen atları yaveri Abderos'a emanet edip Bistones halkı ile savaşım onları hezimete uğrattı. Fakat geri döndüğünde atların Abderos'u sürükleyerek öldürdüğünü görür. Bunun üzerine Abderos'a bir mezar yapıp yakınında ise Abderos'un onuruna Abdera kentini kurmuştur¹²⁷.

Amazon Kraliçesi Hippolyte'nin Altın Kemer: Herakles'e verilen dokuzuncu iş, Eurystheus'un kızı Admete'nin ısrarlı isteği üzerine Thermedon ırmağı civarında yaşayan ve iyi savaşçı olmalarıyla ün salan Amazonlar'ın Kraliçesi Hippolyte'nin altın kemerini Kral Eurystheus'a getirmektir¹²⁸. Ares'in Hippolyte'ye hediye ettiği bu kemer almak için Herakles gönüllü olarak gelen bir takım arkadaşını da alarak Amazonların ülkesine doğru yola çıkmıştır¹²⁹. Amazonlar ülkesine varan Herakles'i ve arkadaşlarını güzel bir şekilde ağırlayan Hippolyte, Herakles ile muhabbet ettiği sırada gelme nedenlerini öğrenip üzülse de kemer vermeye razıdır¹³⁰. Ancak hesapta olmayan Tanrıça Hera, Amazonların giydiği yerel elbiseden giyerek Amazonların yaşadığı yere gelip, buraya gelen yabancıların Kraliçe Hippolyte'yi kaçıracaklar diye araya nifak sokarak iki grubun arasında çatışma çıkmasını sağlamış ve bu çatışma sonucunda Herakles, Hippolyte'yi öldürür, yerde yatan cansız bedeninden altın kemer alarak Tirnys'e doğru yola koyulur¹³¹. Geri dönüş yolunda

¹²⁵ Uraz, 77; Erhat, 149; Can, 171; Hamilton, 124; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 164; Rosenberg, 65; Grimal, 254; Cömert, 110; Milbourne-Stowell, 78; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 121; Carpenter, 127; Apollodoros, 160; Hansen, 314; Sears, 188.

¹²⁶ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 172; Hamilton, 124; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 164; Rosenberg, 65; Estin-Laporte, 155; Grimal, 254; Milbourne-Stowell, 78; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 121; Carpenter, 127; Apollodoros, 160; Hansen, 314; Sears, 188.

¹²⁷ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 172; Hamilton, 124; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 164; Grimal, 254; Milbourne-Stowell, 78; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 121; Carpenter, 127; Apollodoros, 160; Hansen, 314; Sears, 188.

¹²⁸ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 172; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 164; Rosenberg, 65; Grimal, 254; Milbourne-Stowell, 80; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 122; Carpenter, 127; Apollodoros, 161; Hansen, 314; Sears, 188.

¹²⁹ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 172; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 164; Grimal, 254; Milbourne-Stowell, 80; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 122; Carpenter, 127; Apollodoros, 161; Hansen, 314; Sears, 188.

¹³⁰ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 172; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 165; Rosenberg, 65; Grimal, 254; Milbourne-Stowell, 81; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 122; Carpenter, 128; Apollodoros, 162; Hansen, 314; Sears, 188.

¹³¹ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 172; Hamilton, 125; Grimal, 254; Cömert, 110; Milbourne-Stowell, 81; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 122; Carpenter, 128; Apollodoros, 162; Hansen, 314; Sears, 188.

ise Troya'ya varır. Burada Kral Laomedon, Apollon ve Poseidon'a saygısızlık yaptığından dolayı tanrılar tarafından Troya'ya veba ile sel felaketleri verilir ve kâhinler bu felaketlerin Troya'nın üzerinden kalkması için kızı Hesione'yi kurban etmesi gerektiğini söylerler¹³². Bu kehanet karşısında Kral kızını kurban etmek istemese de mecburiyetten dolayı kızını kayalıklara bağlayıp ölüme terk etmek zorunda kalmıştır. Laomedon ile Herakles karşılaştığında Kral durumu Herakles'e anlatır ve kızını kurtarması karşılığında kendisine atlarını vereceğini söyler. Herakles'de bu teklifi kabul ederek kızın bağlandığı yere gider ve karşılaştığı canavarı öldürerek Hesione'yi kurtarır ancak Kral verdiği sözleri tutmayınca Herakles'de Kralı tehdit ederek Tirnys'e doğru yoluna devam eder¹³³. Bu maceralı yolcuğun sonunda Kral Eurystheus'un yanına gelerek Ares'in Amazonlar'a hediyesi olan altın kemeri Kral'ın önünde kızı Admete'ye hediye etmiştir¹³⁴.

Geryoneus'un Sığır Sürülerinin Getirilmesi: Herakles'e verilen bu onuncu iş, üç başı olan canavar Geryoneus'un dünyanın batı ucundaki sürülerini otlattığı Okeanos bölgesindeki Erytheia adasından sığır sürülerini Kral Eurystheus'a getirmektir¹³⁵. Herakles, Erytheia'ya doğru giderken Cebelitarık Boğazı'nı geçerken buraya 'Herakles Sütunları' olarak anılan iki adet sütun diker ve yoluna Libya çöllerinden devam ederken güneş tam tepesine vurduğunda sıcağın bunalır ve Güneş Tanrısı Helios'a ok fırlatınca Tanrı'da Herakles'in bu üstün cesaretinin hoşuna gittiğinden kendisine okyanusu geçmesi için Altın Kupası'nı armağan eder¹³⁶. Geryoneus'un sığır sürülerinin olduğu yere gelerek yüksek bir tepeye çıkıp saldırmak için doğru zamanı beklerken sürüyü koruyan köpek Herakles'e saldırır ve Herakles onu sopasıyla öldürür. Bu durumu gören çoban Eurytion'da Herakles'e saldırır, ancak Herakles onu da öldürür¹³⁷. Sığır sürülerini

¹³² Erhat, 150; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 165; Grimal, 254; Apollodoros, 2017, 163.

¹³³ Erhat, 150; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 165; Grimal, 254; Apollodoros, 164.

¹³⁴ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 172; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 165; Grimal, 254; Milbourne-Stowell, 79; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 122; Carpenter, 128; Apollodoros, 164; Hansen, 314; Sears, 188.

¹³⁵ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 173; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 166; Rosenberg, 65; Grimal, 255; Cömert, 110; Milbourne-Stowell, 85; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 123; Carpenter, 129; Apollodoros, 165; Hansen, 314; Sears, 188.

¹³⁶ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 173; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 166; Grimal, 255; Milbourne-Stowell, 85; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 123; Carpenter, 129; Apollodoros, 166; Hansen, 314; Sears, 188.

¹³⁷ Uraz, 77; Hesiodos, 51; Erhat, 150; Can, 173; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 167; Rosenberg, 65; Estin-Laporte, 155; Grimal, 255; Cömert, 110; Milbourne-Stowell,

Helios'un armağan ettiği Kupa'ya bindirerek geri dönüş yoluna koyulur. Anthemos Irmağını geçerken üç başlı canavar Geryoneus sığır sürülerini geri almak için saldırır ama Herakles zehirli oklarıyla canavarı öldürür. Herakles yoluna devam edip Tartessos'u geçince Kupa'yı Helios'a geri verir¹³⁸. Yunanistan'a giderken Herakles'in elindeki sığır sürülerini gören hırsızlar tarafından saldırıya uğrar. Hırsızları da öldüren Herakles İspanya, İtalya, Sicilya ve Thrakia'dan geçerek Eurystheus'a sürüleri götürüp teslim etmiştir¹³⁹.

Hesperid'lerden Altın Elmaların Getirilmesi: Herakles'e verilen bu on birinci iş, Zeus ile Hera'nın evliliğinde Zeus tarafından Hera'ya düğün hediyesi olarak verilen ve Hesperidler ülkesinde yüz kollu Ladon Ejderhası tarafından korunan altın elmaları Kral Eurystheus'a getirmektir¹⁴⁰. Hesperidler ülkesine doğru giderken yolda Ares'in oğlu Kyknos ile arasında çıkan kavgada Kyknos'u öldüren ve tekrar yoluna devam eden Herakles Nympha'lar ile karşılaşmıştır. Nympha'lar kendisine gideceğin yolu daha kolay bulmak istiyorsan Nereus'u bulup ona sorması fikrini vermişlerdir¹⁴¹. Deniz kenarında bulduğu Nereus'dan Hesperidlerin bahçesinin nerede olduğunu öğrenen Herakles yola koyulur. Yolda gök kubbeyi taşıyan Atlas ile karşılaşp bahçenin yerini tekrar sorunca, Atlas'ta ona ben gelene kadar sen gök kubbeyi benim yerime taşırsan altın elmaları onun için alıp getireceğini söyler¹⁴². Herakles'e kendisi için tehlikeli bir yolculuk olduğunu söyleyen Atlas, altın elmaları almak için Hesperidlerin ülkesine gider ve altın elmaları koruyan yüz kollu Ladon Ejderhasına rağmen altın elmaları alıp Herakles'in yanına gelir ve dünyayı taşımaktan bıktığından sen dünyayı taşımaya devam et ben altın elmaları senin

85; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 123; Carpenter, 129; Apollodoros, 167; Hansen, 315; Sears, 188.

¹³⁸ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 173; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 168; Grimal, 255; Milbourne-Stowell, 85; Howatson, 382; Conner, 214; Strabon, 114; Buxton, 123; Carpenter, 129; Apollodoros, 168; Hansen, 315; Sears, 188.

¹³⁹ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 173; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 167; Grimal, 256; Cömert, 111; Milbourne-Stowell, 86; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 123; Carpenter, 129; Apollodoros, 169; Hansen, 315; Sears, 188.

¹⁴⁰ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 174; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 169; Karaosmanoğlu, 101; Rosenberg, 65; Grimal, 257; Cömert, 111; Milbourne-Stowell, 88; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 123; Carpenter, 130; Apollodoros, 170; Hansen, 315; Sears, 188.

¹⁴¹ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 175; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 169; Karaosmanoğlu, 142; Rosenberg, 65; Grimal, 258; Milbourne-Stowell, 89; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 123; Carpenter, 130; Apollodoros, 171; Hansen, 315; Sears, 188.

¹⁴² Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 175; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 169; Karaosmanoğlu, 101; Rosenberg, 66; Grimal, 258; Milbourne-Stowell, 89; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 124; Carpenter, 130; Apollodoros, 172; Hansen, 315; Sears, 188.

yerine Kral'a götürürüm, der¹⁴³. Tam bu sırada akıl Tanrıçası Athena Herakles yardımı eder. Herakles'te dünyayı taşımak için gönüllü görünür ve omuzlarının ağrıdığından dolayı Atlas'tan bir yastık koyana kadar dünyayı tutmasını ister. Böylece sonsuza kadar gök kubbeyi taşımaktan kurtulur¹⁴⁴. Atlas'ın yere koyduğu yerden altın elmaları alıp Kral Eurystheus'a götürür. Kral'da bu altından elmalar Hera'ya ait olduğundan ve Tanrıçaya itaatsizlik etmek istemediğinden dolayı altın elmaları ait olduğu yere yani Hesperidlerin ülkesine geri gönderir¹⁴⁵. Ancak bu durumu Rhodoslu Apollonios ise Herakles'in Hesperidlerin ülkesine gidip yüz başlı Ladon'u öldürüp altın elmaları kendisinin alıp direk Kral'a götürdüğünü söylemektedir¹⁴⁶.

Kerberos'un Ölüler Ülkesinden Kaçırılması: Herakles'e verilen bu on ikinci ve son iş, hiçbir canlının giremediği yer altı dünyasına gidip Hades'e ait üç başlı, sırtı ve kuyruğu yılan olan Kerberos adında köpeği Kral Eurystheus'a getirmektir¹⁴⁷. Hiçbir canlının giremediğinden dolayı Zeus'un emri, Athena'nın zekâsı ve Hermes'in kılavuzluğunda yer altı dünyasına giren Herakles, Kerberos'u ararken ölüler kendisini görünce kaçmaya başlar, ancak sadece Medusa ve Meleagros kaçmayınca Herakles kılıcını çekip tam harekete geçecekken Hermes onların sadece bir ruh olduğunu söyleyince Herakles durur¹⁴⁸. Burada Argo Gemisi seferinde birlikte mücadele ettiği silah arkadaşı Meleagros'un acıklı hikâyesini dinledikten sonra Kerberos'u aramaya devam eder. Bu sırada Persephone'yi kaçırmaya yeltenen Peirithos ile Theseus'u zincire vurulduğu yerden kurtarmak ister, fakat sadece Theseus'un kurtarılmasına izin verilir ve

¹⁴³ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 175; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 169; Rosenberg, 66; Estin-Laporte, 153; Grimal, 258; Milbourne-Stowell, 91; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 124; Carpenter, 130; Apollodoros, 173; Hansen, 315; Sears, 188.

¹⁴⁴ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 175; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 170; Karaosmanoğlu, 101; Grimal, 258; Milbourne-Stowell, 91; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 124; Carpenter, 131; Apollodoros, 174; Hansen, 315; Sears, 188.

¹⁴⁵ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 175; Hamilton, 125; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 170; Karaosmanoğlu, 101; Grimal, 259; Cömert, 111; Milbourne-Stowell, 92; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 124; Carpenter, 131; Apollodoros, 176; Hansen, 315; Sears, 188.

¹⁴⁶ Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 170; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 110.

¹⁴⁷ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 176; Hamilton, 126; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 172; Karaosmanoğlu, 153; Rosenberg, 67; Grimal, 256; Cömert, 112; Milbourne-Stowell, 93; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 124; Carpenter, 132; Apollodoros, 177; Hansen, 315; Sears, 188.

¹⁴⁸ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 176; Hamilton, 126; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 172; Karaosmanoğlu, 153; Rosenberg, 67; Grimal, 256; Milbourne-Stowell, 94; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 124; Carpenter, 132; Apollodoros, 178; Hansen, 315; Sears, 188.

Theseus'u kurtardıktan sonra tekrar yola koyulur¹⁴⁹. Yoluna devam ederken saygısızlığından dolayı büyük bir kayanın altına zincirlenmiş olan Argo Gemisi seferinde birlikte mücadele ettiği Askalaphos'u kurtarır, ancak daha sonra Demeter, Askalaphos'u baykuşa döndürür. Yaşadığı bu olaylardan sonra tekrar Kerberos'u aramaya koyulan Herakles, Hades'in karşısına çıkıp Kerberos'u ister¹⁵⁰. Hades'te Herakles'e Kerberos'u hiçbir silahını kullanmadan ele geçirmesi şartıyla vereceğini söyler, bu şartı kabul eden Herakles ölümler ülkesinin girişinde bekçilik yapan köpeğe saldırıp elleriyle sıkıca tutar ve köpek kendisine iğne batırınca bile bırakmayıp bağlayarak Eurytheus'a götürür, Eurytheus'da bu korkunç köpeği görür görmez korkar ve tekrar Tartaros'a Hades'e gönderir¹⁵¹.

Fiziken güçlü ve kaslı ancak akıl ve zekâ olarak zayıf olan Herakles on iki işi bitirip yaptığı günahlardan arındığını hissedip psikolojisinin az da olsa düzelmesinden sonra Thebai'ye geri döndü. O sırada Kral Eurytos'un bir ok yarışması düzenleyeceğini ve bu yarışmayı kazanan kişiye kızını vereceğini öğrenince, yarışmaya katılarak üstün bir başarı elde eder ve Kral'ın kızını almaya hak kazanır¹⁵². Ancak Kral Eurytos, Herakles'e kızını vermez, bu durum karşısında Herakles sinirlenir, öfkesini kontrol edemeyip Eurytos'un oğlu İphitos'u öldürür. Kral'ın oğlunu öldürdükten sonra bu suçtan arınmak için Delphi'ye gider, ancak Pythia kendisini bu suçtan arındırmayacağını söyleyince tapınağın altını üstüne getirerek Apollon'un üçayaklı kazanını alıp başka yerde kehanet merkezi kurmak ister¹⁵³. Herakles, kutsal üçayaklı kazanını aldığı sırada oraya gelen Apollon kazanı yerine koymasını isteyince aralarında kargaşa çıkar ve bu kargaşaya aralarına yıldırım fırlatan Zeus son verir. Herakles bu suçundan arınmak için farklı kehanetler alır ve Lydia Kraliçesi Omphale'ye üç yıl boyunca nerdeyse bir kadın gibi hizmet ederek suçundan arınır¹⁵⁴. Bu suçtan da arındıktan sonra on iki işini yaptığı sırada kendisine

¹⁴⁹ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 176; Hamilton, 126; Karaosmanoğlu, 153; Rosenberg, 67; Grimal, 256; Milbourne-Stowell, 94; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 124; Carpenter, 132; Apollodoros, 179; Hansen, 315; Sears, 188.

¹⁵⁰ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 176; Hamilton, 126; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 173; Karaosmanoğlu, 153; Rosenberg, 68; Grimal, 256; Milbourne-Stowell, 94; Howatson, 382; Conner, 214; Buxton, 124; Carpenter, 132; Apollodoros, 179; Hansen, 315; Sears, 188.

¹⁵¹ Uraz, 77; Erhat, 150; Can, 176; Hamilton, 126; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 173; Karaosmanoğlu, 153; Rosenberg, 68; Estin-Laporte, 155; Grimal, 257; Cömert, 113; Milbourne-Stowell, 94; Howatson, 382; Conner, 214; Strabon, 115; Buxton, 124; Carpenter, 132; Apollodoros, 180; Hansen, 315; Sears, 188.

¹⁵² Erhat, 150; Can, 178; Grimal, 260; Carpenter, 133; Apollodoros, 180.

¹⁵³ Erhat, 150; Can, 178; Karaosmanoğlu, 71; Grimal, 261; Carpenter, 134; Apollodoros, 181.

¹⁵⁴ Erhat, 150; Can, 178; Karaosmanoğlu, 71; Grimal, 261; Carpenter, 134; Apollodoros, 181.

haksızlık eden Troya Kralını cezalandırmak için Troya'yı ele geçirip Kos adasını talan edip kendisini suçlarından arındırmak istemeyen Neleus ile savaşı ve daha sonra da Elis Kralı Augias'ı da mağlup eder¹⁵⁵. Ares'in adasından ayrılırken Prometheus'un zincirlere vurulduğunu ve çektiği acıları görüp Argonautların bir şey yapamadığı Prometheus'u babası Zeus'un emriyle Kafkaslara gidip kartalı öldürerek Prometheus'u da kurtarır¹⁵⁶. Daha sonra Kalydon ülkesine giderek Kral Oineus'un kızı Deianeira ile evlenmek ister ancak kızın taliplisi Akheloos ile dövüşmek zorunda kalır ve bu dövüş sonucunda Akheloos'u yenerek Deianeira ile evlenir¹⁵⁷. Bir süre Kalydon'da mutlu bir evlilik hayatı yaşar. Bu mutluluğu Oineus'un akrabası Eunomos'u kaza ile öldürmesi sonucunda bozulur ve sürgüne gönderilir. Sürgün sırasında Evenos Irmağını geçmek için sandalcı Kenthauros Nessos'u kiralayarak Deianeira'yı sandala bindirip kendisi de karşıya yüzerek geçmiştir¹⁵⁸. Ancak Irmağın karşı tarafında beklerken, Nessos karısına tecavüz eder. Yanına gelene kadar sesini çıkarmayan Herakles o sırada Nessos'u oku ile ölümcül bir şekilde yaralar. Öleceğini anlayan Nessos ölmeden önce Deianeira'ya; Herakles'in sana sevgisi azalır ise onun sana olan sevgisini arttırmak için elimdeki şu iksirli şişeye kanımı karıştır¹⁵⁹. Nessos'u öldürdükten sonra Trakhis'e yerleşen Herakles, daha sonra Kral Eurytos ve oğullarını öldürüp intikamını aldıktan sonra kızı İole'yi de alıp kendisine eş yapmıştır¹⁶⁰. İole'yi de alıp evine dönen Herakles, eski karısının kıskançlıktan çıldırdığının farkına varamayıp ondan gömlek isteyince Deianeira'da Nessos'un kanı ile karıştırılmış iksiri gömleğine sürer, Herakles'e verir. Gömleği giyen Herakles feci bir şekilde yanarak can verir¹⁶¹.

¹⁵⁵ Erhat, 150; Can, 178; Grimal, 262; Carpenter, 135; Apollodoros, 183.

¹⁵⁶ Hesiodos, 55; Karaosmanoğlu, 24; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 64.

¹⁵⁷ Hesiodos, 174; Erhat, 150; Can, 178; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 187; Grimal, 262; Carpenter, 135; Apollodoros, 191.

¹⁵⁸ Erhat, 150; Can, 178; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 188; Estin-Laporte, 156; Grimal, 263; Cömert, 114; Carpenter, 135; Apollodoros, 192.

¹⁵⁹ Erhat, 150; Can, 179; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 189; Estin-Laporte, 156; Grimal, 263; Carpenter, 136; Apollodoros, 192.

¹⁶⁰ Erhat, 151; Can, 179; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 190; Estin-Laporte, 156; Grimal, 264; Carpenter, 137; Apollodoros, 193.

¹⁶¹ Erhat, 151; Can, 179; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 194; Estin-Laporte, 156; Grimal, 264; Carpenter, 137; Apollodoros, 193.

1.4.4. Orpheus

Oiagros ile Mousalardan Kalliope'nin oğlu olup Leos'un babasıdır. Thrakialı olan Orpheus, lirinin ahengi ile yabani hayvanları evcilleştiren, ağaçları ve yerinden kıpırdamayan kayları yerinden oynatan ve hatta lirini çalıp ezgiler söylediğinde canlı cansız varlıkları büyüleyen bir ozandır¹⁶². Argo Gemisi Efsanesine katılan kaslı ve heybetli biri olmadığından kürek çekmeyen, Argonautları lirini çalarak söylediği güzel ezgisiyle Sirenlerden kurtarıp büyük bir zafere imza atan Orpheus, bu serüvenin dönüşünde memleketi Thrakia'ya gelerek oranın Kralı olmuştur¹⁶³. Kral olduktan kısa bir süre sonra Nymphalardan Eurydike'yi ilk gördüğü anda âşık olmuş ve onunla evlenmiştir¹⁶⁴. Eurydike bir gün nehir kenarında dolaşırken, arıcılık işi ile uğraşan ve Nymphaları kovalamaktan hoşnut olan Aristaios ile karşılaşır. Aristaios Eurydike'yi takip etmeye başlayınca Eurydike kaçmaya başlar ve tam bu kaçış sırasında görmeyip üzerine bastığı zehirli yılanın sokmasıyla ölür¹⁶⁵. Orpheus, her şeyden çok sevdiği karısının ölüm haberini aldıktan sonra Aristaios'a ceza vermek için onun gözü gibi baktığı arılarını öldürür. Eurydike'nin ölümünden sonra kendini dağa taş vurup lir çalarak şarkılar söyleyip acısını unutmaya çalışan Orpheus, Hades'in ülkesine gidip karısı Eurydike'yi istemeye karar verir¹⁶⁶. Ölüler diyarına doğru yola çıkan ve Styks Irmağına geçmek için kayıkçı Kharon'a ücretini veren Orpheus, bu yolculuk esnasında şarkılar söyleyerek tüm ruhları ve hatta kötü kalpli Hades'i bile etkiler. Hades'in karşısına çıkar ve karısı Eurydike'yi Hades'ten ister¹⁶⁷. Hades ile karısı Persephone Eurydike'yi tek şartla vereceğini söyler: Orpheus karısını ölüler ülkesinden yeryüzüne çıkarana kadar arkasına bakmayacaktı, bu şartı kabul eden Orpheus önce karısı arkada yeryüzüne doğru ilerledi. Ancak Eurydike'yi zehirli yılan sokunca buna dayanamayan Orpheus arkasına dönünce

¹⁶² Erhat, 251; Can, 225; Turhan Yörük, *Yunan Mitolojisinde Aşk*, Doğu Matbaacılık, 2000,91; Agizza, 195; Grimal, 566; Andromache Karanika, *Greek, Roman and Byzantine Studies*, ' ' *Inside Orpheus' Song: Orpheus as an Argonaut in Apollonios Rhodios' Argonautica*, 2010, 393; Cömert, 122; Howatson, 671; Hansen, 409.

¹⁶³ Erhat, 251; Can, 226; Agizza, 195; Grimal, 566; Howatson, 672; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 102; Hansen, 410.

¹⁶⁴ Erhat, 251; Can, 226; Agizza, 196; Grimal, 566; Cömert, 123; Karanika, 394; Milbourne-Stowell, 165; Howatson, 672; Hansen, 410.

¹⁶⁵ Erhat, 251; Can, 226; Yörük, 92; Agizza, 197; Grimal, 567; Karanika, 394; Milbourne-Stowell, 166; Howatson, 672; Hansen, 410.

¹⁶⁶ Erhat, 251; Can, 226; Yörük, 93; Agizza, 197; Grimal, 567; Karanika, 395; Milbourne-Stowell, 167; Howatson, 672; Hansen, 410.

¹⁶⁷ Erhat, 251; Can, 227; Yörük, 94; Agizza, 197; Grimal, 567; Cömert, 123; Karanika, 395; Milbourne-Stowell, 168; Howatson, 672; Hansen, 410.

Eurydike ortadan kaybolur¹⁶⁸. Yaptığı hatadan dolayı çılgına dönen Orpheus, Kharon'un yanına tekrar varıp kendisini ölümler diyarına bir daha götürmesini ister, ancak Kharon bu isteğini sert bir dille reddeder¹⁶⁹. Kharon'dan olumsuz yanıt alınca tekrar insanların arasına dönen Orpheus, Eurydike'nin hatırasına sadık kaldığını düşünerek peşinden koşan kadınları reddeder, hatta artık erkeklere ilgi duymaya başlayıp erkek erkeğe ilişkiyi Thrakia'da ilk başlatan kişi olduğu düşünülür¹⁷⁰. Sürekli erkekler ile ilgilenmesinden ve kadınlara ilgisiz davranmasından dolayı Thrakialı kadınlar Orpheus'a saldırarak onu öldürüp parçalara ayırmıştır. Ancak bir diğer söylentiye göre ise insanlara müziğin kutsal sayılan sırlarını açığa çıkarttığı için Zeus yıldırım fırlatarak başını gövdesinden ayırmıştır¹⁷¹. Zeus'un yıldırımı ile gövdesi yanan Orpheus'un başı nehirde yüzerek Lesbos adasına kadar sürüklenmiştir, Orpheus'un başını bulan Lesboslular Orpheus'a cenaze töreni yaparak onu geleneklerine göre gömüp mezar yaparlar. Hatta yapılan bu mezardan lir sesleri duyulduğu için de Lirik şiirin ana yurdu olarak Lesbos adası bilinir¹⁷².

1.4.5. Peleus

Aiakos Endeis'in oğlu, Akhileus'un babası ve Tesalya Kralı olan Peleus, Telemon ile öz Phokos ile de üvey kardeştir¹⁷³. Peleus, öz kardeşi Telemon ile birlikte üvey kardeşleri olan Phokos'u öldürünce babaları Aiakos tarafından ülkelerinden kovulunca Telemon Salamis'e Peleus ise Tesalya'ya sığınır¹⁷⁴. Tesalya Kralı Eurytion kendisine sığınan Peleus'u işlediği bu suçtan arındırıp kızı Antigone ile evlendirerek ülke topraklarının bir kısmını himayesine verir. Peleus'un Antigone ile evliliğinden Polydora adında bir kızı olur¹⁷⁵. Eurytion ile Kalydon yabandomuzu avına gider ve bu av sırasında kazara kaynatasını öldüren Peleus Tesalya'dan da kovulur. Daha sonra Argonautlar ile yolu kesişen Peleus, onlarla birlikte Altın Post'un İolkos'a getirilmesi serüvenine

¹⁶⁸ Erhat, 251; Can, 227; Yörükan, 95; Agizza, 198; Grimal, 567; Karanika, 395; Milbourne-Stowell, 169; Howatson, 672; Hansen, 411.

¹⁶⁹ Can, 227; Yörükan, 94; Agizza, 198; Grimal, 567; Karanika, 395; Milbourne-Stowell, 168; Howatson, 672; Hansen, 411.

¹⁷⁰ Can, 228; Yörükan, 95; Grimal, 568; Karanika, 395; Milbourne-Stowell, 169; Howatson, 672; Hansen, 411.

¹⁷¹ Can, 228; Yörükan, 96; Grimal, 568; Karanika, 395; Milbourne-Stowell, 170; Howatson, 672; Hansen, 411.

¹⁷² Erhat, 251; Can, 228; Yörükan, 97; Agizza, 198; Grimal, 568; Cömert, 123; Karanika, 400; Milbourne-Stowell, 173; Howatson, 672; Hansen, 411.

¹⁷³ Erhat, 261; Grimal, 601; Howatson, 703; Apollodoros, 299.

¹⁷⁴ Erhat, 261; Grimal, 602; Howatson, 703; Apollodoros, 300.

¹⁷⁵ Erhat, 261; Grimal, 602; Howatson, 703; Apollodoros, 300.

katılır¹⁷⁶. Altın Post serüveninde Argo Gemisinde birlikte seyahat ve mücadele ettiği Akastos ile dost olan Peleus İolkos'a vardıktan sonra İolkos Kralı olan dostu Akastos tarafından kazara öldürdüğü Eurytion cinayetinden arındırılarak İolkos'a yerleştirilir¹⁷⁷. Pelias'ın cenaze töreninde Altın Post serüveninden silah arkadaşı olan Atalante ile güreş tutan Peleus'a Akastos'un eşi Astydamia âşık olur. Akastos'a ihanet etmemek için bu aşka karşılık vermeyen Peleus'un başı yine sıkıntıya girer¹⁷⁸. Aşkının karşılığını alamayan ve çılgına dönen Astydamia, Peleus'un karısına Peleus Akastos'un kızı ile evlenecek diye haber gönderir. Bu haberi alan Peleus'un sadık karısı kendisini asarak intihar eder, bununla da yetinmeyen Astydamia, kocası Akastos'a Peleus'un kendisine sarkıntılık ettiği iftirasını da atar¹⁷⁹. Karısı Astydamia'nın attığı bu iftiraya inanan Akastos, Peleus'u da alarak Pelion dağına ava gider. Av sırasında Peleus avladığı hayvanların dilini kesip geri salar, avcılar bir araya geldiklerinde ise Peleus'un elinin boşu olduğunu görünce Peleus ile dalga geçerler. Peleus'da elindeki torbadan tüm dilleri dökünce herkes şaşkına döner¹⁸⁰. Avlandıktan sonra Peleus uykuya dalınca Akastos, Peleus Kenthauros'lara karşı silahsız ve yalnız bırakmak için kılıcını alıp gizler. Ancak Kenthauros Kheiron gelir ve Peleus'un kılıcını vererek diğer Kenthaurlardan kurtarır¹⁸¹. Kendisine tezgâh kurulduğunu anlayan Peleus, İason ve Dioskurları da yanına alarak İolkos'a saldırır ve kenti talan edip Astydamia'nın kollarını, bacaklarını ve vücudunun diğer parçalarını birbirinden ayırarak kente dağıtır¹⁸². Daha sonra da tanrıların isteği üzerine Nereus'un kızı Thetis ile düğün yapıp evlenir, hatta yapmış oldukları düğün büyük bir savaşın kapısını açar. Peleus bu evlilikten pek memnun değildi, çünkü doğan çocukları anneleri sürekli ölümsüz yapmaya çalışırken öldürüyordu. Ancak son çocukları yani Akhileus'u annesinden kurtarıp eğitmesi için Kheiron'a vermiştir¹⁸³. İşlediği suçtan dolayı ülkesinden sürgün edilip kendisine sığınan Patroklos'a sahip çıkıp oğlu gibi gören Peleus, Oğlu Akhileus Troia Savaşı'nda iken Akastos'un çocuklarının saldırısına uğrar

¹⁷⁶ Erhat, 261; Grimal, 602; Howatson, 703; Apollodoros, 301.

¹⁷⁷ Erhat, 261; Grimal, 602; Howatson, 703; Apollodoros, 301.

¹⁷⁸ Erhat, 261; Grimal, 602; Howatson, 704; Apollodoros, 302.

¹⁷⁹ Erhat, 261; Grimal, 602; Howatson, 704; Apollodoros, 302.

¹⁸⁰ Grimal, 602; Apollodoros, 302.

¹⁸¹ Erhat, 261; Grimal, 602; Howatson, 704; Apollodoros, 303.

¹⁸² Grimal, 603; Apollodoros, 305.

¹⁸³ Erhat, 262; Karaosmanoğlu, 122; Grimal, 603; Howatson, 704; Apollodoros, 304.

ve sürgüne gönderilir. Kos adasına sığınan Peleus, torunu Neoptolemos tarafından misafir edilir ve burada belli bir süre yaşadktan sonra ölür¹⁸⁴.

1.4.6. Theseus

Troia Savaşı'ndan bir nesil önce yaşayan Atinalı kahraman, Atina Kralı Aigeus ile Troizen Kralı'nın kızı Aithra'nın oğludur, ancak Aigeus ile Aithra birlikte olduğu gece Poseidon'da Aithra ile birlikte olduğundan Theseus'un babasının Poseidon mu, yoksa Aigeus mu olduğu kesin olarak belli değildir¹⁸⁵. Mirasını bırakacak bir erkek çocuğunun olmamasından yakınan Aigeus, erkek çocuğu olsa da mirasının peşinde olan akrabalarından uzak tutmak için çocuğunu Troizen'de büyümesini istediğinden Atina'ya geri döndü¹⁸⁶. Atina'ya geri dönmenden önce de Aithra'ya eğer bir erkek çocuğumuz olursa (tarif ettiği) büyük kayalığın altında bir kılıç ve bir çift sandalet var, oğlumuzu oraya gönder ve kayalığın altındakileri alıp karşıma çıksın ve mirasımın sahibi olsun, ancak büyümeden ona kim olduğunu söyleme demiştir¹⁸⁷. Yıllar sonra Herakles, Theseus'un dedesi Pittheus'un sarayına gelip sırtındaki Nemea Aslanı'nın postunu yere atınca o an oradaki herkes kaçıp saklanmış ancak daha çocuk yaşta olan Theseus, kılıcını çekerek diri sandığı aslana saldırıp cesaretli biri olduğunu ispatlamıştır¹⁸⁸. Bu olaydan sonra Aithra, oğlu Theseus'a her şeyi anlatıp Aigeus'un söylediklerini de söyleyip büyük kayalığın olduğu yere göndermiştir. Büyük kayayı rahat bir şekilde kaldırarak dibinde bulunan sandaletleri giyen ve kılıcı kuşanan on altı yaşındaki Theseus'a dedesi büyük bir gemi ve yanına adamlar verip sağ salım Atina'ya gitmesini sağlamıştır¹⁸⁹ **(Resim 12)**. Ancak deniz yolunun güvenli olduğunu haydutlar olmadığını bildiği için dedesi Pittheus'un verdiği desteği reddedip tek başına karayolunu kullanıp babasının karşısına kendisini ispatlamış bir kahraman olarak çıkmak istiyordu, bu yüzden de tek başına

¹⁸⁴ Erhat, 262; Homeros, 1984, 51; Grimal, 603; Howatson, 704; Apollodoros, 306.

¹⁸⁵ Uraz, 148; Erhat, 311; Can, 184; Hamilton, 107; Graves, 402; Estin-Laporte, 144; Grimal, 766; Cömert, 119; Howatson, 933; Conner, 220; Buxton, 124; Apollodoros, 335; Hansen, 480; Sears, 198.

¹⁸⁶ Uraz, 148; Erhat, 311; Can, 184; Hamilton, 107; Graves, 403; Estin-Laporte, 144; Grimal, 766; Howatson, 933; Conner, 220; Buxton, 124; Apollodoros, 335; Hansen, 480; Sears, 198.

¹⁸⁷ Uraz, 148; Erhat, 311; Can, 184; Hamilton, 107; Graves, 403; Agizza, 181; Estin-Laporte, 144; Grimal, 766; Howatson, 933; Conner, 220; Buxton, 125; Apollodoros, 335; Hansen, 480; Sears, 198.

¹⁸⁸ Uraz, 148; Erhat, 311; Can, 184; Hamilton, 107; Graves, 404; Agizza, 181; Estin-Laporte, 144; Grimal, 766; Cömert, 119; Howatson, 933; Conner, 220; Buxton, 125; Apollodoros, 335; Hansen, 480; Sears, 198.

¹⁸⁹ Uraz, 148; Erhat, 312; Can, 185; Hamilton, 108; Graves, 405; Estin-Laporte, 144; Grimal, 767; Howatson, 933; Conner, 221; Buxton, 125; Apollodoros, 336; Hansen, 480; Sears, 198.

karadan yola çıkmıştır¹⁹⁰. Atina'ya olan yolculuğuna başlayan Theseus'un karşısına ilk olarak çıkan savunmasız insanları sopasıyla öldüren Hephaistos'un oğlu "Corunetes" lakaplı Periphetes'i öldürür, daha sonra karşısına yoldan geçen insanları ektiği ağaç için yardıma çağırıp ve eğilen ağacı serbest bırakarak metrelerce yükseğe fırlatıp ölümlerini eğlenerek izleyen "Çam Eğen" lakaplı Sinis'i öldürmüştür¹⁹¹. Yürüyerek yoluna devam eden Theseus, Kromyum halkının ekinlerine zarar veren ve savunmasız insanlara saldıran Typhon ile Ekhidna'nın kızı ve kendisini yetiştiren kadının adı ile anılan Phaia adındaki yabani dişi domuzu öldürür. Daha sonra ise Megara bölgesinde deniz kıyısında oturup yoldan geçenlere zorla ayaklarını yıkatıp sonra da tekme vurup denize atarak deniz kaplumbağasına yem yapan Skiron'u öldürerek kendisinin insanlara yaptığı gibi Skiron'u deniz kaplumbağasına yem etmiştir¹⁹². Atina'ya doğru yoluna devam eden Theseus, Eleusis'te yoldan geçen savunmasız ve masum insanları güreş tutmaya zorlayıp yenilenleri öldüren Kerkyon'u, daha sonra ise evi yol kenarında olan ve yoldan geçenleri evine misafir ederek evde bulunan küçük yatağa uzun boyluları koyup yataktan taşan vücudunu kesip küçük boyluları ise uzun yatağa koyup kollarını bacaklarını bağlayarak uzatmaya çalışan Damates'i öldürmüştür¹⁹³. Bu şekilde haydutları ve eşkıyaları temizleyen Theseus'un yolu İolkos'a varır ve burada Argo Gemisi Efsanesine katılmak isteyen gönüllü kahramanlar arandığını duyunca, yaptığı icraatlar ile yetinmeyip babasının karşısına daha ünlü biri olarak çıkmak için bu efsaneye katılır. Kolkhis dönüşünde Medeia ile samimi olan Theseus hayat hikâyesini ona anlatır¹⁹⁴. Altın Post serüveni bittikten sonra Atina'ya giden Theseus'un geri kalan hayatı ve başından geçenler Theseus ve Medeia bölümünde anlatılacaktır.

¹⁹⁰ Uraz, 148; Erhat, 312; Can, 185; Hamilton, 108; Graves, 406; Estin-Laporte, 144; Grimal, 767; Howatson, 933; Conner, 221; Buxton, 125; Apollodoros, 336; Hansen, 480; Sears, 198.

¹⁹¹ Uraz, 148; Erhat, 312; Can, 185; Hamilton, 108; Graves, 407; Grimal, 767; Cömert, 119; Howatson, 933; Conner, 221; Buxton, 126; Apollodoros, 336; Hansen, 480; Sears, 199.

¹⁹² Uraz, 149; Erhat, 312; Can, 186; Hamilton, 109; Graves, 408; Grimal, 767; Cömert, 119; Howatson, 933; Conner, 221; Buxton, 126; Apollodoros, 337; Hansen, 481; Sears, 199.

¹⁹³ Uraz, 149; Erhat, 312; Can, 186; Hamilton, 109; Graves, 410; Grimal, 768; Cömert, 119; Howatson, 933; Conner, 221; Buxton, 126; Apollodoros, 338; Hansen, 481; Sears, 199.

¹⁹⁴ Uraz, 149; Erhat, 312; Can, 186; Hamilton, 109; Graves, 410; Grimal, 768; Howatson, 933; Conner, 221; Buxton, 126; Apollodoros, 339; Hansen, 481; Sears, 199.

İKİNCİ BÖLÜM

İOLKOS'TAN KOLKHİS'E YOLCULUK

2.1. ARGONAUTLARIN İLK DURAĞI LEMNOS (LİMNİ) ADASI

Argonautlar sevdikleri ile vedalaştıktan sonra yolculukları sırasında tanrılar tarafından başlarına sıkıntı gelmemesi için Apollon ve Poseidon'a kurbanlar kesip Argo Gemisine bindiler. Bu yolculukta kendilerine bir reis seçmeleri gerekliydi bu yüzden tüm Argonautlar, Herakles'e bakarken Herakles de reislik bizi bu gemiye toplayan kişinin yani İason'un hakkıdır demiştir¹⁹⁵.

Herakles'in bu takdire şayan hareketini hayranlık ile karşılayıp alkışlayan ve Argo Gemisini İolkos'da bulunan Pagasai Limanından denize indirerek yola çıkan Argonautlar **(Resim 13)**, Kuzeydoğu Ege Adaları grubuna giren Gökçeada'nın güneybatısındaki Lemnos (Limni) Adası'na vardılar¹⁹⁶ **(Harita 1-2)**. Argonautlar bu adaya varmadan bir yıl önce Aphrodite kendine saygısızlık etmelerinden dolayı Lemnoslu kadınların üzerine pis bir koku salmıştır. Bu koku yüzünden Lemnoslu kadınlarından uzaklaşıp Thrakialı kadınlar ile birlikte olmaya başlayan Lemnoslu erkekler bir gecede Lemnoslu kadınlar tarafından öldürmüşlerdir¹⁹⁷. Ancak sadece Kraliçe Hypsipyle, babası Thoas'ı bir kayığa bindirip nehirden kaçmasını sağlamıştır. Artık Lemnos Adası'nda erkek kalmamıştı. Bu yüzden Lemnoslu kadınlar hayatlarını devam ettirme mücadelesi vermelerinin yanı sıra korku içinde yaşıyorlardı. Çünkü adada erkek olmadığını duyanlar gelip

¹⁹⁵ Lexicon, 73; Uraz, 28; Erhat, 56; Dorothy May Hudson, *Aspects of Valerius Flaccus' Argonautica: A Literary Assessment*, Department of Classics University of Adelaide, 1986, 18; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 51; Can, 214; Hamilton, 84; Graves, 725; Grimal, 80; Padraic Colum, *The Golden Fleece and The Heroes Who Lived Before Achilles*, The Macmillan Company, New York 2011, 35; Howatson, 77; Conner, 218; Lafüriya, 2015, 8; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 29; Hansen, 174; Sears, 202.

¹⁹⁶ Lexicon, 73; Uraz, 28; Seyffert, 62; Erhat, 56; Clauss, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 51; Can, 214; Ertüzün, 9; Hamilton, 84; Graves, 725; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 77; Grimal, 80; Colum, 35; Howatson, 77; Conner, 218; Lafüriya, 2015, 8; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 29; Hansen, 174; Sears, 202; J.P.Mahaffy, *On A Passage In Euripides Hypsipyle*, Trinity College Dublin Press, UTC 2018, 350.

¹⁹⁷ Lexicon, 74; Uraz, 28; Seyffert, 62; Erhat, 56; Hudson, 20; Clauss, 88; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 51; Can, 215; Hamilton, 84; Graves, 725; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 77; Grimal, 80; Colum, 36; Howatson, 77; Conner, 218; Carpenter, 190; Buxton, 110; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 29; Hansen, 174; Sears, 202; Mahaffy, 2018, 351.

saldırabilirlerdi¹⁹⁸. Argonautlar adaya çıkmadan önce Kraliçe Hypsipyle, tüm kadınları toplayarak: Şu gelenleri bol yiyecek ve içecekler ile gönüllerini hoş tutalım. Kente girmeden gitmelerini ve erkeklerimizin olmadığını fark etmemelerini sağlayalım deyince kadınlar arasında yaşlı bir kadın söz alarak: Öyle yapacağımıza gelen erkekleri baştan çıkarıp burada kalmalarını sağlayalım hem bizleri Thrakialılardan korurlar hem de neslimizin devamı için onlardan çocuk sahibi oluruz, demiştir¹⁹⁹. Bu yaşlı kadının söyledikleri tüm Lemnoslu kadınlar tarafından onaylanınca birini göndererek Argonautları adaya davet ettiler, bu nazik davet karşısında Argonautlardan Herakles ve birkaç kişi hariç adaya geldiler. Adanın yöneticisi Kraliçe Hypsipyle İason'u diğer kadınlarda Argonautlardan gözüne kestirdiğini alıp evlerine götürüp birlikte oldular²⁰⁰. İki yıl boyunca Lemnoslu kadınlar ile yatıp kalkan Argonautları, Herakles: Biz bu yola kadınların neslinin tükenmemesi için mi çıktık diyerek fırçalar, bu laf üzerine Argonautlar hazırlanıp toplanmaya başlar. Bu sırada Hypsipyle İason'a çocuğumuz olacak gel burada kalıp adanın kralı ol gitme der²⁰¹. İason'da hayat hikâyesini anlatarak gitmesi gerektiğini, hatta doğacak çocukları erkek olursa onu İolkos'a gönder diyerek, Kraliçe Hypsipyle'nin yanından ayrılarak gemiye biner. İason'un Hypsipyle'den Euneos ve Nebrophonos adında iki çocuğu olmuştur. Troia Savaşı süresince Yunanlıların şarap ihtiyacını karşılayan Lemnos Kralı Euneos'tur²⁰².

¹⁹⁸ Lexicon, 74; Uraz, 28; Erhat, 56; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 51; Can, 215; Hamilton, 84; Graves, 725; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 77; Grimal, 80; Colum, 36; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 29; Hansen, 174; Sears, 202.

¹⁹⁹ Lexicon, 74; Uraz, 28; Erhat, 56; Hudson, 21; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 52; Can, 215; Hamilton, 84; Graves, 725; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 78; Grimal, 80; Colum, 36; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 29; Hansen, 174; Sears, 202; Mahaffy, 2018, 352.

²⁰⁰ Lexicon, 74; Uraz, 28; Erhat, 56; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 52; Can, 215; Hamilton, 84; Graves, 725; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 79; Grimal, 80; Colum, 36; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 29; Hansen, 174; Sears, 202.

²⁰¹ Lexicon, 74; Uraz, 28; Erhat, 56; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 52; Can, 215; Hamilton, 84; Graves, 725; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 80; Grimal, 80; Colum, 36; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 29; Hansen, 174; Sears, 202.

²⁰² Lexicon, 74; Uraz, 28; Erhat, 56; Homeros, 1984, 206; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 52; Can, 215; Hamilton, 84; Graves, 725; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 80; Grimal, 80; Colum, 36; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 115; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 29; Hansen, 174; Sears, 203.

2.2. KRAL KYZİKOS ve ARGONAUNTLAR

Lemnos adasından istemeyerek de olsa ayrıldılar ve gemiye binerek yollarına devam ettiler, fırtınanın etkisiyle Argo Gemisi Kral Kyzikos'un yönettiği Mysia bölgesinde yer alan Samothrake (Semendirek) adasının kıyısına ulaştı²⁰³. Kral Kyzikos ve adamları kıyıya gelerek İason ve ekibiyle görüşüp Argonautların niyetini ve amacını anlayınca, onları hoş karşılayıp kıyıda tanrılara kurbanlar kestiler, bu sırada Kral Kyzikos ile Kleite'nin düğünleri başladığından dolayı Kyzikos Argonautları adaya düğününe davet edince Kral'ın bu nazik davetini geri çevirmeyerek davete icabet ettiler²⁰⁴. Kralları gibi Dolionlar da bu yabancıları hoş karşıladılar, Kyzikos misafirlerini yedirip içirip eğlendirdiği sırada dağlarda yaşayan altı kollu devler Argo'ya saldırmaya başlayınca Herakles onlara karşılık vererek Argo'yu korur ve devleri geri püskürtür, daha sonra da Kyzikos'tan müsaade isteyip vedalaşarak ayrılırlar²⁰⁵. Kral Kyzikos ve Dolionlar'dan hoşnut bir şekilde ayrılan Argonautlar, gemilerine binip tekrar küreklere asılarak yollarına devam ettiler. Ancak şiddetli fırtına ve sisten dolayı göz gözü görmüyordu. Şiddetli fırtınanın etkisiyle nereye geldiklerini bilmeden Argo Gemisinden inerek kıyıya çıkmaya başladılar, tekrar Kyzikos'un ülkesine geldiklerinin farkında bile değildiler²⁰⁶. Sisten ve karanlıktan dolayı Kral Kyzikos ve askerleri bu gelen kişilerin yüzlerini göremediklerinden dolayı kıyılarına gelen kişilerin haydut olduklarını düşünerek onlara saldırmaya başlayınca Argonautlar da kendilerine saldıran kişilerin kim olduklarını

²⁰³ Lexicon, 75; Uraz, 28; Seyffert, 62; Erhat, 56; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 53; Can, 215; Edward Fitch, "Rhodius and Cyzicus", *The American Journal of Philology*, 33(1), USA, 1995, 7; Ertüzün, 9; Graves, 725; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 81; Grimal, 80; Cömert, 101; Nurettin Koçhan, *Kyzikos Tarihi ve Mimari Kalıntıları*, Renkvizyon Ofset Form Matbaacılık, Bursa 2011, 18; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 116; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 34; Hansen, 174; Sears, 203.

²⁰⁴ Lexicon, 75; Uraz, 28; Seyffert, 62; Erhat, 56; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 53; Can, 215; Fitch, , 8; Ertüzün, 9; Graves, 725; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 81; Grimal, 80; Koçhan, *Kyzikos Tarihi ve Mimari Kalıntıları*, 19; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 116; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 34; Hansen, 174; Sears, 203.

²⁰⁵ Lexicon, 75; Uraz, 28; Erhat, 56; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 53; Can, 215; Ertüzün, 9; Graves, 725; Nurettin Koçhan, "Argonautlar Mitolojisine göre Kyzikos Kentinin Topografik Yapısı", 60. *Yaşında Fahri Işık'a Armağan*, Ege Yayınları, İstanbul 2004, 424; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 81; Grimal, 80; Koçhan, *Kyzikos Tarihi ve Mimari Kalıntıları*, 19; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 116; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 34; Hansen, 174; Sears, 203.

²⁰⁶ Lexicon, 75; Uraz, 28; Erhat, 56; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 53; Can, 215; Ertüzün, 9; Graves, 725; Koçhan, "Argonautlar Mitolojisine göre Kyzikos Kentinin Topografik Yapısı", 424; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 82; Grimal, 80; Cömert, 101; Koçhan, *Kyzikos Tarihi ve Mimari Kalıntıları*, 19; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 116; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 34; Hansen, 174; Sears, 203.

göremedikleri için karşılık verince aralarında kıyasıya bir vuruşma yaşandı²⁰⁷. Gün aydınlanana kadar süren bu vuruşma sonucunda dostları Kral Kyzikos ve birçok askeri ölmüştü. Gün aydınlanıp sis ortadan kalkınca İason ve silah arkadaşları yaptıkları hatanın farkına varıp üzülseler de iş işten geçmişti, Argonautlar tekrar yola koyulmadan önce Kyzikos'a yakışır bir şekilde cenaze töreni düzenleyip bir de Tümülüs yaptırarak adadan ayrılırlar. O günden sonra Kyzikos'un onuruna Samothrake (Semendirek) Adası'na Kyzikos adı verilmiştir²⁰⁸.

2.3. MYSİA'DA HYLAS'IN KAYBOLMASI

Dostları Kral Kyzikos'u yanlışlıkla öldürmelerinden dolayı üzgün bir şekilde adadan ayrılıp Argo'ya binip küreklere asılarak yollarına devam ettiler. Argo'yu daha hızlı ilerletmek için birbiriyle yarış halinde küreklere asıldılar ve kısa bir süre sonra Mysia kıyılarına ulaştıkları sırada Herakles'in çektiği kürek güçlü kaslarına dayanamadığından dolayı kırılmıştı²⁰⁹. Karaya çıktıklarında Mysialılar davetsiz gelen bu misafirleri hoş karşılayıp onlara yiyecek ve içecek ikramında bulundular. Herakles ise Hylas'ı temiz su bulması için bir kaynak bulmaya gönderip kendisi de kırılan küreğinin yerine yenisini yapmak için uygun bir ağaç aramaya koyulup büyük bir çam ağacını kökünden sökerek kürek yapmaya başladı²¹⁰. Herakles çam ağacından kürek yapmaya çalıştığı sırada Hylas bulduğu kaynaktan su doldururken kendisine âşık olan Nymphalardan Pegae tarafından kaynağın en derin yerine doğru çekilirken çığlık atmaya başladı (**Resim 14**). Çığlığı

²⁰⁷ Lexicon, 75; Uraz, 28; Erhat, 56; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 53; Can, 215; Ertüzün, 9; Graves, 725; Koçhan, "Argonautlar Mitolojisine göre Kyzikos Kentinin Topografik Yapısı", 425; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 82; Grimal, 80; Cömert, 101; Koçhan, *Kyzikos Tarihi ve Mimari Kalıntıları*, 19; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 116; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 34; Hansen, 174; Sears, 203.

²⁰⁸ Lexicon, 75; Uraz, 28; Erhat, 56; Hudson, 64; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 54; Can, 215; Ertüzün, 9; Graves, 726; Koçhan, "Argonautlar Mitolojisine göre Kyzikos Kentinin Topografik Yapısı", 425; Grimal, 80; Hacer Motor, Bursa, *Balıkesir ve Bandırma Müzelerindeki Kyzikos Sikkeleri*, (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2010, 36; Koçhan, *Kyzikos Tarihi ve Mimari Kalıntıları*, 19; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 116; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 34; Hansen, 174; Sears, 203.

²⁰⁹ Lexicon, 76; Uraz, 28; Seyffert, 62; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 55; Ertüzün, 9; Hamilton, 84; Graves, 728; Grimal, 81; Cömert, 101; Colum, 41; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 110; Carpenter, 190; Apollodoros, 117; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 38; Hansen, 174; Sears, 203.

²¹⁰ Lexicon, 77; Uraz, 28; Seyffert, 62; Erhat, 57; Clauss, 176; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 55; Hamilton, 85; Graves, 729; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 83; Grimal, 81; Colum, 41; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 117; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 38; Hanesn, 2017, 174; Sears, 203.

duyan Polyphemos, haydutların saldırdığını düşünerek çılgınlığa geldiği yöne doğru kılıcını çekerek koştu²¹¹. Kaynağın başına geldiğinde sadece Hylas'ın düşürdüğü su kovağını bulan Polyphemos Hylas'ı aramaya başladı. Bu sırada Herakles ile karşılaşınca her şeyi ona da anlattı, Herakles'te elinde bulunan çamı atarak Kios ve Polyphemos ile birlikte Hylas'ı aramaya koyuldu. Onlar Hylas'ı ararken Argonautlar çıkan rüzgârdan yararlanmak için yelkenleri açıp Herakles ile yanındaki arkadaşlarını bırakarak yola çıkmışlardı²¹². Hylas'ı uzun süre aradıktan sonra umutlarını kestiler, çok sevdiği arkadaşını kaybeden Herakles evine döner. Polyphemos'un da yardımıyla Kios, Hylas'ın onuruna daha sonra Miletos kolonisi olan bir kent kurup adını da Kios koyarak Grek Kolonizasyon hareketine hizmet etmiştir²¹³.

2.4. AMYKOS'UN ÜLKESİ

Herakles, Kios ve Polyphemos'u Mysia'da bırakarak yollarına devam eden Argonautlar, Bithynia sınırında yer alan Poseidon'un oğlu boksör Amykos'un yönetimi altındaki Bebrykler'in ülkesi olan Khalkedon (Kadıköy) geldiler²¹⁴. Bebrykler'in Kralı Amykos, bir tanrının oğlu olduğundan dolayı büyük bir kibirle ve kendisini yenilmez birisi olarak gördüğünden ülkesine gelen yabancıları boks yapmaya davet edip bu daveti kabul etmeyen kişileri boks yapmadan öldürür, boks yapmayı kabul eden kişileri ise yumruklayarak öldürüyordu²¹⁵. Argo Gemisinin kıyıya yaklaştığını gören Amykos kıyıya giderek Argo'nun gelmesini bekledi ve Argo gelince gemide bulunan Argonautlara boks

²¹¹ Lexicon, 77; Uraz, 28; Seyffert, 62; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 55; Hamilton, 85; Graves, 729; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 83; Grimal, 81; Colum, 42; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 117; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 38; Hansen, 174; Sears, 203.

²¹² Lexicon, 77; Uraz, 28; Erhat, 57; Hudson, 78; Herodotos (çev.: Müntekim Ökmen), *Herodot Tarihi*, Remzi Kitapevi, İstanbul, 1991, Bölüm VII, 379; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 55; Hamilton, 85; Graves, 729; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 84; Grimal, 81; Colum, 44; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 117; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 38; Hansen, 174; Sears, 203.

²¹³ Lexicon, 77; Uraz, 28; Pekman, 12; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 55; Hamilton, 85; Graves, 729; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 84; Grimal, 81; Colum, 44; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 117; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 40; Hansen, 174; Sears, 203.

²¹⁴ Lexicon, 519; Seyffert, 62; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 56; Ertüzün, 9; Graves, 730; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 85; Grimal, 81; Howatson, 77; Carpenter, 190; Apollodoros, 117; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 42.

²¹⁵ Lexicon, 519; Bacon, 14; Seyffert, 62; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 56; Graves, 730; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 85; Grimal, 81; Howatson, 77; Carpenter, 190; Apollodoros, 117; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 43.

yapmak için kaba bir şekilde meydan okudu, bu kabalığa daha fazla dayanamayan Zeus'un oğlu Polydeukes, Argo'dan inerek Amykos'un karşısına çıktı ve getirilen eldivenleri eline geçirdi²¹⁶. Yumruklaşmaya başladıktan kısa bir süre sonra Polydeukes'in vurmuş olduğu sert yumruk darbesiyle Amykos'un şimdiye kadar ülkesine gelen yabancılara yapmış olduğu şey kendi başına geldi, oracıkta yığılıp öldü²¹⁷. Krallarının yerde cansız bedenini gören Bebrykler kılıçlarını çekip Argonautlara saldırmaya başladıklarında Argonautlar da onlara karşılık verince bir vuruşma yaşandı. Bu vuruşma esnasında çoğu Bebryk ölünce geri kalan Bebrykler de canlarını kurtarmak için kaçtılar²¹⁸. Kazandıkları bu zaferi kutlamak için Bebrykler'in sürülerinden birazını tanrılara kurban ettiler, geri kalan sürülerin bir kısmını da zafer kutlaması için pişirip Orpheus'un eşsiz ezgileri eşliğinde yiyerek kazandıkları zaferi kutladılar. Yiyip içip eğlenip dinlendikten sonra Bebrykler'in ülkesinden ayrılıp tekrar Argo'ya binerek küreklere asıldılar ve yollarına devam ettiler²¹⁹.

2.5. KRAL PHİNEUS

Argonautlar Kolkhis'e doğru devam ederken oğlu Amykos'u öldürdüklerinden dolayı yolda Poseidon'un öfkesi ile karşılaşp göndermiş olduğu fırtınadan sıkıntı çekseler de Kolkhis'e Altın Post'u almaya daha güvenli nasıl gideceklerini sormak için Agenor'un ya da Poseidon'un oğlu Kâhin Phineus'un ülkesi Salmydessos'a sapasağlam ulaştılar²²⁰. Bazı yazarlar Poseidon'un²²¹ bazıları ise Agenor'un²²² oğlu olduğunu yazmışlardır. Bana göre de Poseidon'un oğludur. Çünkü Poseidon'un oğlu Amykos'u

²¹⁶ Lexicon, 519; Bacon, 14; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 56; Graves, 730; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 85; Grimal, 81; Howatson, 77; Carpenter, 190; Apollodoros, 117; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 44.

²¹⁷ Lexicon, 519; Bacon, 14; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 56; Graves, 731; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 86; Grimal, 81; Howatson, 77; Carpenter, 190; Apollodoros, 117; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 45.

²¹⁸ Lexicon, 519; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 56; Graves, 731; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 86; Grimal, 81; Howatson, 77; Carpenter, 190; Apollodoros, 118; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 46.

²¹⁹ Lexicon, 519; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 56; Graves, 731; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 86; Grimal, 81; Howatson, 77; Carpenter, 190; Apollodoros, 118; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 46.

²²⁰ Lexicon, 103; Bacon, 15; Seyffert, 62; Erhat, 57; Hudson, 31; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 57; Can, 216; Ertüzün, 9; Hamilton, 85; Graves, 731; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 87; Grimal, 81; Cömert, 101; Colum, 43; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Hansen, 175; Sears, 203; Apollodoros, 118; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 48.

²²¹ Grimal, 81; Apollodoros, 118.

²²² Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 48.

öldürerek tanrıyı öfkelenlendirdiklerini bildiklerinden dolayı Poseidon'un bir diğer oğlu olan Phineus'u başındaki dertten kurtarıp hem Poesidon'un gönlünü hoş etmek hem de Phineus'un biliciliğinden yararlanmak için Salmydessos'a gelmişlerdir²²³. Kral Phineus tanrılar tarafından kendisine bahşedilen biliciliği ölümlü olan insanlara gelecek hakkında her şeyi açıkça anlatıp tanrıların sırlarını açığa çıkarttığı için Zeus tarafından gözleri kör edilip başına kadın yüzlü yırtıcı kuş olan Harpylar bela edilmişti²²⁴ **(Resim 15)**. Başındaki bu dertten dolayı kör Phineus ser sefalet içinde yaşıyordu. Çünkü Phineus sofraya yemek yemek yemeye başlayacağı sırada Harpylar gelerek sofradaki yemekleri yiyor geri kalanına ise pisleyip oradan uzaklaşıyorlardı²²⁵. Kral Phineus, Argonautların yanına yorgun argın bir şekilde giderek: Siz Altın Post'u Kolkhisten getirmek için giden Argonautlarınız sizi Apollon'un bana bahsettiği bilicilik sayesinde biliyor ve bekliyordum, lütfen başımdaki bu dertten beni kurtarın bende sizi Kolkhis'e gideceğiniz yolu ve yolda başınıza gelecek sıkıntılar için tavsiyelerde bulunayım, demiştir²²⁶. Yaşlı kör Kral Phineus'un söylediklerinden etkilenen ve üzülen Argonautlar, yaşlı adamı bu sıkıntısından kurtarmak istiyorlardı, ancak bu sıkıntı tanrılar tarafından verildiğinden dolayı tanrıların işine karışıp karışmamakta da tereddüt içine düştükleri anda tekrar Phineus konuşmaya başlayarak: Rahat olun beni bu dertten kurtarın tanrılar sizlere öfkelenmeyeceğine yemin ederim, dedi²²⁷. Bu sözleri duyan Argonautlar bir sofraya hazırlattılar, Phineus yemeği alıp ağzına götüreceği sırada Harpylar saldırıp sofrayı talan ederek kaçmaya başladıkları sırada Rüzgâr Tanrısı Boreas'ın evlatları Kalais ile Zetes kılıçlarını çekerek Harpyların peşinden koştular ve onları tam öldürüp yok edecekleri

²²³ Bacon, 15; Seyffert, 62; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 57; Graves, 732; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 87; Yengin, 8; Apollodoros, 118; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 48.

²²⁴ Lexicon, 103; Seyffert, 62; Erhat, 57; Hudson, 31; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 57; Can, 216; Hamilton, 85; Graves, 731; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 87; Grimal, 81; Cömert, 101; Colum, 44; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 118; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 48; Hansen, 175; Sears, 203.

²²⁵ Lexicon, 104; Erhat, 57; Hudson, 31; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 57; Can, 216; Hamilton, 85; Graves, 731; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 88; Grimal, 81; Colum, 45; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 118; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 49; Hansen, 175; Sears, 203.

²²⁶ Lexicon, 104; Erhat, 57; Hudson, 31; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 57; Can, 216; Hamilton, 85; Graves, 731; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 88; Grimal, 81; Colum, 45; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 118; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 49; Hansen, 175; Sears, 203.

²²⁷ Lexicon, 104; Erhat, 57; Hudson, 31; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 57; Can, 216; Hamilton, 85; Graves, 732; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 88; Grimal, 81; Colum, 45; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 118; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 49; Hansen, 175; Sears, 203.

sırada İris gelerek: Onlar Zeus'un insanları cezalandırmak için görevlendirdiği kadın yüzlü yırtıcı kuşlardır, onlara zarar vermeyip geri dönün ve rahat olun bir daha Phineus'a zarar vermeyecekler, diyerek yanlarından uzaklaşmıştır²²⁸. İris'in bu sözlerine itaat eden Kalais ve Zetes kardeşler geri dönüp tekrar Phineus'un sarayına geldiler, mutluluktan havalara uçan Phineus: Ey Argonautlar boğazın en sonunda Çarpışan Kayalar var, onların arasından bir şey geçtiği zaman hızlı bir şekilde kapanırlar ve arasında kalan her şeyi parçalarlar, çarpışan bu kayaların arasından hasarsız ve kayıpsız geçmek için bir güvercin alıp uçurun eğer güvercin kayaların arasından sağlam geçer ise sizde hızlı bir şekilde oradan geçin yok eğer o güvercin oradan geçemez kayaların arasında can verir ise geri dönün farklı bir yoldan gidin, demiştir²²⁹. Mavi Kayalar ve Symplegad'lar olarak da bilinen Çarpışan Kayalardan nasıl geçeceklerini tarif ettikten sonra Kolkhis'e gidecekleri yolu, yolda karşılaştıkları varlıkları ve yol üzerinde bulunan sıkıntıları da anlatmıştır. Anlatılan her şeyi kafalarına kazıyan Argonautlar, bir güvercin yakalayıp Kral Phineus ile de vedalaşarak Argo'ya bindiler ve tekrar küreklere asılmaya başlayarak Salmydessos'tan uzaklaştılar²³⁰.

2.6. ÇARPIŞAN KAYALARDAN KOLKHİS'E VARİŞ

Kral Phineus'un tavsiyelerini alarak oradan uzaklaşan Argonautlar her zamanki gibi hızlı bir şekilde küreklere asıldılar ve çok geçmeden Karadeniz'e çıkmadan boğazın en sonunda bulunan Symplegad'ları bir diğer adıyla Çarpışan Kayalar'ı tam birbirinden ayrıldıkları sırada görünce şaşkınlıklarını da gizleyemediler²³¹ (**Resim 16-17**). Euphemos geminin ön ucuna gelerek Phineus'un söylediği gibi yapıp elindeki güvercini kayalara

²²⁸ Lexicon, 104; Erhat, 57; Hudson, 31; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 57; Can, 216; Hamilton, 85; Graves, 732; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 88; Grimal, 81; Cömert, 101; Colum, 46; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 119; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 51; Hansen, 175; Sears, 203.

²²⁹ Lexicon, 104; Erhat, 57; Hudson, 32; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 58; Can, 216; Hamilton, 85; Graves, 733; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 89; Yengin, 8; Grimal, 81; Colum, 47; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 119; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 52; Hansen, 175; Sears, 203.

²³⁰ Lexicon, 104; Erhat, 57; Hudson, 32; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 58; Can, 216; Hamilton, 85; Graves, 733; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 89; Grimal, 81; Colum, 47; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 119; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 52; Hansen, 175; Sears, 203.

²³¹ Lexicon, 68; Seyffert, 62; Erhat, 57; Hudson, 26; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 59; Can, 216; Ertüzün, 9; Hamilton, 85; Graves, 734; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 90; Grimal, 81; Colum, 91; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 2016, 119; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 54; Hansen, 175; Sears, 203.

doğru saldığı sırada kayalar, deprem etkisi gibi gürültülü bir ses çıkartarak çarpıştılar ve güvercin sadece kuyruk tüylerini kayaların arasına bırakarak geçmeyi başarmıştı²³² **(Harita 3)**. Güvercinin çok az bir hasar ile Çarpışan Kayalardan geçtiğini gören Argonautlar bu duruma sevinerek dümenci Tiphys'in herkes küreklere söylemesi üzerine Argonautlar hızlı bir şekilde küreklere asılıp Hera'nın da gemiyi itmesiyle Çarpışan Kayalar'dan aynı güvercinin geçtiği gibi geminin arka ucunu kaptırarak küçük bir hasarla geçmeyi başardılar²³³. Artık Çarpışan Kayalar birbiri ile çarpışıp arasından geçen hiçbir canlıya zarar veremeyecekti çünkü tanrılar bu kayalardan geçen ölümlü insanlar olduğu zaman onları bulunduğu yere sabitleyecekti, Argonautlar buradan sapasağlam geçerek kayalarında sabitlenmesine neden olmuşlardı²³⁴. Ancak, bu efsanenin yaşandığı zamanlarda, Marmara Denizi'nin çıkışında Karadeniz'in başlangıç kısmında bulunan Symplegad'ların yani Çarpışan Kayaların bulunduğu yer puslu olduğundan dolayı kayalıklar görünmüyordu. Ayrıca akıntının da yüksek olduğunu düşünürsek, hem deniz seviyesinden gökyüzüne doğru belli bir seviyede göz gözü görmüyordu hem de akıntının yoğun olmasından dolayı denge sıkıntısı yaşıyorlardı. Bu yüzden de oradan geçen gemilerin kaptanları önlerini göremediğinden ve dengelerini sağlayamadığından dolayı batıyorlardı. Günümüzde de İstanbul Boğazı'nda sabit bir şekilde yer alan Mavi Kayaların bulunduğu yerde Rumeli Feneri'nin yapılıp kayalıkların bulunduğu alanın aydınlatılmış olması da düşüncemizi destekler niteliktedir.

2.6.1. Amazonların ve Khaliblerin Ülkesi

Phineus'un verdiği tavsiye sayesinde Çarpışan Kayalar'ı küçük bir hasarla atlatarak geçen Argonautlar hızla yollarına devam ettiler, Thynias adasında dinlenmek için mola

²³² Lexicon, 68; Seyffert, 62; Erhat, 57; Hudson, 26; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 60; Can, 217; Hamilton, 87; Graves, 735; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 90; Yengin, 8; Grimal, 81; Cömert, 101; Colum, 92; Howatson, 77; Haluk Erdemol, "Altın Post ve Argo Denizcileri", *Mitolojiden Yansıyanlar*, Kasım 2015, 71-73; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 119; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 55; Hansen, 175; Sears, 203.

²³³ Lexicon, 68; Erhat, 57; Hudson, 26; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 61; Can, 217; Hamilton, 87; Graves, 735; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 91; Yengin, 8; Grimal, 81; Cömert, 101; Colum, 93; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 119; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 55; Hansen, 175; Sears, 203.

²³⁴ Lexicon, 68; Erhat, 57; Hudson, 26; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 61; Can, 217; Hamilton, 87; Graves, 735; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 91; Grimal, 81; Colum, 93; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 120; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 57; Hansen, 175; Sears, 203.

verdiler²³⁵. Burada Orpheus'un isteği üzerine Apollon'a bir sunak yaparak kurbanlar adadılar, adada yorgunluklarını attıktan sonra yollarına koyulan Argonautlar Mariandynilerin yaşadığı ülkeye vardılar²³⁶. Mariandylerin Kralı Lykos, Argonautların yanına gelip onları iyi bir şekilde karşıladıktan sonra sarayına davet ederek güzel bir sofra donatıp şölenler düzenleyerek Argonautlar'ın gönlünü hoş tuttu²³⁷. Yemeklerini yiyip uyuyup dinlendikten sonra Kral Lykos'un da iznini alarak ava çıktılar, av sırasında ise yabandomuzunun vurduğu darbe ile İdmon'u kaybettiler, daha İdmon'un acısı taze iken de Tiphys'i kaybederek iki kat acı çeken Argonautlar üzülmünün faydası olmadığını bildikleri için iki silah arkadaşlarına cenaze töreni düzenleyip yan yana gömdüler²³⁸. Silah arkadaşlarına son görevlerini yaptıktan sonra tekrar Argo'ya döndüler, artık Tiphys'in yerine dümene Erginos geçti, hızlı bir şekilde yollarına devam ettikten sonra Amazonların ülkesine vardılar²³⁹. Ares ile Nymphalardan Harmonia'nın çocukları olan bu savaşçı kadınlar Karadeniz bölgesinde bulunan Themiskyra'da Thermedon Irmağı (Terme Çayı) civarında yaşarlar²⁴⁰. Kendilerine verilen bu Amazon isminin savaş anında daha rahat ve isabetli ok atmaları için sağ memelerini kestirdiklerinden "memesiz" anlamına geldiği düşünülmektedir²⁴¹. Avladıkları hayvanların derilerini kendilerine zırh yapıp giyen, yay ve oklarını yanından ayırmayan Amazonlar, erkekleri sadece nesillerinin üremesi için kullanırlar, erkek çocuklarını ise hiç sevmezler sadece kız çocuklarına özen göstererek

²³⁵ Lexicon, 68; Seyffert, 62; Erhat, 57; Hudson, 26; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 61; Can, 217; Hamilton, 87; Graves, 735; Grimal, 81; Colum, 93; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 120; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 57; Hansen, 175; Sears, 203.

²³⁶ Lexicon, 601; Seyffert, 62; Erhat, 57; Hudson, 111; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 62; Can, 217; Hamilton, 87; Graves, 736; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 92; Grimal, 81; Colum, 93; Howatson, 77; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 120; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 58; Hansen, 175; Sears, 203.

²³⁷ Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 92; Grimal, 82; Howatson, 77; Buxton, 111; Apollodoros, 120; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 58.

²³⁸ Grimal, 82; Howatson, 77; Buxton, 111; Apollodoros, 120; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 59.

²³⁹ Lexicon, 617; Hudson, 70; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 62; Ertüzün, 9; Hamilton, 87; Graves, 736; Grimal, 82; Cömert, 101; Colum, 217; Howatson, 77; Strabon, 20; Buxton, 111; Apollodoros, 120; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 59.

²⁴⁰ Lexicon, 617; Hudson, 70; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 62; Ertüzün, 9; Hamilton, 87; Graves, 736; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 93; Grimal, 82; Cömert, 101; Colum, 217; Howatson, 77; Strabon, 20; Buxton, 111; Apollodoros, 120; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 59.

²⁴¹ Uraz, 26; Erhat, 34; Herodotos, Bölüm IV, 221; Ahmet Hikmet Köse, "Tarihsel ve Mitolojik Verilerin Işığında, Doğu ve Orta Karadeniz, Bölgesi Uygarlıklarının Madencilik Faaliyetleri", Trabzon, 1991, 74; Graves, 736; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 93; George Thomson (Çev: Celal Üster), Eski Yunan Toplumu Üstüne İncelemeler Tarih Öncesi Ege, Homer Kitabevi ve Yayıncılık, 2007, 171; Grimal, 56; Yasemin Er, *Klasik Arkeoloji Sözlüğü*, Phoenix Yayınevi, Ankara 2012, 24; Howatson, 77; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 61; Sears, 168.

yetiştirirlerdi²⁴². Skyth'ler ile de akraba olan Amazonların yaşadıkları en önemli olaylar; Herakles tarafından Kraliçeleri Hippolyte'nin öldürülmesi ve bu ölümden sonra kraliçelerine ait olan altın kemerin Eurystheus'un kızına götürülmesi, Troia Savaşı'na katılıp Priamos'a destek verdiklerinde kraliçeleri Penthesileia'nın Akhileus tarafından öldürülmesidir²⁴³. Bu kayıpların dışında birçok zafere imza atan Amazonlar, Pithane, Myrina, Priene, Ephesos, Kyme, Smyrna, Gryneion, Tralles, Elaia ve Anaia gibi birçok kentin kuruculuğunu yapıp himayeleri altına almışlardır²⁴⁴.

Argonautların hesabında Amazonlar ile mücadele edip himayeleri altında bulunan tüm kentleri Grek Kolonizasyon hareketine katmak vardı. Ancak yorgunluklarından mı, yoksa kayıp vermek istememelerinden dolayı mı ya da korktuklarından dolayı mı bilinmez, fakat bilinen şu ki: Rüzgârın aniden çıkmasını bahane ederek Themiskyra'da hiç duraksamadan direk yollarına devam edip Khaliblerin ülkesine vardılar²⁴⁵. Geçim kaynakları demircilik olan Khalibler, Doğu Karadeniz ile Kızılırmak arasında bir alanda yaşıyorlardı²⁴⁶. Argonautlar Khalibler'in ülkesinden sorunsuz bir şekilde geçip Phineus'un öğüdü üzerine Ares'in adasında mola vereceklerdi²⁴⁷. Ancak Ares'in adasına doğru ilerlerken yolda Ares'in vahşi kuşları tarafından saldırıya uğradılar, saldırı sonucunda Oileus hafif yaralanırken diğer Argonautlar tarafından bu vahşi kuşlar geri püskürtülerek yollarına devam ettiler²⁴⁸.

2.6.2. Argonauntların Ares'in Adasında Phriksos'un Oğullarıyla Karşılaşması

Argonautlar Ares'in vahşi kuşlarından kurtulup Phineus'un vermiş olduğu tavsiye üzerine Ares'in koruması altında olan adaya dinlenmek için çıktılar ve adada dört yabancı ile karşılaştılar²⁴⁹. Argonautlardan yardım istemeye gelen bu yabancılara İason, kim

²⁴² Lexicon, 281; Uraz, 26; Erhat, 34; Homeros, 1984, 15; Herodotos, Bölüm IV, 222; Köse, 1991, 75; Graves, 736; Grimal, 56; Er, 24; Howatson, 77; Strabon, 21; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 61; Sears, 168.

²⁴³ Uraz, 26; Erhat, 35; Herodotos, Bölüm IV, 222; Hamilton, 87; Graves, 736; Grimal, 56; Colum, 217; Howatson, 77; Strabon, 166; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 62; Sears, 169.

²⁴⁴ Pekman, 34; Erhat, 35; Thomson, 2007, 171.

²⁴⁵ Erhat, 57; Hudson, 70; Hamilton, 87; Graves, 736; Grimal, 82; Thomson, 2007, 171; Howatson, 77; Buxton, 111; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 61.

²⁴⁶ Erhat, 57; Graves, 737; Grimal, 82; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 61.

²⁴⁷ Erhat, 57; Graves, 737; Grimal, 82; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 61.

²⁴⁸ Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 63.

²⁴⁹ Seyffert, 62; Graves, 736; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 94; Grimal, 82; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 63.

olduklarını sorduğunda içlerinden büyükleri olan Argos cevap vererek; biz dördümüz kardeşiz ve Phriksos ile Khalkiope'nin çocukları, Kolkhis Kralı Aietes'inde torunlarıyız diyerek babasının Kolkhis'e nasıl geldiğini ve başlarından geçen durumları anlatmaya başlamıştır²⁵⁰. Büyük kardeş anlatmaya başladığı sırada İason araya girerek, babanın başından geçen her şeyi iyi biliyoruz ve deden Athamas ile dedem Kretheus kardeş olduğundan sen ve kardeşlerin de benim akrabamsınız dedikten sonra nereye gidiyordunuz, neden ülkenizden ayrıldınız, diye sormuştur²⁵¹. Argos tekrar söze başlayarak: Babam ölene kadar annem Khalkiope ile birlikte Kolkhis'te yaşadı, ancak babam son nefesini vermeden bize Boiotia'ya gidip dedemiz Athamas'tan kalan ve hakkımız olan mirası isteyin deyince bizde yola çıktık, yolculuk esnasında çıkan fırtına gemimiz parçalara ayırdı²⁵². Biz de kütük parçasına tutunarak hayatta kalmaya çalıştık ve denizin dalgaları sayesinde ise adaya çıkmayı başardık, demiştir²⁵³. Bu durumun tanrılar tarafından düzenlendiğini anlayan İason, biz Argonautlar da İolkos'tan yola çıkıp Kolkhis'e giderek dedemiz Aietes'ten Altın Post'u alıp tekrar İolkos'a dönecek ve hakkım olan krallığı geri alacağımı söyler²⁵⁴. Daha sonrasında ise Ares'e kurbanlar kesip eğlence düzenledikten sonra hep birlikte Argo'ya döndüler²⁵⁵. Graves ve Apollonios, dedeleri Athamas'tan kalan mirası almak için babaları Phriksos'un isteği üzerine yola çıktıklarını ve bu yolculuk sırasında çıkan fırtınadan dolayı dedeleri Aietes'in hazırlattığı geminin parçalanması üzerine tutundukları geminin direği sayesinde hayatta kalmayı başararak Ares'in adasına çıktıklarını savunurlar²⁵⁶. Ancak Phriksos'un ölümünün net bir açıklaması olmadığından; Aietes ülkesinin ve kendisinin geleceğini ileride sekteye uğratacağını düşündüğü damadı Phriksos'u bir yolunu bularak öldürür ve bunun bir kaza

²⁵⁰ Uraz, 35; Seyffert, 62; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 63; Graves, 736; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 94; Grimal, 82; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 63.

²⁵¹ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 63; Graves, 737; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 95; Grimal, 82; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 64.

²⁵² Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 64; Graves, 737; Grimal, 82; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 64.

²⁵³ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 64; Graves, 737; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 95; Grimal, 82; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 64.

²⁵⁴ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 64; Graves, 737; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 95; Grimal, 82; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 64.

²⁵⁵ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 64; Graves, 737; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 95; Grimal, 82; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 64.

²⁵⁶ Graves, 737; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 64.

sonucu olduğuna herkesi inandırır²⁵⁷. Belli bir süre geçtikten sonra da bu olayın aslını öğrenip babalarının intikamını alacaklarını düşündüğü torunlarını yani Phriksos'un dört oğlunu kandırıp dedeleri Athamas'tan kalan miraslarını almak üzere bir gemi hazırlatıp Boiotia'ya göndermiştir²⁵⁸. Bu gemiyi fırtınalara karşı zayıf ve savunmasız olarak hazırlattığı için fırtına çıktığı zaman öleceklerini düşünerek göndermiştir. Ancak burada hesaba katmadığı tanrılar tarafından yazılmış olan yazgıdır. Bu yazgıya göre Phriksos'un çocukları yolculuk esnasında ölmeyecek ve Argonautlar ile birlikte Kolkhis'e geri gelerek Altın Post'un Aietes'ten alınmasına yardımcı olacaklardı.

²⁵⁷ Erhat, 56; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 64; Graves, 737; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 96; Grimal, 82; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 64.

²⁵⁸ Erhat, 56; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 64; Graves, 737; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 96; Grimal, 82; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 64.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KRAL AİETES'İN ÜLKESİ VE ALTIN POST'UN ELE GEÇİRİLİŞİ

3.1. İASON, KRAL AİETES'İN HUZURUNDA

Argonautlar, Phriksos'un oğullarını da yanlarına alıp Argo ile Kolkhis'e doğru yola koyuldular, yolda ise Zeus tarafından Kafkas Dağlarına zincirlenen ve bir kartal ile cezalandırılan Prometheus'un çekmiş olduğu acıya dayanamayarak kulakları sağır edecek derecede atmış olduğu çığlığı duydular²⁵⁹. Tanrıların ceza verdiğini bildiklerinden dolayı tanrıların işine karışmamak için Prometheus'a yardım etmeden oradan uzaklaştılar ve akşam saatlerinde Kolkhis'te bulunan Phasis Irmağının kıyısına Argo'yu demirleyerek Aietes'in huzuruna çıkmak için günün ağarmasını beklediler²⁶⁰. Argonautlar günün ağarmasını beklerken İason'un koruyucu Tanrıçası Hera, Olympos'ta boş durmuyor ve İason'u bu işten zafer ile çıkması için elinden geleni yapıyordu²⁶¹. Aphrodite'nin yanına giderek yardım isteyince kendisini kırmayan Aphrodite, Eros'u Aietes'in kızı büyücü Medeia'yı İason'a ilk gördüğü anda âşık edecek oku atması için ikna etti²⁶². Gün ağarınca İason birkaç silah arkadaşını ve Phriksos'un oğullarını yanına alıp geri kalanları ise Argo'da bırakarak, koruyucu Tanrıçası Hera'nın Kolkhis halkından korumak üzere çıkarttığı bir sis ortamında yanındakiler ile birlikte Aietes'in sarayının önüne geldi ve sarayın önüne gelince tekrar Hera tarafından sis kaldırılarak normal bir havaya dönüştürüldü²⁶³ (**Harita 4**). Sarayın bahçesinde Phriksos'un eşi tarafından sevgi ile karşılandılar ve daha sonrasında Aietes ve eşinin de sevgi dolu karşılamasından sonra saraya davet edilerek şölenler düzenlenip yedirilip içirildiler²⁶⁴. Khalkiope oğullarının sağ salim geri gelmesinde payı olan İason ve arkadaşlarına minnettar olduğunu belirttikten

²⁵⁹ Erhat, 57; Hamilton, 87; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 95; Grimal, 82; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 64.

²⁶⁰ Erhat, 57; Can, 218; Hamilton, 87; Graves, 739; Karaosmanoğlu, 24; Grimal, 82; Apollodoros, 120; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 64.

²⁶¹ Seyffert, 63; Graves, 739; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 65.

²⁶² Seyffert, 63; Graves, 740; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 67.

²⁶³ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 64; Can, 217; Hamilton, 88; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 97; Grimal, 82; Colum, 105; Apollodoros, 120; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 67.

²⁶⁴ Bacon, 16; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 64; Hamilton, 88; Graves, 740; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 98; Cömert, 102; Colum, 106; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 68.

sonra Kral Aietes'te torunlarına neden erken döndüklerini sorunca, Argos'ta Aietes'e atlattıkları sıkıntıları ve bu sıkıntılardan sonra kendilerini kurtarıp Kolkhis'e gelene kadar Argonautların kendilerine yaptıkları güzelliklerden bahsetmiştir²⁶⁵. Tam bu sırada Eros yayını gerip aşk okunu Medeia'ya atarak Medeia'nın içine İason'un aşkını soktuğu sırada Aietes; İason'a ülkeme neden geldiniz diye sorunca, İason'da babamın hakkı olan İolkos tahtını üvey amcamdan geri almak için şart koştuğu Altın Post'u almak için geldik, demiştir²⁶⁶. İason'un bu isteği üzerine çılgına dönen Aietes, ülkesine gelen bu yabancıları öldürmesini de bilirdi ancak ülkesine gelen misafirleri öldürtmesi üzerine birçok tepki ile karşılaşacağından dolayı sinirlendiğini belli etmeden İason'a "Tamam sana Altın Post'u vereceğim fakat şartlarım var. Şartlarımı yerine getirirsen Altın Post'u alır ülkene döner kral olursun" demiştir²⁶⁷. Aietes'in İason'a başaramayacağını düşünerek sabahtan akşama kadar olan süre içerisinde yapmasını istediği iki şartı²⁶⁸:

1- Ares'in tarlasında bulunan ayakları tunçtan olan ve ağzından alev püskürten iki boğamı buyruğun altına alarak daha önce hiç sürülmemiş olan yabancı tarlamı sürmen,

2- Tarlamı sürmeyi başardıktan sonra sana vereceğim şu ejder dişlerini sürdüğün tarlaya ekeceksin ve ektikten sonra ise Spartoi yani ekilmiş anlamına gelen silahlı insanlar çıkacak, onlar çıktıktan sonra da onlar ile savaşıp öldüreceksin.

Bu şartlarımı yerine getirirsen Altın Post'u alır ülkene gider hak ettiğin krallığı alırsın deyince İason hiç tereddüt etmeden, sayın kral başka seçenek bırakmadınız sonunda ölümde olsa bu şartlarınızı yerine getirip Altın Post'u alacağım, diyerek Aietes'in huzurundan ayrılmıştır²⁶⁹.

²⁶⁵ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 64; Hamilton, 88; Graves, 740; Colum, 106; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 68.

²⁶⁶ Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 64; Hamilton, 88; Graves, 740; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 99; Grimal, 82; Colum, 107; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 68.

²⁶⁷ Bacon, 16; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 64; Hamilton, 88; Graves, 740; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 101; Grimal, 82; Cömert, 102; Colum, 107; Howatson, 77; Conner, 218; Carpenter, 190; Apollodoros, 120; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 68; Sears, 203.

²⁶⁸ Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 65; Can, 218; Ertüzün, 9; Hamilton, 88; Graves, 740; Karaosmanoğlu, 140; Grimal, 82; Cömert, 102; Colum, 107; Howatson, 77; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 101; Conner, 218; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 121; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 69; Sears, 203.

²⁶⁹ Erhat, 57; Seyffert, 63; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 65; Can, 218; Ertüzün, 9; Hamilton, 88; Graves, 740; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 101; Grimal, 82; Cömert, 102; Colum, 108; Howatson, 77; Conner, 218; Buxton, 111; Carpenter, 190; Apollodoros, 121; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 69; Sears, 203.

3.2. MEDEIA’NIN İASON’A YARDIMI VE ALTIN POST’UN ELE GEÇİRİLİŞİ

İason Kral Aites’in huzurundan ayrılırken yanında bulunanlardan Phriksos’un oğlu Argos; Senin için bizzat Tanrıça Hekate’den büyücülüğü öğrenmiş olan teyzem Medeia’dan yardım isteyeceğim, eğer o size yardım ederse Aietes’in tüm şartlarını yerine getirir ve Altın Post’u alarak İolkos’a geri dönersin diye fikirde bulununca, İason’da kafasını sallayarak peki demiştir²⁷⁰. Daha sonra Argos annesi Khalkiope’nin yanına giderek; anne eğer İason ve arkadaşları Altın Post’u alamaz ve İason ölürse dedem Aietes’in bizi öldüreceğinden veya sürgüne göndereceğinden şüpheleniyorum o yüzden teyzem Medeia’nın İason’a yardım etmesini sağlamalısın diyerek annesi Khalkiope’yi ikna etmiştir²⁷¹. Khalkiope babasından çok korkuyor olmasına rağmen oğullarından dolayı bu işi yapmak için Medeia’nın odasına girdiğinde Medeia’nın ağladığını gördü. Bu gözyaşlarının nedenini sorunca Medeia sessiz kaldı fakat Khalkiope ısrarla nedenini sorunca İason’a âşık olduğunu söyleyen Medeia bir yandan babamın ona koştugu şartlardan dolayı onun öleceğini düşünüp üzülürken diğer yandan ise içimdeki bu duygudan dolayı babama ihanet ettiğimi düşünmekteyim, demiştir²⁷². Bunları kız kardeşinden duyan Khalkiope; hayır kardeşim öyle düşünme eğer İason’a yardım etmezsen seninle kardeş gibi büyüttüğüm oğullarımın da canı tehlikede deyince, Medeia’da tamam sevdiğim kişinin ve oğullarının zarar görmemesi için İason’a yardım edeceğim o yüzden gün ışıldamadan İason ile Hekate Tapınağından buluşacağım²⁷³. Duydukları karşısında sevinen Khalkiope kardeşinin odasından ayrılarak oğlu Argos’un yanına gitti ve her şeyi anlatıp İason’u gün ışıldamadan Hekate Tapınağında beklediğini söyleyince, Argos’ta annesinin yanından ayrılıp İason’un yanına giderek Medeia ile buluşacağı yeri ve zamanı söyleyip tekrar saraya geri döndü²⁷⁴. Medeia ile İason

²⁷⁰ Lexicon, 65; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 66; Can, 218; Ertüzün, 9; Hamilton, 88; Graves, 741; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 103; Grimal, 82; Colum, 109; Howatson, 77; Conner, 218; Carpenter, 190; Apollodoros, 121; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 70; Sears, 203.

²⁷¹ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 66; Hamilton, 89; Graves, 741; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 104; Colum, 111; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 70.

²⁷² Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 67; Hamilton, 89; Graves, 741; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 104; Colum, 111; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 70.

²⁷³ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 68; Hamilton, 89; Graves, 741; Colum, 112; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 71.

²⁷⁴ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 68; Can, 218; Hamilton, 89; Graves, 741; Grimal, 463; Colum, 112; Howatson, 590; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 71.

söylenilen zamanda Hekate Tapınağında buluştular, Medeia İason'a olan aşkını itiraf edip eğer beni de yanında ülkeneye götürüp eşin yaparsan senin tüm şartları yerine getirip Altın Post'u almanı sağlarım demiştir, bu sırada ise Aietes askerleri ile birlikte boğaları İason'u öldüreceği sırada Argo'ya saldırı planı yapıyordu²⁷⁵. İason'da büyücü Medeia'nın yardımını olmadan bu şartlardan canlı çıkamayacağını ve Altın Post'u alamayacağını biliyordu. Bu yüzden Medeia'ya, sana tanrılar üzerine yemin ederim ki seni eşim olarak alıp ülkeme götüreceğim deyince, Medeia'da getirmiş olduğu büyülü merhemi vererek, al bu merhemi vücudunun her yerine ve kılıcın ile kalkanına sür; söylediğim her yerine sürersen ateş seni yakmaz ve vücuduna her hangi bir sert cisim girmez demiştir²⁷⁶ **(Resim 18-19)**. Sözlerine devam eden Medeia, daha sonra ise sana verilen ejderin dişlerini tarlaya ek, Spartoiler tarladan bitince onların seni görmeyeceği bir yerde saklan ve aralarına bir taş atarak onları izle zaten birbirlerini öldüreceklerdir diyerek İason'a sarılıp vedalaşır ve tekrar saraya geri döner²⁷⁷. İason, Medeia'nın verdiği merhemi alarak Argo'ya geri döndü. Argonautlara Medeia ile yaptığı görüşmeyi anlatıp Telemon ile Asterios'u ejder dişlerini alıp getirmeleri için Aietes'e gönderdi. Aietes ise ejder dişlerini kendisinden emin bir şekilde verdi çünkü İason'un bu şartları yerine getiremeyeceğinden adı gibi emindi²⁷⁸. Gün ışıldamış ve artık şartları yerine getirme zamanı gelmişti. İason merhemi vücuduna, kuşandığı kılıç ile kalkanına güzel bir şekilde yedirip, boğaların bulunduğu tarlaya geldiğinde, ölümünü zevkle seyretmek için Kolkhis Kralı ve halkının tarlanın etrafına toplandığını gördü²⁷⁹. Aietes adamlarına boğalarını salmaları için emir verdi, o sırada İason ile birlikte herkes çok korkmuştu **(Resim 20)**. Ancak korkusunu belli etmeyen İason kendisine ateş püskürterek saldıran boğaların ikisini de art arda buyruğu

²⁷⁵ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 68; Can, 218; Hamilton, 89; Graves, 741; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 104; Grimal, 463; Colum, 112; Howatson, 590; Buxton, 112; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 79.

²⁷⁶ Bacon, 16; Seyffert, 63; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 69; Can, 218; Hamilton, 89; Graves, 741; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 106; Grimal, 82; Cömert, 102; Colum, 113; Conner, 219; Apollodoros, 121; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 79; Sears, 203.

²⁷⁷ Seyffert, 63; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 69; Can, 218; Hamilton, 89; Graves, 741; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 107; Grimal, 82; Colum, 113; Conner, 219; Apollodoros, 121; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 79; Sears, 203.

²⁷⁸ Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 70; Can, 218; Graves, 741; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 108; Grimal, 82; Colum, 114; Howatson, 78; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 81.

²⁷⁹ Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 70; Can, 218; Hamilton, 90; Graves, 741; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 113; Grimal, 82; Colum, 114; Howatson, 78; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 121; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 81; Sears, 203.

altına alıp koşumu başlarına, sabanı da arkalarına bağlayarak Aietes'in yabani tarlasını sürdü²⁸⁰ (**Resim 21**). İason tarlayı sürerken Aietes ise büyük bir şaşkınlıkla bu durumun gerçekleştiğine inanamıyordu. İason Aietes'in gönderdiği ejder dişlerini tarlaya ekip çıkacak olan savaşçı insanların göremeyeceği bir yere saklandı. Spartoi denilen savaşçılar çıkınca aralarına büyük bir kaya parçası atarak birbirlerini öldürmelerini izledi²⁸¹. Ejder dişinin ekilmesi ve ekildikten sonra Spartoi adındaki savaşçı insanların çıkması ile Thebai kentinin kuruluş mitosları aynıdır.

Thebai kentinin kuruluş mitosunda kurucu kral Kadmos Kâhinden aldığı bilgi doğrultusunda gördüğü beyaz benekli ineği takip ederek ineğin yorgunluktan düştüğü yere kenti kurmak ve bu ineği de Athena'ya kurban etmek için adamlarını Ares'in koruması altında olan kaynağa su getirmeleri için gönderdi. Ancak adamları geç kaldığından başlarına bir iş geldiğini düşünerek kaynağa gitti²⁸². Gördüğü dehşet verici manzara karşısında çok şaşırmıştı. Çünkü adamlarının hepsi kaynağın koruyucu ejderhası tarafından öldürülmüştü. Kadmos'ta intikam almak için ejderhayı öldürdü ve Athena'nın verdiği fikir üzerine onları toprağa ecti, Spartoiler çıkınca da aralarına bir taş atarak uzaktan birbirlerini öldürmelerini izledi ve sağ kalan beş Spartoi'yi kendi adamı yaptı²⁸³.

İason'un Altın Post'u almak için kralın koştugu şartlardaki ejder dişlerinin ekilmesi, çıkan Spartoiler ve Altın Post'un bulunduğu mevkinin Ares'in koruması altında olması ile Kadmos'un Thebai kentini kurarken su almak için gönderdiği kaynağın bekçisi olan ejderhanın öldürülmesi, öldürüldükten sonra dişlerinin ekilmesiyle çıkan Spartoiler ve kaynağı koruyan ejderhanın Ares'in ejderhası olması benzerdir.

Bu durum karşısında çılgına dönen Aietes yanındaki askerleri de alıp sarayına döndü. İason'un bu başarısında kızı Medeia'nın parmağı olduğundan şüpheleniyordu. Medeia ise babasının kendisinden şüphelendiğini biliyor ve her an bir askerini gönderip cezasını vermesini bekliyordu o sırada aklına Khalkiope'nin çocuklarını da alıp kaçmak

²⁸⁰ Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 71; Can, 219; Hamilton, 90; Graves, 741; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 114; Cömert, 102; Grimal, 82; Colum, 115; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 121; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 83; Sears, 203.

²⁸¹ Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 72; Can, 219; Hamilton, 90; Graves, 742; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 114; Grimal, 82; Cömert, 102; Colum, 116; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 121; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 84; Sears, 203.

²⁸² Uraz, 88; Can, 193; Karaosmanoğlu, 140; Grimal, 346; Apollodoros, 219.

²⁸³ Uraz, 88; Can, 194; Karaosmanoğlu, 141; Grimal, 347; Apollodoros, 220.

gelmişti²⁸⁴. İason'un yanına gelerek, babamın Altın Post'u sana vermeyeceğini ve şuan size saldırmak için plan yaptığını hepimiz biliyoruz. Bu yüzden beni eşin olarak ülkene götüreceğine tekrar yemin edersen seni Altın Post'un olduğu yere götürür ve ejderhayı uyutarak altın posu almanı sağlarım deyince İason'da sana tanrılar huzurunda tekrar yemin ederim seni ülkeme eşim olarak götüreceğim demiştir²⁸⁵. İason'un ettiği yemine inanan Medeia, İason'u alarak Ares'in koruması altında, bir ejderin bekçiliğini yaptığı Altın Post'un bulunduğu yere götürür, söylediği şarkı ile ejderin gözlerinin yorulmasını sağlayıp daha öncesinden hazırlamış olduğu büyülu suyu ejderin gözlerine serperek uyumasını sağlayınca İason'da Altın Post'u omuzuna atıp oradan ayrılarak Argo'ya birlikte dönerler²⁸⁶ **(Resim 22-23)**. Herodotos ise Medeia'nın kendi niyeti ile İason'a yardım ederek bile bile yanında Yunanistan'a gitmediğini, daha öncesinden Fenikeliler tarafından kaçırılan Argoslu İo'nun kaçırılmasına misilleme olarak Medeia'nın zorla kaçırıldığını bildirmektedir²⁸⁷. İason Argo'ya Altın Post'u getirir, tüm Argonautlar hayranlık içinde izlerken İason; değerli silah arkadaşlarım uzun zamandır çektiğimiz sıkıntıların meyvesini aldık artık ülkemize dönme zamanımız gelmiştir, herkes küreklere diyerek Argo ile birlikte hızlı bir şekilde İolkos'a doğru yola koyulurlar²⁸⁸.

²⁸⁴ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 72; Can, 219; Hamilton, 90; Graves, 742; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 118; Grimal, 83; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 87.

²⁸⁵ Hamilton, 90; Graves, 742; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 119; Grimal, 83; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 89.

²⁸⁶ Erhat, 57; Seyffert, 63; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 73; Can, 219; Hamilton, 90; Graves, 742; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 120; Chris Cole, "The Golden Fleece", *Neosis The Journal of The Mega Society*, Issue 79, 2005, 11; Grimal, 83; Cömert, 102; Colum, 120; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 192; Apollodoros, 122; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 89; Sears, 203.

²⁸⁷ Herodotos, Bölüm I, 17.

²⁸⁸ Uraz, 28; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 75; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 742; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 123; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 121; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 192; Apollodoros, 122; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 89; Hansen, 175; Sears, 203.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KOLKHİS'TEN İOLKOS'A GERİ DÖNÜŞ

4.1. ARGONAUTLAR KİRKE'NİN ADASINDA

Aietes, halkından ve diğer ülkelerin tepkisinden çekindiği için ülkesine gelen Argonautları doğrudan öldürmek istemediğinden seçilmiş askerlerine sivil kıyafet giydirek onları gizli bir şekilde öldürme planı yaptığı sırada, İason'un Medeia ile Altın Post'u alıp İolkos'a doğru yola çıktığı haberini alır²⁸⁹. Zaman kaybetmeden ordularını toplayan Aietes Argo'nun peşine düştü²⁹⁰. Yaşanan bu olayları öğrendiğinde Aietes'in peşlerine düşeceğini daha öncesinden tahmin eden Medeia üvey kardeşi Apsyrtos'u yanında getirmişti. Kardeşini parçalara ayıran Medeia, takip sırasında Aietes'in geliş yoluna kardeşinin parçalarını kısa aralıklarla yaymaya başlar²⁹¹. Askerleri ile birlikte Argo'nun peşinden giderken suyun üzerinde oğlunun parçalarını gören Aietes, parçaları toplayıp oğluna cenaze töreni düzenlemek için Argo'nun peşini bırakıp Tmes limanına gider²⁹². Burada son görevini yapıp inançlarına göre oğluna gömmüştür²⁹³.

Apsyrtos'un akıbeti hakkında farklı görüşte vardır²⁹⁴. Bu görüşe göre; Aietes, İason'un Altın Post'u ve Medeia'yı alıp Kolchis'ten çıkmak üzere olduğu haberini alınca oğlu Apsyrtos'un komutasında askerlerini Argo'nun peşinden göndermiştir. Apsyrtos Argonautları İster ırmağının girişinde sıkıştırınca, askerlerin kalabalık olduğunu gören ve bölgede yaşayan yerli halktan çekinen İason peşlerinde olan bu askerler ile barış yapmak

²⁸⁹ Uraz, 28; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 78; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 744; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 122; Yengin, 9; Grimal, 83; Cömert, 102; Colum, 125; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 122; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 90; Hansen, 175; Sears, 204.

²⁹⁰ Uraz, 28; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 78; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 744; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 122; Yengin, 9; Grimal, 83; Cömert, 102; Colum, 125; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 122; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 90; Hansen, 175; Sears, 204.

²⁹¹ Lexicon, 79; Uraz, 28; Seyffert, 63; Erhat, 57; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 744; Yengin, 9; Grimal, 83; Cömert, 102; Colum, 126; Howatson, 78; Buxton, 112; Apollodoros, 122; Hansen, 339.

²⁹² Lexicon, 79; Uraz, 28; Erhat, 57; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 744; Yengin, 9; Grimal, 83; Cömert, 102; Colum, 126; Howatson, 78; Buxton, 112; Apollodoros, 122.

²⁹³ Lexicon, 79; Uraz, 28; Erhat, 57; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 745; Yengin, 9; Grimal, 83; Cömert, 102; Colum, 126; Buxton, 112; Apollodoros, 122.

²⁹⁴ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 78; Hamilton, 91; Graves, 745; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 123; Grimal, 83; Cömert, 102; Colum, 127; Conner, 219; Buxton, 112; Apollodoros, 122; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 93; Sears, 204.

istemiştir²⁹⁵. Yapılacak olan antlaşmada Altın Post Argonautlarda kalacak, Medeia ise yakınlarda ki ülkenin kralının adaletine bırakılacak, Kral, Medeia'nın kiminle kalacağına karar verecekti. Antlaşmanın kendisi ile ilgili olan maddesini öğrenince çılgına dönen Medeia İason'a ağır cümleler kullanarak sitem etmiştir²⁹⁶. Ancak İason, Medeia'ya bu antlaşmayı zaman kazanmak için yaptığını söyler. Bunun üzerine Medeia'da kardeşime kaçırıldığımı söyleyerek, onu bana yardım etmesi için tapınağa çağıracağım. Sende o sırada ortaya çıkıp onu öldürürsün bu şekilde reissiz kalan askerler ile bölge halkı bize saldırmaya cesaret edemeyecektir diyerek, kardeşi Apsyrtos'u tapınağa çağırıp İason'a haince öldürtmüştür²⁹⁷. Bu iki farklı görüşten birincisinin akla daha yatkın olduğunu kanaatindeyim.

Aietes ülkesine geri dönmeden önce yanında getirmiş olduğu askerlerden iki bölüğe, sinirli bir şekilde; Eğer İason ve arkadaşlarını öldürüp Altın Post ile kızım Medeia'yı geri getirmezseniz hepinizi öldürürüm diyerek Argo Gemisinin peşinden göndermiştir²⁹⁸. Gemilerine binip Argonautların peşinden giden Kolkhis askerleri Zeus'un göndermiş olduğu fırtına ile karşılaştıklarından dolayı hızları kesildi ve Argo'yu yakalayamadı. Argo'yu yakalayamadıkları için bir bölük ülkelerine geri döndüklerinde infaz edileceklerini bildikleri için, başka bir ülkeye sığınarak Apsyrtialılar adıyla yaşamlarına devam ettiler, diğer bölük ise Argo Gemisini takip etmeye devam etti²⁹⁹. Argo yoluna devam ederken sırasıyla Tuna Nehri'ni, Adriyatik Denizi'ni, Ligurlar ile Keltlerin ülkelerini geçip Eridanos (Po) Irmağı'na geldikleri sırada Zeus tarafından gönderilen büyük bir fırtınadan dolayı rotasından şaştı³⁰⁰. Argonautlar korkmuş ve şaşkın bir şekilde birbirlerine bakarken Athena'nın Argonun önüne yerleştirdiği kutsal meşe dile gelerek; Apsyrtos'u haince öldürdüğünüzden dolayı Zeus size çok öfkeleni, onun

²⁹⁵ Hamilton, 91; Graves, 745; Grimal, 83; Colum, 127; Conner, 219; Buxton, 112; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 93; Sears, 204.

²⁹⁶ Hamilton, 91; Graves, 745; Grimal, 83; Colum, 127; Conner, 219; Buxton, 112; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 93; Sears, 204.

²⁹⁷ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 78; Hamilton, 91; Graves, 745; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 123; Grimal, 83; Colum, 127; Conner, 219; Buxton, 112; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 93; Sears, 204.

²⁹⁸ Uraz, 28; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 78; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 746; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 123; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 127; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 122; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 95; Hansen, 175; Sears, 204.

²⁹⁹ Graves, 747; Grimal, 83; Colum, 128; Apollodoros, 122; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 95.

³⁰⁰ Uraz, 28; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 78; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 748; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 128; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 96; Hansen, 175; Sears, 204.

öfkelerini gidermek için Kirke'nin adasına giderek bu günden arınmalısınız eğer bu günden arınmazsanız hiçbir zaman İolkos'a ulaşamayacaksınız, demiştir³⁰¹. Bu söylenenler üzerine Kastor ve Polluks (Polydeukes) Zeus'a kendilerini affetmesi için dualar ederken Argo Ren Nehri'nden geçerek Akdeniz üzerinden işledikleri günden arınmak için Aietes'in kız kardeşi Kirke'nin adasına geldiler³⁰². İason Medeia'yı yanına alıp Argonautları gemide bırakarak Kirke'nin sarayına girdi, Kirke'den kendilerini işledikleri suçtan arındırması ricasında bulundular. Kirke'de yeğeni Medeia'yı tanımış ve yaptığı suçu tasvip etmese de arındırma töreni düzenleyerek kestiği domuzun kanını her ikisinin de ellerine akıtarak işledikleri suçtan arındırır³⁰³. Arındırma töreni bittikten sonra Kirke, yeğeni Medeia'ya yaptığı hatadan dolayı nasihat vererek Medeia'nın vicdanını sızlattmış ve sonrasında her ikisini de sarayından kovmuştur. Yaptığı hatadan pişmanlık duyan Medeia ayakta duramadığından İason'un desteği ile Kirke'nin sarayından çıkmıştır³⁰⁴.

4.2. ANTHEMOESSA ADASI ve PHAIAKIA'DA IASON İLE MEDEİA'NIN EVLENMESİ

İason ve Medeia işledikleri suçtan Kirke tarafından arındırıldıktan sonra Argo'ya dönerek tekrar yollarına devam ettiler, yolculukları sırasında Sirenlerin yaşadığı Anthemoessa adası yakınlarına vardılar³⁰⁵ (**Harita 5**). Üst tarafı kadın ve kanatlı olan Sirenler yakınlarından gemiler ile geçen yolcuları tatlı, güzel ve büyülü sesleri ile kendilerine doğru çekip adanın etrafında bulunan kayalıklara çarpmalarını sağlıyorlardı,

³⁰¹ Uraz, 28; Erhat, 57; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 78; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 748; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 124; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 128; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 97; Hansen, 175; Sears, 204.

³⁰² Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 79; Can, 219; Graves, 748; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 125; Grimal, 83; Colum, 129; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 97.

³⁰³ Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 79; Graves, 748; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 126; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 130; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 99.

³⁰⁴ Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 79; Graves, 748; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 126; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 130; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 100.

³⁰⁵ Lexicon, 80; Uraz, 28; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 79; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 748; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 127; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 129; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 102; Hansen, 175; Sears, 204.

bu çarpma sonucunda ölen yolcuları da parçalara ayırıp yiyorlardı³⁰⁶. Argo Gemisi Sirenlerin yaşadıkları adadan geçtiği sırada bu kanatlı yaratıkların insan ruhunu okşayan büyülü sesleri ile karşılaştıkları sırada Orpheus'un muhteşem sesiyle söylediği şarkıyla Sirenlerin sesinin bastırılması sonucunda zayıt vermeden geçtiler³⁰⁷. Fakat Boutes (Butes) Sirenlerin büyülü seslerinin etkisine daha fazla dayanamayarak kendisini denize atıp Sirenlerin adasına doğru yüzmeye başladı, yüzmekten yorulan Boutes (Butes) kendisini denizin derinliklerine bırakacağı sırada Aphrodite bu gence acıyarak onu boğulmaktan kurtarıp Lilybaeum'a (Marsala) götürdü ve Boutes (Butes) artık hayatının geri kalanını orada yaşamaya devam etti³⁰⁸. Boutes'in kaybolmasına üzülen Argonautlar ellerinden bir şey gelmediği için elleri kolları bağlı onun göz önünden yavaşça kaybolmasını izlediler, yüreklerinde Boutes'in acısıyla yollarına devam ettiler. Hera'nın emriyle Nereidler'den Thetis Argo'nun dümenine geçerek Argonautları sırasıyla Kharybdis, Skylle Boğazı ve yüzen kayalardan sağ salim geçirdi³⁰⁹. Thetis dümeni tekrar Erginos'a bırakarak derin sulara daldı. Erginos da dümene geçip Argo'yu İolkos'a doğru götürürken Helios'un altın boynuzlu muhteşem görünümlü sığır sürülerini otlatığı Thrinakia adasının yakınlarından geçirerek Phaiakialıların yaşadığı ve Alkinos'un krallığını yaptığı Korkyra'ya ulaştılar³¹⁰. Phaiakialılar ve Alkinos tarafından büyük bir sevgi ile karşılanan Argonautlar saraya davet edildiler³¹¹.

³⁰⁶ Lexicon, 80; Uraz, 28; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 79; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 748; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 127; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 129; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 102; Hansen, 175; Sears, 204.

³⁰⁷ Lexicon, 80; Uraz, 28; Seyffert, 63; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 79; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 748; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 127; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 129; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 102; Hansen, 175; Sears, 204.

³⁰⁸ Lexicon, 80; Uraz, 28; Seyffert, 63; Erhat, 58; Can, 219; Hamilton, 91; Graves, 748; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 129; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 103; Hansen, 175; Sears, 204.

³⁰⁹ Lexicon, 81; Uraz, 28; Erhat, 58; Can, 220; Hamilton, 91; Graves, 748; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 130; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 103; Hansen, 175; Sears, 204.

³¹⁰ Lexicon, 81; Uraz, 28; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 80; Can, 220; Hamilton, 91; Graves, 748; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 128; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 130; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 103; Hansen, 175; Sears, 204.

³¹¹ Lexicon, 81; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 80; Hamilton, 91; Graves, 749; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 128; Grimal, 83; Colum, 130; Howatson, 78; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 103.

Argo'yu takibe devam eden ikinci bölüm Korkyra'ya gelip Medeia'yı Alkinos'tan kendilerine teslim etmelerini istediler³¹². Bunu öğrenen Medeia, Alkinos'un eşi Arete'nin yanına giderek kendisini Kolkhis askerlerine vermemesi için yalvarınca, Arete'de Medeia'yı Kolkhis askerlerine vermemesi için eşi Alkinos'u ikna etmeye gitti³¹³. Alkinos'ta eşine; öyle bir karar vereceğim ki ne tanrıların gazabını üzerimize çekeceğim ne de başka bir millet ile düşman olacağız, eğer İason ile Medeia evlenmiş veya evlilik hayatı yaşamışsa İason ile birlikte gitmelerine izin vereceğim ama böyle bir şey olmamışsa Medeia'yı Kolkhis askerlerine verip Aietes'e geri göndereceğim, demiştir³¹⁴. Eşinin huzurundan ayrılan Arete bu haberi hizmetçileri vasıtasıyla Medeia'ya hemen yetiştirdi, kaderlerini etkileyecek bu haberi alan Medeia ve İason zaman kaybetmeden Aristaios'un kızı Makris'in mağarasında evlenerek gerdek gecesini yaşadılar³¹⁵ **(Resim 24)**. Sabah olduğunda Alkinos, Medeia ile İason'un evli oldukları haberini alınca Kolkhis askerlerinin komutanına cevabının olumsuz olduğunu söyler, askerlerin komutanı ise biz bu cevap ile ülkemize geri dönersek Kral Aietes bizi infaz eder diyerek hayatlarının geri kalanını Korkyra'da geçirmek için Alkinos'tan müsaade istemiştir³¹⁶. Kral Alkinos'ta Kolkhis askerleri komutanının bu isteğini geri çevirmez, Kolkhis askerleri hayatlarının geri kalanını Korkyra'da yaşamaya devam eder. Arete ise Medeia'ya düğün hediyesi olarak on iki hizmetçi verir, Medeia Arete'nin vermiş olduğu hediyeler ile Argonautlar da Kral Alkinos'un verdiği değerli hediyeler ile birlikte Argo'ya binerek tekrar yollarına koyulurlar³¹⁷.

³¹² Lexicon, 81; Uraz, 28; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 80; Can, 220; Hamilton, 91; Graves, 748; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 128; Yengin, 9; Grimal, 83; Colum, 130; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 103; Hansen, 175; Sears, 204.

³¹³ Lexicon, 81; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 80; Hamilton, 91; Graves, 749; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 128; Grimal, 83; Colum, 130; Howatson, 78; Apollodoros, 123; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 104.

³¹⁴ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 80; Hamilton, 91; Graves, 749; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 128; Grimal, 84; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 104.

³¹⁵ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 80; Hamilton, 91; Graves, 750; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 129; Grimal, 84; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 105.

³¹⁶ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 80; Hamilton, 91; Graves, 750; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 129; Grimal, 84; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 105.

³¹⁷ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 80; Hamilton, 91; Graves, 750; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 130; Grimal, 84; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 105.

4.3. ARGONAUTLARIN LİBYA'DAN İOLKOS'A YOLCULUĞU

Argonautlar, Alkinos'un kendilerine verdiği değerli eşyalar ile birlikte İolkos'a doğru hızlı bir şekilde ilerlediler. Pelop halkının yaşadığı bugün ki Mora yarımadasına yaklaştıkları sırada çıkan kuvvetli bir fırtına sonucunda nereye gittiklerini bilmeden fırtınanın etkisiyle dokuz gün dokuz gece boyunca denizde sürüklenerek Libya Denizi'nde bulunan Syrtis Körfezi'ne savuruldular³¹⁸. Fırtınanın durmasıyla Argo'dan inip çevrelerine baktıklarında hiçbir şeyin olmadığını ve kaybolduklarını anladılar. Erzaklarının bitmesinden dolayı bulundukları yere aç susuz bir şekilde uzanarak ölümlerini bekledikleri sırada Nereidler'den biri geldi ve İason'a seslendi³¹⁹. “Ey İason, siz kimsenin geçemediği çarpışan kayalardan geçen, Altın Post'u Aietes'in uyumayan ejderinden alıp getiren ve bu yolculuk da büyük mücadeleler veren Argonautlarsınız, Poseidon'un atı size rehber olacak, hemen toplanıp kendinize gelin ve şimdiye kadar ananızın sizi karnında taşımasının karşılığını verin ona, diyerek gözden kayboldu”³²⁰. İason ise bu duyduklarına anlam veremediği için Argonautların yanına gelerek Nereid'in söylediklerine onlara aktardığı sırada denizden Poseidon'un muhteşem görünüşlü atı çıkarak çöle doğru dörtnala koşmaya başladı³²¹. Poseidon'un atını gören Peleus; Nereid'in söylediklerini şimdi anladım, şimdiye kadar biz Argo'nun üzerinde geldik buraya kadar bu yüzden artık üzerimize çıkma sırası onda çölü geçene kadar Argo'yu sırtımızda taşıyacağız. Peleus'un bu sözlerine hak veren Argonautlar hep birlikte Argo'yu sırtlarına alıp Poseidon'un atının rehberliğinde Syrtis Körfezi'nden Tritonis Gölü'ne kadar dokuz gün dokuz gecede taşıdılar³²². Bu yolculukları sırasında Khantos ve Mopsos'u kaybeden Argonautlar iki silah arkadaşına son görevlerini yapmak üzere

³¹⁸ Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 81; Hamilton, 91; Graves, 751; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 131; Grimal, 84; Colum, 139; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 108.

³¹⁹ Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 81; Hamilton, 91; Graves, 751; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 131; Grimal, 84; Colum, 139; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 109.

³²⁰ Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 81; Hamilton, 91; Graves, 751; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 132; Grimal, 84; Colum, 139; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 109.

³²¹ Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 81; Hamilton, 91; Graves, 751; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 132; Grimal, 84; Colum, 139; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 109.

³²² Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 82; Hamilton, 91; Graves, 751; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 133; Grimal, 84; Colum, 139; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 109.

cenaze merasimi düzenlediler, daha sonrasında ise Hades'in ülkesine varan Argonautlar Orpheus'un isteği üzerine ülkenin yerli tanrılarına adaklar sunarak yollarına devam ettiler³²³. Syrtis Körfezi'nden sonra Argo'yu sırtlarında taşıyarak geçmek zorunda kaldıkları çölün belli bir kısmını Poseidon'un atını takip ederek geçtikten sonra karşılarına çıkan Deniz Tanrısı Triton, beni takip edin diyerek onları motive edici sözler eşliğinde Triton Gölü'ne getirmiştir³²⁴. Burada adı geçen Triton, Poesidon ile Amphitrite'den olma, üst tarafı insan alt tarafı ise balık kuyruğu şeklinde olduğu düşünülen ve babası gibi deniz tanrısıdır³²⁵. Argonautlar, kendilerinin Akdeniz'e çıkmalarında rehberlik eden Tanrı Triton'a memnuniyetleri bildirmek adına kurbanlar sundular, daha sonrasında ise eskisi gibi Argo'ya binerek yollarına koyuldular. Rhodos ile Girit adaların arasında bulunan Karpethos (Kerpe) adası yakınlarından geçerek Girit adasına çıkmak için Argo'yu kıyıya demirlediler³²⁶. Bu sırada baştan aşağı tunçtan ve sadece bir ayak bileği etten olan, günde üç defa Girit'i dolaşarak koruyan, Talos ile karşılaştılar³²⁷. Argo kıyıya yanaştığı sırada Girit adasını günde üç defa devriye atarak güvenliğini sağlayan Talos kocaman kayalar fırlatarak Argo'yu parçalara ayırıp batırmak istediği sırada kaldırdığı kocaman kayayı fırlatmaya çalışınca dengesini kaybetti ve bileğinin burkulmasıyla bu robotun vücudunda bulunan tek damarı yırtıldı ve vücudunda bulunan tüm kanın dışarı boşalması sonucunda öldü³²⁸ **(Resim 25)**. Ancak bazı kaynaklarda Talos adındaki bu robotun ölümü farklı bir şekilde geçmektedir. Örneğin; Medeia, Hades'in cehennem köpeklerine üç kez seslenip üç kez dua ettikten sonra Talos'un gözlerine bakıyor ve bu bakışlardan sonra Talos kocaman kayayı Argo'ya

³²³ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 82; Graves, 751; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 133; Colum, 140; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 110.

³²⁴ Seyffert, 63; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 82; Graves, 2004 751; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 134; Colum, 141; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 112.

³²⁵ Seyffert, 63; Erhat, 315; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 82; Graves, 751; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 134; Grimal, 785; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 112.

³²⁶ Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 83; Hamilton, 91; Graves, 752; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 135; Grimal, 84; Colum, 166; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 112; Hansen, 175; Sears, 204.

³²⁷ Bacon, 17; Erhat, 304; Hamilton, 91; Graves, 752; Grimal, 740; Howatson, 910; Carpenter, 191; Apollodoros, 125; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 113.

³²⁸ Bacon, 17; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 83; Hamilton, 91; Graves, 752; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 135; Grimal, 84; Colum, 167; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 191; Apollodoros, 124; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 112; Hansen, 175; Sears, 204.

fırlatmaya çalıştığı sırada bileğini sivri bir kayaya çarparak içindeki kanın boşalması sonucunda ölmüştür³²⁹. Apollodoros'ta ise, Talos'un hayat kaynağı olan başından ayak bileklerine kadar inen bir damarı vardı ve bu damarın uç kısmında tunçtan yapılmış bir çivi bulunuyordu, Medeia'da Talos'a büyülu ilaçlar verip kendisine ölümsüzlük teklif ederek hayat kaynağı olan tunçtan vidayı çıkarınca vücudunda bulunan kanın çeşme gibi boşalması sonucunda öldüğünü anlatır³³⁰. Bazı kaynaklar da ise Argonautlardan Poias, Talos'un hayat kaynağı olan damarına ok fırlatması sonucunda öldürmüştür³³¹. Talos'un ölümünden sonra Girit adasına çıkmalarına herhangi bir engel kalmadığından dolayı adaya çıkarak geceyi burada geçirdiler, sabah olunca da kalktılar ve girmiş oldukları mücadelelerde zaferle çıktıklarından dolayı Savaş Tanrıçası Athena'ya burada şatafatlı olmayan küçük bir tapınak inşa ederler³³². Daha sonra tekrar Argo'ya binerek yollarına devam eden Argonautlar aniden çıkan sisten ve karanlıktan dolayı yollarını kaybettikleri sırada İason kendilerini bu durumdan kurtarması için Apollon'a yalvararak dua eder³³³. İason'un duasını kabul eden Apollon'da ışıklı bir ok göndererek Argonautların gidecekleri yolu aydınlatır ve Sporad adalarından kayalıklı bir adacığa çıkmalarını sağlar³³⁴. Çıkmış oldukları bu kayalıklı adacığa Anape adını vererek burada Apollon'un yapmış olduğu bu iyilikten dolayı Işık Saçan Apollon'a yani Phoibos Apollon'a bir tapınak inşa ederler, fakat sunu sunarken yanlarında su kalmadığından dolayı geleneksel yaptıkları ritüel de yere su dökmek yerine şarap dökerler³³⁵. Argonautlar yere şarap dökerek dinsel törenlerini gerçekleştirirken Arete'nin Medeia'ya düğün hediyesi olarak vermiş olduğu on iki hizmetçi Argonautlara keyifli şakalar yaptılar ve bu şakalara Argonautlarda şakalar ile karşılık verince o güne kadar görülmemiş bir ritüel doğmuş oldu³³⁶. O günden sonra bu yeni doğan gelenek Anape adasında Phoibos Apollon'a adak adanırken her yıl geleneksel olarak aynı şekilde devam eder³³⁷. Argonautlar, Anape adasında Phoibos Apollon'a adaklar adayıp dini ritüllerini yerine getirerek

³²⁹ Bacon, 17; Erhat, 304; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 84; Graves, 752; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 135; Yengin, 9; Grimal, 84; Colum, 167; Howatson, 910; Carpenter, 191; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 113.

³³⁰ Apollodoros, 125.

³³¹ Graves, 752; Grimal, 84.

³³² Graves, 752; Grimal, 84; Apollodoros, 125; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 115.

³³³ Graves, 752; Grimal, 84; Apollodoros, 125; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 115.

³³⁴ Graves, 752; Grimal, 84; Apollodoros, 125; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 115.

³³⁵ Graves, 752; Grimal, 84; Apollodoros, 125; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 115.

³³⁶ Graves, 752; Grimal, 84; Apollodoros, 125; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 115.

³³⁷ Graves, 752; Grimal, 84; Apollodoros, 125; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 125.

minnettarlıklarını gösterdikten sonra tekrar Argo'ya binerek yollarına koyularak sakin ve rahat bir şekilde Aigina'ya uğrayıp su ihtiyaçlarını giderdikten sonra yol üzerinde bulunan Euboia ve Lokris'i de geçerek yaklaşık dört ay süren bu serüvenlerinin sonuna gelerek İolkos'a ulaşırlar³³⁸.

³³⁸ Lexicon, 82; Seyffert, 63; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 84; Can, 220; Ertüzün, 9; Hamilton, 91; Graves, 756; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 135; Yengin, 9; Colum, 167; Howatson, 78; Conner, 219; Buxton, 112; Carpenter, 192; Apollodoros, 125; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 116; Hansen, 175; Sears, 204.

BEŞİNCİ BÖLÜM

ARGONAUTLARIN İOLKOS'A VARİŞİ ve GELİŞEN OLAYLAR

5.1. PELİAS'IN ÖLÜMÜ

Argonautlar yaklaşık olarak dört ay süren bu serüvenin ardından yolculuğa başladıkları İolkos'taki Pagasai Körfezine varır³³⁹. İason ile silah arkadaşlarının geri dönemeyeceğini düşünen Pelias, İason'un babası Aison'u öldürmeye gider, fakat Aison Pelias'tan önce davranıp boğa kanını içerek intihar eder³⁴⁰. Eşinin hayatına son verdiğini öğrenen İason'un annesi de boynuna geçirdiği ip ile kendisini asıp intihar ederek hayatına son verir. İason'un ailesinden geriye kalan tek kişi olan bebek Promakhos'u da Pelias öldürür³⁴¹. İason İolkos'a vardığında Pelias'ın ailesini katlettiğini öğrenir ve çılgına döner, içinden İolkos'u yakıp yıkmak gelse de hazırladığı plandan dolayı Pelias'ın yaptığını bilmemiş gibi davranır. Pelias'a barışçıl bir şekilde davranıp İolkos krallığını alana kadar acısını içine atıp İolkos Kralı olduktan sonra Pelias'ın cezasını kesmeyi planlar³⁴².

İason ilk önce aylar süren bu yolculuğun çoğu denizlerde geçtiğinden ve sağ salım bu yolculuğu tamamladıklarından dolayı Deniz Tanrısına teşekkürlerini bildirmek adına Argo'yu Korinthos'a götürerek Poseidon'a armağan eder³⁴³. Tekrar İolkos'a gelir ve Altın Post'u da yanına alarak Pelias'ın sarayına gider, fakat Pelias söz verdiği gibi İolkos

³³⁹ Lexicon, 83; Seyffert, 63; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 85; Can, 220; Hamilton, 91; Graves, 756; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 136; Grimal, 84; Cömert, 136; Colum, 168; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 191; Apollodoros, 125; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 116; Hansen, 339; Sears, 204.

³⁴⁰ Lexicon, 83; Seyffert, 63; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 85; Can, 220; Hamilton, 91; Graves, 756; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 136; Grimal, 84; Cömert, 136; Colum, 168; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 191; Apollodoros, 125; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 116; Hansen, 339; Sears, 204.

³⁴¹ Lexicon, 83; Seyffert, 63; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 85; Can, 220; Hamilton, 91; Graves, 756; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 136; Grimal, 84; Cömert, 136; Colum, 168; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 191; Apollodoros, 126; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 116; Hansen, 339; Sears, 204.

³⁴² Lexicon, 83; Seyffert, 63; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 86; Can, 220; Hamilton, 91; Graves, 757; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 136; Grimal, 84; Cömert, 136; Colum, 168; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 191; Apollodoros, 126; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 116; Hansen, 339; Sears, 204.

³⁴³ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 86; Graves, 760; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 135; Grimal, 84; Hansen, 175.

tahtını İason'a bırakmayarak sözünü tutmaz³⁴⁴. Pelias'ın umurunda bile olmayan Altın Post'u ise İason saraydan çıktıktan sonra İolkos'taki Zeus'a adanmış tapınağa asar³⁴⁵. İason bu durum karşısında çok öfkelenir ve Pelias'tan intikamını nasıl alacağını düşündüğü sırada büyücü karısı Medeia yanına gelince kendisinden yardım ister, Medeia'da çok sevdiği eşinin bu isteğini geri çevirmeyerek saraya Pelias'ın kızlarının yanına gider³⁴⁶. Pelias'ın kızlarının yanına yaklaşarak onlar ile samimiyet kurup güvenlerini kazandıktan sonra, Pelias'ın kızlarına; Kral babanız çok yaşlandı aslında onu gençleştirecek sihirli bir formül biliyorum, isterseniz onu gençleştirebilirim, deyince Kralın kızları böyle bir şey olabilir mi diye şüpheye düşerler³⁴⁷. Medeia ise kızların şüphelendiğini anlayıp bu şüphelerini gidermek için, kızların önünde ateş yakarak üzerine ebadı büyük bir kazanın içine su koyar, suyun kaynadığı sırada yaşlı bir koçu parçalayarak kaynayan suyun içine atar ve kısa bir süre sonra kazanın içinden neredeyse yeni doğmuş denilecek bir kuzu çıkar³⁴⁸. Gördükleri karşısında şaşkına dönen Pelias'ın kızları Medeia'ya artık inanırlar, fakat Pelias'ın kızlarından Alkestis böyle bir şey doğru olsa da ben babamın parçalara ayrılmış haline dayanmam diyerek oradan ayrılır **(Resim 26)**. Pelias uyuduğu sırada Medeia'nın tarif ettiği her şeyi yaparak babalarını parçalayarak hazırladıkları büyük kazanın içine atarlar³⁴⁹. Ancak uzun süre geçmesine rağmen babaları genç bir delikanlı olarak kazandan çıkmayı bırak eski hali ile bile geri gelmiyordu. Pelias'ın kızları babalarını katlettiklerini anlayıp yaptıkları hatanın farkına vararak öfkeden deliye dönerler³⁵⁰.

Bu katliam sonucunda vicdan azabı çeken Pelias'ın kızları kendilerini cezalandırmak için kendi kendilerini Arkadhia'ya sürgün ettiler, Arkadhia'ya halkı bu kızların iyi niyetinden kaybettiklerini bildikleri için dışlamazlar hatta kendi soylarından

³⁴⁴ Lexicon, 83; Seyffert, 63; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 86; Can, 220; Hamilton, 91; Graves, 757; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 136; Grimal, 84; Cömert, 136; Colum, 168; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 191; Apollodoros, 126; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 116; Hansen, 339; Sears, 204.

³⁴⁵ Agizza, 276; Grimal, 84; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 116.

³⁴⁶ Erhat, 58; Can, 220; Hamilton, 91; Graves, 758; Grimal, 604; Cömert, 102; Colum, 169; Buxton, 113; Carpenter, 190; Apollodoros, 126; Hansen, 339.

³⁴⁷ Erhat, 58; Hamilton, 91; Grimal, 464; Cömert, 102; Buxton, 113; Apollodoros, 126; Hansen, 339.

³⁴⁸ Lexicon, 83; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 86; Can, 220; Hamilton, 91; Graves, 758; Grimal, 84; Cömert, 102; Colum, 169; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 191; Apollodoros, 126; Hansen, 339; Sears, 204.

³⁴⁹ Lexicon, 83; Seyffert, 63; Erhat, 58; Can, 220; Hamilton, 91; Graves, 758; Grimal, 84; Cömert, 102; Colum, 169; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 191; Apollodoros, 126; Hansen, 339; Sears, 204.

³⁵⁰ Lexicon, 83; Erhat, 58; Can, 220; Hamilton, 91; Graves, 758; Grimal, 84; Cömert, 102; Colum, 169; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 191; Apollodoros, 126; Hansen, 339; Sears, 204.

erkekler ile evlendirerek hayatlarının sonuna kadar burada mutlu bir şekilde yaşamalarını sağlarlar³⁵¹. Pausanias'ın zamanında, Pelias'ın kızlarının mezarları, Arkadhia'daki Mantinea'da bulunan Poseidon tapınağının yakınında gösterilir³⁵². Pelias'ın öldürülmesinden sonra İolkos tahtı İason'a değil de Pelias'ın oğlu Akastos'a kalmıştır. Akastos İolkos tahtına oturduktan sonra ilk işi Medeia ile İason'u sürgüne göndermek olmuştur³⁵³.

5.2. İASON VE MEDEİA

İolkos'un yeni Kralı Akastos tarafından sürgün edilmesinden sonra Korinthos'a sığınan İason ile Medeia Kral Kreon tarafından güzel bir şekilde karşılanarak Korinthos'a yerleştirildiler³⁵⁴. Burada yaklaşık olarak on yıl boyunca sessiz sakin ve mutlu bir hayat yaşadılar, yaşadıkları süre zarfında ise bazı yazarlara göre³⁵⁵; Thessalos, Alkimenes ve Tisander adında üç tane erkek çocukları, bazı yazarlara göre ise Mermeros ile Pheres adında iki çocukları olmuştur³⁵⁶. Fakat Aietes'in sarayında başlayan bu tutkulu aşk hikâyesi İason'un Korinth Kralı'nın kızına âşık olup onunla evlenmek istemesiyle, yıllarca mutlu mesut yaşayan ikilinin sanki birbirlerini hiç sevmemiş ve hatta iki düşmanmışlar gibi bir ilişkisine dönüşmüştür³⁵⁷. Çünkü Medeia İason'a olan aşkından dolayı ailesine, milletine ve ülkesine ihanet ederek İason'u seçmişti, yapmış olduğu fedakârlıkların karşılığında böyle bir ihanet ile karşılaşınca çılgına dönmüştür³⁵⁸. Bu

³⁵¹ Erhat, 58; Hamilton, 91; Graves, 758; Grimal, 605; Cömert, 102; Buxton, 113; Apollodoros, 2017, 126.

³⁵² Grimal, 605.

³⁵³ Lexicon, 85; Seyffert, 63; Can, 221; Hamilton, 91; Graves, 758; Grimal, 605; Cömert, 136; Colum, 170; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 191; Apollodoros, 127; Hansen, 339; Sears, 204.

³⁵⁴ Seyffert, 63; Erhat, 58; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 86; Can, 221; Yörük, 151; Hamilton, 92; Graves, 761; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 136; Grimal, 310; Cömert, 102; Howatson, 590; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 193; Apollodoros, 127; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 116; Hansen, 339; Sears, 205; A.H. Krappe, *The Story of İason and Medeia*, Taylor and Francis Ltd, UTC, 2018, 310.

³⁵⁵ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 86; Diodorus Siculus, *Bibliotheca Historica-Historical Library* (Ed. C.H. Oldfather), Harvard University Press, London 1933-1967, 337; Can, 221; Graves, 762; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 138; Grimal, 310; Howatson, 590; Buxton, 113; Carpenter, 192.

³⁵⁶ Uraz, 104; Erhat, 58; Hamilton, 92; Grimal, 485; Üstünel, 42; Cömert, 102; Conner, 220; Apollodoros, 127; Hansen, 339; Sears, 205; Krappe, 2018, 315.

³⁵⁷ Uraz, 104; Erhat, 58; Hamilton, 92; Grimal, 485; Üstünel, 42; Cömert, 102; Conner, 220; Apollodoros, 127; Hansen, 339; Sears, 205; Krappe, 2018, 315.

³⁵⁸ Lexicon, 85; Uraz, 104; Seyffert, 63; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 86; Can, 221; Yörük, 152; Hamilton, 92; Graves, 762; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 138; Agizza, 276; Cömert, 102; Colum, 171; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 192; Apollodoros, 127; Hansen, 339; Sears, 205; Krappe, 2018, 316.

çılgın halini bir tarafa bırakarak İason'un karşısına çıkıp tanrılar huzurunda etmiş olduğu yeminleri ve yapmış olduğu fedakârlıkları hatırlatmak istese de İason oralı olmuyor, Medeia'dan bıktığından ve Kral olma hayalinden dolayı Kral'ın kızı Glauke ile evlilikten vazgeçmiyordu³⁵⁹. Ayrıca Medeia'nın kendisine âşık olmasını ve bu aşk için girişmiş olduğu mücadeleleri Medeia'nın kendisine değil Tanrıça Aphroditeye borçlu olduğunu dile getiriyordu³⁶⁰.

İason, Glauke ile evlilik hazırlıklarını tamamlayıp düğün töreni düzenlediği sırada düğün töreninin yapıldığı alana gelerek bu evliliği onaylıyormuş gibi görünen Medeia, geline düğün hediyesi olarak değerli takılar ile birlikte gösterişli, fakat büyülü bir elbise göndermiştir³⁶¹ **(Resim 27)**. Kendisine gelen elbisenin büyülü olduğunun farkında olmayan ve onu giyen Glauke'nin derisi erimeye başlar³⁶². Korinthos Kralı Kreon kızının acılar içinde kıvrandığını görünce onu bu çilesinden kurtarmak içi yardıma koşmuştur, fakat Kreon'da kızının üstündeki elbiseyi çıkartmaya çalışınca kızıyla birlikte kendisi de aynı şekilde acılar içinde kıvrana kıvrana can vermiştir³⁶³ **(Resim 28)**. Bu olaylar yaşanırken Medeia, İason'a daha büyük bir acı yaşatıp intikam almak için oğullarını da öldürmüştür **(Resim 29)**. İşlemiş olduğu bu suçlardan dolayı ölüm cezasına çarptırılacağını bildiğinden atası Güneş Tanrısı Helios'un gönderdiği kanatlı atların çekmiş olduğu araba ile Kral Aigeus ile evlenmeye Atina'ya kaçmıştır³⁶⁴ **(Resim 30-31)**.

³⁵⁹ Lexicon, 85; Uraz, 104; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 86; Can, 221; Yörük, 152; Hamilton, 93; Graves, 762; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 139; Agizza, 276; Grimal, 308; Cömert, 102; Colum, 171; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 192; Apollodoros, 127; Hansen, 339; Sears, 205; Krappe, 2018, 317.

³⁶⁰ Seyffert, 63; Yörük, 153; Graves, 762.

³⁶¹ Lexicon, 85; Uraz, 104; Seyffert, 63; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 86; Can, 221; Yörük, 154; Hamilton, 93; Graves, 762; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 139; Agizza, 276; Grimal, 308; Cömert, 102; Colum, 171; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 192; Apollodoros, 127; Hansen, 339; Sears, 205; Krappe, 2018, 318.

³⁶² Lexicon, 85; Uraz, 104; Seyffert, 63; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 86; Can, 221; Yörük, 154; Hamilton, 93; Graves, 763; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 140; Grimal, 308; Cömert, 102; Colum, 171; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 192; Apollodoros, 127; Hansen, 339; Sears, 205; Krappe, 2018, 319.

³⁶³ Lexicon, 85; Seyffert, 63; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 86; Can, 221; Hamilton, 93; Graves, 763; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 140; Grimal, 308; Cömert, 102; Colum, 171; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 192; Apollodoros, 127; Hansen, 339; Sears, 205; Krappe, 2018, 319.

³⁶⁴ Lexicon, 90; Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 87; Can, 221; Hamilton, 93; Graves, 763; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 140; Ayşen Üstün, *Euripides'in "Medeia" Adlı Oyunu ve Çağdaş Bir Anlayışla Sahnelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sahne Sanatları Ana Bilim Dalı Rejisörlük Bilim Dalı Konya 2007, 160; Grimal, 308; Cömert, 103; Colum, 171; Conner, 220; Buxton, 113; Carpenter, 192; Apollodoros, 128; Hansen, 339; Sears, 205; Krappe, 2018, 320.

Başka bir görüşe göre ise Medeia büyülu elbiseyi ve değeri takıları oğlu Mermeros ile gönderdiği için İason'un oğulları Korinthos halkı tarafından cezalandırılarak öldürülmüştür³⁶⁵. Bu olaylardan sonra Medeia ile İason birbirinden bir daha haber almamak üzere bağlantıları kopuyor, Medeia'nın bundan sonraki hayatı da heyecanlı bir şekilde Atina ve daha sonrasında ülkesi Kolkhis'de geçecektir.

Kral olma hayali ile yetiştiricisi Kheiron'un yanından ayrılarak yola çıkan, bu uğurda mücadele etmesine rağmen, hak ettiği krallığı alamayan, acılar çeken İason başından geçenleri Argo'nun demirlendiği yerin önünde oturup gelen geçene uzun yıllar anlattı. Fakat bir gün yine maceralarını anlattığı sırada Argo'dan çürüyen kalasların başına düşmesi sonucunda can verir³⁶⁶. Bazı yazarlara göre ise, yaşamış olduğu acılara daha fazla katlanamadığından dolayı intihar ederek hayatına son vermiştir³⁶⁷. Howatson ise İason'u Yunanlılar, Perslere karşı yapmış olduğu savaşta komutanları yapmış olduğunu yazarak MÖ 370 yıllarında öldüğünü yazmış olsa da Argo Gemisi seferi Troia Savaşı'ndan önce yapılmış olmasından dolayı bu düşünce kabul görmemiştir³⁶⁸. İason'un ölümünden sonra Zeus, Argo'yu Korinthos kıyısından gökyüzüne çekerek onu yıldızların arasını koymuştur. Hatta Ptolemaios'un listelemiş olduğu takımyıldızlarından biri olan Argo Navis'in bu Argo Gemisini simgelediği düşünülmektedir³⁶⁹.

5.3. THESEUS VE MEDEIA

Birinci bölümde Thesus'un doğumdan Medeia ile olan yaşantısına kadar geçen hayatı anlatılmıştı. Bu nedenle burada Medeia'nın Atina'ya gelerek Aigeus ile evlenmesi ve bu evlilikten sonra Theseus'un da Atina'ya gelmesiyle yaşanan olaylar anlatılacaktır. Medeia, Atina Kralı Aigeus'un mirasını bırakacak bir erkek evladının olmadığını bildiğinden Atina Kralının yanına giderek, eğer beni düşmanlarımdan korur ve benimle evlenirsen sana bir erkek çocuk doğuracağıma söz veriyorum, demiştir³⁷⁰. Aigeus, Medeia'nın kötü bir büyücü olduğunu bilmesine rağmen bu teklifi kabul ederek onunla

³⁶⁵ Yörük, 159; Graves, 762; Grimal, 485; Üstünel, 42.

³⁶⁶ Agizza, 276; Cömert, 103; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 116; Sears, 205.

³⁶⁷ Schwab, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, 89; Can, 221; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 140.

³⁶⁸ Howatson, 439.

³⁶⁹ Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 116.

³⁷⁰ Uraz, 148; Erhat, 312; Hamilton, 108; Graves, 414; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 230; Agizza, 184; Grimal, 768; Cömert, 119; Conner, 222; Buxton, 127; Carpenter, 166; Apollodoros, 339; Hansen, 481; Sears, 200.

evlendi, çünkü krallığını yaptığı ülkenin başka ellere geçmesini istemiyordu³⁷¹. Medeia evliliklerinden bir süre sonra Medos adında bir erkek çocuk doğurarak Aigeus'a verdiği sözü tutmuştur. Aigeus ise bir erkek çocuğunun olmasından dolayı büyük bir sevinç duymuş ve gözünde Medeia'nın büyük bir yeri olmuş bir dediğini iki etmiyordu³⁷². Kephisos Irmağı yakınlarında yaşayan Phytalidler tarafından işledikleri suçlardan arındırılan Theseus ise günahsız bir şekilde babası Aigeus'un krallığını yaptığı Atina'ya doğru yoluna devam etmiştir³⁷³. Uzun ve meşakkatli yolcuğunun sonunda Theseus Atina'ya vardı. Theseus'un Atina'ya ulaştığını gören Medeia onu hemen tanıdı ve kral eşinin yanına giderek ülkemize düşman ülkelerden birinin adamı girmiştir, ülkemiz hakkında bilgi toplayarak bu bilgileri düşmanlarımıza götüreceğinden şüpheleniyorum, o yüzden bu yabancıyı öldürmelisin, demiştir³⁷⁴. Çünkü Medeia, Theseus'un Aigeus'un oğlu olduğunu biliyor ve Krallığın Theseus'a değil de kendi oğlu Medos'a kalması için bu mücadelelere giriyordu. Kendisine bir erkek evlat doğuran kadının söylediği her şeye önem veren Aigeus, eşinin söylediklerini onaylayarak ülkesine gelen bu yabancıyı, Herakles'in yakalayarak Eurytheus'a getirdiği ağzından alev saçan Girit Boğası ile mücadele etmesi için Marathon'a göndermiştir³⁷⁵. Bu kez de Medeia eşine Marathon'da Girit Boğasını öldüren Theseus'un bu başarısını kutlamak için onu saraya davet edelim ve bu davet sırasında şarabına zehir katarak onu öldürelim, deyince Aigeus'da öldürmeye çalıştığı kişinin kendi öz oğlu olduğunu bilmeden bu eylemede evet demiştir³⁷⁶. Theseus kendisine yapılan bu daveti kimliğini açığa çıkartmadan kabul eder, Aigeus yemek sofrasında zehir ile karıştırılmış içeceği Theseus'a verdiği sırada Theseus babasının kendisi için kayalığın altına koyduğu kılıcı çıkartıp babasına göstererek eti kesmeye

³⁷¹ Uraz, 148; Erhat, 312; Hamilton, 108; Graves, 414; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 230; Agizza, 184; Grimal, 768; Cömert, 119; Conner, 222; Buxton, 127; Carpenter, 166; Apollodoros, 339; Hansen, 481; Sears, 200.

³⁷² Uraz, 148; Erhat, 312; Hamilton, 108; Graves, 414; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 230; Agizza, 184; Grimal, 768; Cömert, 119; Conner, 222; Buxton, 127; Carpenter, 166; Apollodoros, 339; Hansen, 481; Sears, 200.

³⁷³ Erhat, 312; Grimal, 768; Cömert, 184.

³⁷⁴ Uraz, 149; Erhat, 312; Hamilton, 108; Graves, 414; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 230; Agizza, 185; Grimal, 768; Cömert, 119; Conner, 222; Buxton, 127; Carpenter, 166; Apollodoros, 339; Hansen, 481; Sears, 200.

³⁷⁵ Uraz, 149; Erhat, 312; Hamilton, 108; Graves, 414; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 230; Agizza, 186; Grimal, 768; Cömert, 119; Conner, 223; Buxton, 127; Carpenter, 166; Apollodoros, 339; Hansen, 481; Sears, 200.

³⁷⁶ Uraz, 149; Erhat, 312; Can, 186; Hamilton, 108; Graves, 414; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 230; Agizza, 186; Grimal, 768; Cömert, 119; Conner, 223; Buxton, 127; Carpenter, 166; Apollodoros, 339; Hansen, 481; Sears, 200.

başlar³⁷⁷ (**Resim 32**). Theseus'un elindeki kılıcı tanıyan Aigeus öz oğluna suikast düzenlediğini anlayınca utanmış olsa da kendisinin bir suçu olmadığını bilmesinden dolayı kendisini avuttuğu sırada Theseus zehirli içkiyi içeceği sırada Aigeus ani bir kalkış ile oğlunun eline kazara vurmuş gibi zehri içmesini engellemiştir³⁷⁸. Misafirlerin meraklı bakışları arasında oğluna sarılarak hasret gideren Aigeus, davette bulunan tüm misafirlere her şeyi açıklar ve Theseus'u Atina tahtının tek varisi olduğunu herkesin önünde ilan eder, bu sırada Medeia oğlu Medos'u da yanına alır, yapmış olduğu büyü ile bulut şekline bürünerek ihanet ettiği ülkesi Kolkhis'e kaçar³⁷⁹. Medeia Kolkhis'e babasının yanına tekrar barışmak ümidiyle gittiğinde amcası Perses'in Kolkhis tahtına haksız bir şekilde oturduğunu görür, Medeia bir yolunu bularak Perses'i öldürür ve Kolkhis tahtına yeniden babası Aietes'i geçirir³⁸⁰. Aigeus'un erkek çocuğu olmadığı için varis bırakmadan öleceğini düşünen kardeşi Pallas ve elli oğlu Aigeus'un ölümünden sonra ülke topraklarını kendi aralarında paylaşacaklarını planlıyorlardı, fakat Aigeus'un Theseus'u Atina tahtının varisi olarak ilan etmesiyle yaptıkları planın boşa gittiğini anlayarak sistemli bir şekilde ayaklanıp saldırmak için yeni bir plan yaptılar³⁸¹.

Pallas ve oğullarının yapmış olduğu bu planı hizmetçilerinden birisi Theseus'a gelerek anlattı. Theseus harekete geçerek Pallas ve oğullarını kılıçtan geçirerek iktidarlarına göz diken akrabalarını bertaraf eder³⁸². Akrabalarını öldüren Theseus, Atina halkının tepkisini çekmemek için zaman kaybetmeden Atina halkından yedi kız yedi erkek çocuğu kurban olarak isteyen Girit Kralı Minos'un bu gençleri yem ederek beslediği Minotaurus'u öldürmek üzere Girit'e doğru yola çıktı³⁸³. Aigeus on dört genci kurban olarak Girit'e gönderdiği zaman gemiye siyah bayrak çekerek gönderirdi,

³⁷⁷ Uraz, 149; Erhat, 312; Can, 186; Hamilton, 109; Graves, 414; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 230; Agizza, 186; Grimal, 768; Cömert, 120; Conner, 223; Buxton, 127; Carpenter, 167; Apollodoros, 340; Hansen, 481; Sears, 200.

³⁷⁸ Uraz, 149; Erhat, 312; Can, 186; Hamilton, 109; Graves, 414; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 230; Agizza, 186; Grimal, 768; Cömert, 120; Conner, 223; Buxton, 127; Carpenter, 167; Apollodoros, 340; Hansen, 481; Sears, 200.

³⁷⁹ Uraz, 149; Erhat, 312; Can, 186; Hamilton, 109; Graves, 415; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 231; Agizza, 186; Grimal, 768; Cömert, 120; Conner, 223; Buxton, 127; Carpenter, 167; Apollodoros, 340; Apollonios, *Argo Gemicilerinin Destanı*, 116; Hansen, 481; Sears, 200.

³⁸⁰ Erhat, 219; Graves, 415; Grimal, 464; Howatson, 933.

³⁸¹ Erhat, 312; Graves, 415; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 232; Grimal, 768; Conner, 223; Sears, 201.

³⁸² Erhat, 312; Graves, 415; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 232; Grimal, 768; Conner, 223; Sears, 201.

³⁸³ Erhat, 312; Can, 186; Hamilton, 109; Graves, 420; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 232; Agizza, 188; Grimal, 769; Cömert, 120; Milbourne-Stowell, 99; Colum, 186; Howatson, 933; Conner, 223; Buxton, 127; Carpenter, 168; Apollodoros, 340; Hansen, 482; Sears, 201.

Theseus'un Girit'e gideceğini öğrendiği zaman Girit dönüşünde ölmez ve bu görevi başarı ile tamamlarsan beyaz bayrak çek demiştir³⁸⁴. Kimi yazara göre her yıl kimisine göre ise her dokuz yılda bir yedi kız ve yedi erkek çocuğu Girit Kralı Minos'un kurban olarak istemesinin nedeni ise Minos oğlu Androgeos'u Atina'ya diplomatik bir ziyaret için gönderdiği sırada öldürülmesinden dolayıdır³⁸⁵. Girit'te Daidalos'un yapmış olduğu Labirente yaşayan Minotauros'u öldürmek çok zor bir durumdu, karmakarışık yollardan oluşan Labirente girmek kolay ama oradan çıkmak çok zor hatta imkânsızdı³⁸⁶. Theseus Girit'e ulaştığında Minos'un alımlı kızı Ariadne, Theseus'a âşık olur ve eğer beni kendine eş olarak alır ülkene götürürsen sana Minotauros'u öldürmen için gerekli yardımı yaparım, der³⁸⁷ **(Resim 33)**. Theseus kendisine yapılan bu teklifi kabul edince Ariadne, bir ip vererek ipin ucunu girdiğin kapıya bağla ve Minotauros'u öldürdüğün zaman ipi takip ederek dışarı çıkabilirsin, der³⁸⁸. Ariadne'nin söylediklerini harfiyen yerine getiren Theseus, Minotauros'u öldürerek Labirentten çıkmayı başarır **(Resim 34)**, birlikte geldiği gençler ile birlikte söz verdiği gibi Ariadne'yi de yanına alarak Atina'ya doğru yola çıkar³⁸⁹. Ancak Naksos adasında mola verdiklerinde nedeni bilinmeyen bir olaydan dolayı Ariadne'yi bu adada bırakarak yollarına devam ederler **(Resim 35-36)**, terk edilen Ariadne'yi şarap Tanrısı Dionysos üzülmüş bir şekilde bulur ve adada onunla evlenir³⁹⁰. Theseus Atina'ya varacağı sırada babası onun gelişini gözcü kulesinde izlemekteydi, Theseus unuttuğundan dolayı mı bilinmez siyah bayrağı indirip beyaz bayrak açması gerektiğini unutmuştu. Aigeus'ta gemide siyah bayrağın asılı olduğunu görür ve oğlunun

³⁸⁴ Erhat, 312; Can, 186; Hamilton, 109; Graves, 420; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 232; Agizza, 188; Grimal, 769; Cömert, 120; Milbourne-Stowell, 99; Howatson, 933; Conner, 223; Buxton, 127; Carpenter, 168; Apollodoros, 340; Hansen, 482; Sears, 201.

³⁸⁵ Erhat, 312; Can, 186; Hamilton, 109; Graves, 421; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 232; Agizza, 188; Grimal, 769; Cömert, 120; Milbourne-Stowell, 99; Howatson, 933; Conner, 223; Buxton, 127; Carpenter, 168; Apollodoros, 340; Hansen, 482; Sears, 201.

³⁸⁶ Erhat, 312; Can, 187; Hamilton, 109; Graves, 421; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 233; Agizza, 188; Grimal, 769; Cömert, 120; Milbourne-Stowell, 100; Howatson, 933; Conner, 223; Buxton, 127; Carpenter, 168; Apollodoros, 340; Hansen, 482; Sears, 201.

³⁸⁷ Erhat, 312; Can, 187; Hamilton, 109; Graves, 422; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 233; Agizza, 189; Grimal, 769; Cömert, 120; Milbourne-Stowell, 100; Howatson, 933; Conner, 223; Buxton, 127; Carpenter, 168; Apollodoros, 340; Hansen, 482; Sears, 201.

³⁸⁸ Erhat, 312; Can, 187; Hamilton, 109; Graves, 422; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 233; Agizza, 189; Grimal, 769; Cömert, 120; Milbourne-Stowell, 101; Howatson, 933; Conner, 223; Buxton, 127; Carpenter, 168; Apollodoros, 340; Hansen, 482; Sears, 201.

³⁸⁹ Erhat, 312; Can, 187; Hamilton, 109; Graves, 422; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 233; Agizza, 190; Grimal, 769; Cömert, 120; Milbourne-Stowell, 102; Er, 399; Howatson, 934; Conner, 223; Buxton, 128; Carpenter, 168; Apollodoros, 340; Hansen, 482; Sears, 201.

³⁹⁰ Erhat, 312; Can, 187; Hamilton, 109; Graves, 423; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 233; Karaosmanoğlu, 136; Agizza, 190; Grimal, 770; Cömert, 120; Milbourne-Stowell, 103; Howatson, 934; Conner, 223; Buxton, 128; Carpenter, 168; Apollodoros, 340; Hansen, 482; Sears, 201.

ölmüş olduğunu düşünerek gözcü kulesinden kayalıklara atlayarak hayatına son verir³⁹¹. Aigeus'un intihar etmesinden sonra Atina Kralı olan Theseus krallığı sürecinde birçok başarıya imza atar, bu başarılarından en önemlileri Herakles ile beraber Amazonlarla savaşması ve daha sonra ki zamanlarda ise Peirithoos ile beraber Kenthauros lar ile savaşarak zafer kazanmasıdır³⁹². Ölüler ülkesine yakın arkadaşı Peirithoos ile birlikte Persephone'yi kaçırmak için giderler ve burada Hades tarafından esir alınan yakın arkadaşlar Herakles tarafından kurtarılaraq Atina'ya gönderilir, fakat Atina'ya geldiğinde Atina tahtına kurulan Menesthios tarafından Skyros adasına sürgüne gönderilir³⁹³. Sürgüne gönderildiği Skyros adasının hükümdarı Lykomedes, ileri ki zamanlarda tahtına göz dikeceğini düşündüğü Theseus'a samimi bir şekilde davranıp ülke topraklarını gezdirerek, uçurumun kenarına getirir ve burada Theseus'a arkadan tekme vurup uçurumdan atar, uçurumdan atılan Theseus ise parçalanarak ölür³⁹⁴. Grek mitolojisinde yer alan kahramanlardan Theseus'un sonu da bu şekilde olur.

5.4. ATREUS VE THYESTES

Argo Gemisi seferi ile hiçbir bağlantısı olmayan Atreus ve Thyestes kardeşleri çalışmaya dâhil etmemin nedeni; Mykenai Kralı olabilecek kişinin Altın Post'a sahip olması gerekmektedir, fakat burada görülen Altın Postlu Koç ya da kuzu çalışmanın ana konusu olmayıp Kolkhis'ten getirilen Altın Postlu Koç ile herhangi bir bağlantısı yoktur. Böyle bir olayın varlığının bilinmesi için çalışmaya uygun olacağı düşünülmüştür.

Elis Kralı Pelops ve Hippodameia'nın çocukları olan Atreus ve Thyestes, babalarının ölümünden sonra taht kendilerine kalsın ve başka ortak olmasın diye annelerinin yardımıyla üvey kardeşleri Khrysippos'u öldürürler, bu yüzden de babaları

³⁹¹ Erhat, 312; Can, 188; Hamilton, 110; Graves, 423; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 234; Agizza, 191; Grimal, 770; Cömert, 120; Milbourne-Stowell, 104; Howatson, 934; Conner, 223; Buxton, 128; Carpenter, 168; Apollodoros, 340; Hansen, 483; Sears, 201.

³⁹² Erhat, 312; Can, 189; Hamilton, 110; Graves, 424; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 239; Agizza, 191; Grimal, 770; Cömert, 120; Milbourne-Stowell, 104; Howatson, 934; Conner, 223; Buxton, 128; Carpenter, 168; Apollodoros, 342; Hansen, 483; Sears, 201.

³⁹³ Erhat, 312; Can, 189; Hamilton, 110; Graves, 440; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 239; Agizza, 192; Grimal, 770; Cömert, 120; Milbourne-Stowell, 104; Howatson, 934; Conner, 223; Buxton, 128; Carpenter, 168; Apollodoros, 342; Hansen, 483; Sears, 201.

³⁹⁴ Erhat, 312; Can, 192; Hamilton, 116; Graves, 442; Schwab, *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, 251; Agizza, 194; Grimal, 773; Cömert, 122; Howatson, 934; Conner, 223; Buxton, 129; Carpenter, 169; Apollodoros, 350; Hansen, 483; Sears, 201.

Pelops tarafından lanetlenerek sürgüne gönderilirler³⁹⁵. Sürgüne gönderilen iki kardeş Mykenai Krallığına sığınır, Mykenai Kralı Eurystheus ise kendilerine sığınan Atreus ve Thyestes'i Midea civarına yerleştirerek sürgün ettiği Amphitryon'un yerine o bölgenin yönetimine onları getirir³⁹⁶. Mykenai Kralının arkasında bir varis bırakmadan ölmesine kadar iki kardeş aralarında münakaşaya girmeden Midea bölgesini güzel bir şekilde idare ettiler³⁹⁷. Mykenai Kralı öldükten sonra kâhine başvuran ve Pelops oğullarından birisinin tahta geçmesi gerektiği cevabını alan Mykenai halkı iki kardeşi Midea'dan Mykenai'ye çağırarak durumu anlatmışlardır³⁹⁸. Bu durum karşısında Atreus ve Thyestes birbirlerini kin ve nefretle yok etmeye çalıştılar. Aralarında büyük bir çatışma çıkmasını önlemek için tekrar kâhine başvururlar, kâhin ise Altın Post kimde ise Mykenai Kralı o olur demiştir³⁹⁹. Bu kehaneti duyan Thyestes kardeşi Atreus'un Altın Post'a sahip olduğunu bildiğinden dolayı kendisine âşık olan yengesi Aerope'yi ayartarak Altın Post'u almayı başarır.

Altın Post'un ortaya çıkışı; Geçmiş yıllarda Atreus, Artemis'e sürülerinin içerisinde en irisini kurban edeceğine söz verdiği anda Altın Postlu bir koyun ortaya çıkar, fakat Atreus tam anlamıyla sözünde durmasa da Altın Post'u koyunun üzerinden alıp bir sandığa saklayarak koyunu o şekilde kurban eder⁴⁰⁰. Yengesini ayartarak Altın Post'a sahip olan Thyestes, ülke meclisinin üyeleri önünde Altın Post'u ortaya koyarak Mykenai Kralı olur⁴⁰¹. Atreus bu işte eşinin ihanetine uğrayarak krallığı kaybettiğini anladığında eşi Aerope'yi öldürmüştür. Rüyasına gelen Hermes, Atreus'a; git kardeşin Thyestes ile anlaş ve ona söyle ki eğer güneş doğudan batarsa kral ben olacağım⁴⁰². Hermes'ten aldığı buyruk ile kardeşi Thyestes'in yanına gelerek anlaşmak ister, Thyestes'de güneşin doğudan batmasının imkânsız olduğunu düşünerek bu antlaşmayı kabul eder, fakat hiç olmadık bir şey olur güneş batıdan batacağı sırada tekrar doğuya doğru gelerek doğudan batır⁴⁰³. Tanrıların Atreus'un safında olduğunu düşünen Mykenai

³⁹⁵ Erhat, 74; Graves, 508; Agizza, 292; Grimal, 100; Howatson, 118; Apollodoros, 356.

³⁹⁶ Erhat, 74; Graves, 508; Agizza, 292; Grimal, 100; Howatson, 118; Apollodoros, 356.

³⁹⁷ Erhat, 74; Graves, 508; Agizza, 292; Grimal, 100; Howatson, 118; Apollodoros, 356.

³⁹⁸ Erhat, 74; Graves, 508; Agizza, 292; Grimal, 100; Howatson, 118; Apollodoros, 356.

³⁹⁹ Erhat, 74; Graves, 509; Agizza, 292; Grimal, 100; Howatson, 118; Apollodoros, 356; Amy R. Rose, "Power and Powerlessness in Seneca's Thyestes", *The Classical Association of The Middle West and South*, UTC, 2019, 117.

⁴⁰⁰ Erhat, 74; Graves, 509; Agizza, 293; Grimal, 100; Howatson, 118; Apollodoros, 357.

⁴⁰¹ Erhat, 74; Graves, 509; Agizza, 293; Grimal, 101; Howatson, 118; Apollodoros, 357; Rose, 2019, 117.

⁴⁰² Erhat, 74; Graves, 509; Agizza, 293; Grimal, 101; Howatson, 118; Apollodoros, 357; Rose, 2019, 118.

⁴⁰³ Erhat, 74; Graves, 510; Agizza, 293; Grimal, 101; Howatson, 118; Apollodoros, 357; Rose, 2019, 118.

halkı itiraz etmeden Atreus'u Mykenai Kralı yapar, Kral olan Atreus ise ilk işi olarak kardeşi Thyestes'i sürgüne gönderir⁴⁰⁴. Ancak zamanında kendisine ihanet eden eşi Aerope'nin sadece Altın Post'u gizlice kardeşine vererek ihanet ettiğini bilen Atreus, kral olduktan sonra Aerope'nin kendisini kardeşi ile aldattığını da öğrenince öfkeden çılgına dönerek Thyestes'i Mykenai'ya geri çağırır⁴⁰⁵. Atreus, kardeşi Thyestes ile dostmuş gibi görünüp bir şölen düzenler, bu şölende Thyestes'in çocuklarını parçalara ayırtır ve Thyestes'in önüne yemek olarak koyar, Thyestes önündekileri iştahlı bir şekilde yediği sırada Atreus bir tepsi üzerinde Thyestes'in çocuklarının geride kalan uzuvlarını kendisine gösterir⁴⁰⁶. Thyestes yediklerinin çocukları olduğunu anlayınca midesi bulanır ve kusmaya başlar, kardeşi Atreus'a lanetler yağdırıp saraydan kaçır ve öz kızı Pelopeia ile ilişkiye girmek için Sikyon'a gider⁴⁰⁷. Çünkü Atreus'tan nasıl intikam alacağını öğrenmek için başvurduğu kehanet merkezinde kendisine öz kızıyla ilişkiye girip ondan doğacak olan erkek çocuğun sayesinde ancak intikamını alabilirsin cevabını almıştı⁴⁰⁸. Sikyon'da rahibelik yapan kızı Pelopeia'dan yüzünü saklayarak zorla birlikte olur, fakat kaçarken kılıcını orada düşüren Thyestes'in öz kızıyla girmiş olduğu bu ilişkiden Aigisthos adında bir erkek çocuğu olur⁴⁰⁹. Atreus, kardeşi Thyestes'in Sikyon'a kaçtığını öğrenir, ardından Sikyon'a giderek onu bulup Mykenai'ye getirir, fakat Sikyon'da kim olduğunu bilmeden âşık olduğu Pelopeia'yı da yanında getirip onunla evlenir⁴¹⁰. Atreus Pelopeia'dan doğan çocuğu kendi çocuğuymuş gibi büyütür hatta zindan da tuttuğu kardeşi Thyestes'i öldürme görevini de Aigisthos'a verir⁴¹¹. Aigisthos ise bu görevi aldıktan sonra öz babasını bilmeden öldürmeye gittiği sırada uyuyan Thyestes aniden uyanır, kendisini öldürmeye gelen çocuğun öz oğlu olduğunu anlayarak Aigisthos'a her şeyi anlatır ve Atreus'u öldürmeye gönderir, Aigisthos'da öz babası olduğunu anladığı Thyestes'in söylediği gibi Atreus'u öldürür ve Thyestes'i Mykenai Kralı yapar⁴¹².

⁴⁰⁴ Erhat, 74; Graves, 510; Agizza, 293; Grimal, 101; Howatson, 118; Apollodoros, 358; Rose, 2019, 118.

⁴⁰⁵ Erhat, 75; Graves, 510; Agizza, 293; Grimal, 101; Howatson, 118; Apollodoros, 358.

⁴⁰⁶ Erhat, 75; Graves, 510; Agizza, 293; Grimal, 778; Howatson, 118; Apollodoros, 358; Gottfried Mader, *Atreus Artifex*, Cambridge University Press on Behalf of The Classical Association, UTC, 2019, 278.

⁴⁰⁷ Erhat, 75; Graves, 511; Agizza, 293; Grimal, 778; Howatson, 118; Apollodoros, 358.

⁴⁰⁸ Erhat, 75; Graves, 511; Agizza, 293; Grimal, 101; Howatson, 118; Apollodoros, 358; Mader, 278.

⁴⁰⁹ Erhat, 75; Graves, 512; Agizza, 293; Grimal, 101; Howatson, 118; Apollodoros, 359; Mader, 279.

⁴¹⁰ Erhat, 75; Graves, 512; Agizza, 293; Grimal, 101; Howatson, 118; Apollodoros, 359; Mader, 279; Rose, 2019, 119.

⁴¹¹ Erhat, 75; Graves, 512; Agizza, 294; Grimal, 778; Howatson, 118; Apollodoros, 359; Mader, 280; Rose, 2019, 120.

⁴¹² Erhat, 75; Graves, 513; Agizza, 294; Grimal, 778; Howatson, 118; Apollodoros, 359.

SONUÇ

Poseidon ile Bizaltes'in kızı Theophane'nin birlikteliğinden doğan Altın Postlu Koç, Athamas'ın oğlu Phriksos'un kurban edileceği sırada Zeus'un emri üzerine Hermes tarafından gönderilerek Phriksos'u kurtarır. Altın Postlu Koç, Phriksos ile Helle'yi sırtında Kolkhis'e götürürken Asya ve Avrupa'yı birbirinden ayıran boğazda Helle dengesini kaybedip boğaza düşerek ölmüştür. O günden sonra ise Helle'nin adını ölümsüzleştirmek amacıyla boğaza Hellespontus adı verilmiştir. Phriksos'da çaresiz bir şekilde koçun sırtına Kolkhis'e varıp, koçu Zeus'a armağan edip, altın postunu da Kolkhis Kral'ı Aietes'e armağan etmiştir. Aietes kendisine armağan edilen bu altın postu Ares'in koruması altında bir ormanda ağaca çivileyerek başına da bekçi olarak yılan görünümlü bir ejderhayı koymuştur. Daha sonra ise Aietes kızı Khalkiope ile Phriksos'u evlendirmiştir. Bu evlilikten ise dört tane erkek çocukları olmuştur.

Aison'un hakkı olan İolkos krallığını üvey kardeşi Pelias bir yolunu bularak ele geçirip, Aison'un oğullarını öldürmüştür. Ancak Aison'un eşi yeni doğan Diomedes adındaki bebeğin ölü doğduğuna herkesi inandırdıktan sonra Kheiron'a teslim etmişler. Daha sonraki yıllarda Akhileus'un da eğitmenliğini yapacak olan Kenthauros Kheiron kendisine emanet edilen bu bebeğe İason adını vererek iyi bir savaşçı olarak yetiştirmiştir. İason ergenlik çağına geldiği zaman ise babasının hakkı olan İolkos Krallığını geri istemesi için üvey amcası Pelias'ın karşısına gönderir. İolkos'a doğru yola koyulan İason'da yolda yaşlı bir kadın kılığına giren Hera'ya yardım etmiştir, o günden sonra ise Hera'da İason'un koruyucu Tanrıçası olmuştur. İason, Pelias'ın karşısına çıkıp İolkos krallığını isteyince, Pelias'da İason'u başından savmak için Kolkhis'te bulunan Altın Post'u getirmesini şart koymuştur. Çünkü Pelias, İason'un canlı bir şekilde geri dönemeyeceğini düşündüğünden bu zor şartı kendisine sunmuştur. Bu durumu başka olaylarda benzerlik gösterdiğini görebiliyoruz. Bu duruma örnek verecek olursak; Polydektes, aşık olduğu Danae'nin yanından ayrılmayan oğlu Perseus'u, annesi Danae'den uzaklaştırmak için Medusa'nın başını getirmesini emretmiştir. Polydektes'te bu zor görevi Perseus'a verirken onun canlı bir şekilde gelmeyeceğini düşünüyordu. Perseus, annesi Danae'den uzaklaşıp görevde ölünce Polydektes'te aşık olduğu Danae ile rahat bir şekilde aşkını yaşayacaktı. Pelias'ta İason'a bu görevi verirken, İason'un canlı bir şekilde gelemeyeceğini ve kendisi de İolkos Kral'ı olarak yaşamına devam edeceğini

düşünüyordu. Gerçi İason Altın Post'u canlı bir şekilde getirse bile tahttan vazgeçmeyecekti. Çünkü Argonautların içine oğlu Akastos reisliğinde gizli bir teşkilat yerleştirmişti.

İason, Altın Post'u almak için Kolkhis'e doğru yola koyulmadan önce kendisi ile gönüllü gelecek Grekli kahramanları toplar. Athena'nın gözetiminde Thespialı Argos tarafından bir gemi yapılmıştır. Bu gemiye, gemiyi yapan ustaya saygı göstermek için ve Grekçe de hız anlamına geldiği için "Argo" adı verilmiştir. Argo Gemisinde Atalanta, Dioskurlar, Herakles, Orpheus, Peleus ve Theseus gibi Antik Grek mitinde adı duyulmuş ünlü kahramanlar ile birlikte elli altı kişi bulunmaktadır. Argo Gemisinde bulunan kişilere de Argonautlar ismi verilmiştir. Pelias'ın oğlu Akastos'un reisliğinde Argo'ya yerleştirdiği gizli teşkilatın içinde olduğunu düşündüğüm kişiler kesin olmamakla beraber; Akastos, Dioskurlar, Admetos, Herakles, Kios, Polyphemos, Autolykos, Theseus, İalmenos ve Askalaphos'tur. Fakat bu isimlerin sayısını ve kim olduklarını, kesin olarak sadece bu teşkilatı kuran Pelias'tan ve yerleştirilen teşkilattan başka kimse bilemeyecekti. Bu isimleri incelediğimiz zaman Akastos'un Pelias'ın oğlu olmasıdır. Hangi evlat babasına ihanet edip onu tahttan indirmek için üvey kuzenine destek verir ki. Zaten Pelias öldükten sonra da yerine oğlu Akastos'un geçmesi de görüşümü destekler niteliktedir. Herakles, Kios ve Polyphemos'un da Hylas'ın onuruna Mysia'da bir kent kurarak ismini de Kios koyduklarından bu kişilerin Grek Kültür ve Dinine hizmet ettiklerini düşünmekteyim. Kolkhis'in kuzeyinde kurulan Dioskurias kentinde Dioskurlar tarafından kurulduğunu düşünürsek onların da bu gizli ekipte olduğunu söyleyebiliriz. Autolykos'un da Sinope'de bir tanrı gibi sevildiğinden ve Sinope'de adına bir orakl ile heykelinin de yapılmış olmasından onun da bu gizli ekipin içinde olduğunu söyleyebiliriz. Altın Post'un Ares'in koruması altındaki bir ormanda bulunmasından dolayı İalmenos ve Askalaphos'un da babaları Ares'e ihanet etmeyeceğini düşünürsek, onların da bu gizli teşkilatın içinde olduğunu söyleyebiliriz. Pelias'ın Argo Gemisine yerleştirmiş olduğu bu gizli ekipin Grek Kültür ve Dinine hizmet ederek, kurmuş oldukları kentler ile ülke sınırlarını genişletmiş ve bozuk olan ekonomilerini biraz da olsa düzeltmiş olacaktı. Bu yüzden de Pelias, İolkos krallığından vazgeçmese bile halk tarafından karşı çıkılmayacak ve tepki görülmecekti. Bu durum İason'un Altın Post'u İolkos'a canlı bir şekilde getirince, aynen Pelias'ın düşündüğü gibi olmuştur ve krallıktan vazgeçmediğinde de hiçbir tepki ile karşılaşmamıştır. Ancak bu olay Pelias'ın sonunu

getirmiştir. Ama yine de İolkos tahtına İason değil Akastos geçmiştir. Ayrıca Argo Gemisinde bulunan bu gizli ekipin dışında kimileri de saygın bir mevkiye geleceği düşüncesindeydi. Çünkü canları pahasına Altın Post'u getirmeye çalışan bu insanlara İason kral olabilseydi sanırım saygın bir mevkiye getirecekti.

Argonautların ilk durağı Lemnos adasına mola vermek için uğradıklarında adada erkek kalmadığından dolayı bir nevi orada neslin devam etmesi yönünde hizmette bulunmuşlardır. Hatta İason ile Hypsipyle'nin birlikteliğinden olan Euneos'un daha sonraki yıllarda çıkacak olan Troia Savaş'ın da Lemnos Kral'ı olarak, Greklerin şarap ihtiyacını karşıladığını görmekteyiz. Argonautlar yolculukları sırasında uğramış oldukları yerlerde inandıkları tanrıların var olan tapınaklarına adaklar adayarak hediyeler bırakırken uğradıkları bazı yerlerde ise inandıkları tanrılara yeni tapınaklar inşa etmişler ve armağanlarda bulunmuşlar. Yeni kentler kurarak da Grek Kolonizasyon Hareketine hizmet etmişler.

MÖ 4. yüzyıla tarihlenen bronz ayna üzerinde kaslı, güçlü bir kahraman gibi betimlenen İason'un sağ elinde bir mızrak sol elinde ise kalkan bulunurken sırtında bir pelerin ile betimlenmiştir. Bir kaya üzerinde betimlenen İason'un ayakları arasında Altın Postlu Koç'u simgeleyen boynuzlu koçbaşı ile betimlenmiştir. Ayrıca Thessaly, Antik Kıbrıs, Klazomenai, Troas (Cebren), Karia, Makedonya, Phokis, Midilli vb. kentlere baktığımızda sikkelerinin ön veya arka yüzlerinde boynuzlu koçbaşı veya gemi betimlenmesi bulunmaktadır. Sikkelerin ön ya da arka yüzlerinde yer alan boynuzlu koçbaşı veya gemi, Argonautların seferinin amaçlarından biri olan Altın Postlu Koç'u ve sefere çıkılan Argo Gemisinden esinlendiğini düşünmekteyim. Yani Argo Gemisi Efsanesi yaklaşık olarak MÖ 500-300 yılları arasında bazı kentlerin ekolü haline gelerek sikkelerin ön ya da arka yüzlerinde Argo Gemisini simgeleyen gemi veya Altın Postlu Koç'u simgeleyen boynuzlu koçbaşı ile betimlenmiştir. Boynuzlu koçbaşı ve gemi betimleri bulunan bu sikkeler çok nadir bulunmaktadır. Çok nadir bulunan bu betimlemelerden Kartaca ve Roma sikkelerinde de gemi betimlemesi bulunmaktadır.

KAYNAKÇA

- Agizza, Rosa, (Çev.: Z. Zühre İlkelen), *Antik Yunanda Mitoloji*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2006.
- Arslan, Murat, *Arrianus'un Karadeniz Seyahati*, Odin Yayıncılık, İstanbul 2005.
- Apollodoros, *Bibliotheka Yunan Mitolojisi*, (Çev: Nur Nirven), Pinhan Yayıncılık, 2017.
- Bacon, Janeth Ruth, *The Voyage of The Argonauts Small*, Maynard and Company Publishers, Boston 1900.
- Brammer, Jan, "The Myth of The Golden Fleece", *Journal Ancient Near Eastern Religions University of Groningen*, 2007, 105-112.
- Buxton, Richard, (Çev.: Ahmet Fethi Yıldırım), *Yunan Mitolojisi*, Alfa Basım Yayınevi, İstanbul 2016.
- Can, Şefik, *Klasik Yunan Mitolojisi*, İnkılap Kitapevi, İstanbul 1994.
- Clauss, James J., *The Best of The Argonauts The Redefinition of The Epic Hero in Book 1 of Apollonius's Argonautica*, University of California Press, Oxford 1993.
- Cole, Chris, "The Golden Fleece", *Neosis The Journal of The Mega Society*, Issue 79, 2005, 11-15.
- Colette, Estin-Helene, Laporte, (Çeviren: Musa Eran), *Yunan ve Roma Mitolojisi*, Tübitak Popüler Bilim Kitapları, Ankara 2007.
- Colum, Padraic, *The Golden Fleece and The Heroes Who Lived Before Achilles*, The Macmillan Company, New York 2011.
- Conner, Nancy, (Çev.: Deniz Candaş), *Her Yönüyle Klasik Mitoloji*, Arkadaş Yayınevi, Ankara 2015.
- Cömert, Bedrettin, *Mitoloji ve İkonografi*, De Ki Basım Yayım, Ankara 2010.
- Demir, Muzaffer, "Hellen (Yunan) Kolonizasyon Dönemi Esnasında Hellen-Kolkhis (Gürcistan) İlişkilerinin Başlangıcı ve Süreci Üzerine Değerlendirmeler", *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmalar Dergisi Journal of Social Sciences and Humanities Researches*, Güz/Autumn, 17(38), 2016, 146-153.

- Dorothy May Hudson, *Aspects of Valerius Flaccus' Argonautica: A Literary Assesment*, Department of Classics University of Adelaide, 1986, 20-112.
- Er, Yasemin, *Klasik Arkeoloji Sözlüğü*, Phoenix Yayınevi, Ankara 2012.
- Erdemol, Haluk, "Altın Post ve Argo Denizcileri", *Mitolojiden Yansıyanlar*, Kasım, 2015.
- Erhat, Azra, *Mitoloji Sözlüğü*, Remzi Kitapevi, İstanbul 1978.
- Ertüzün, Reşit Mazhar, *Kapıdağ Yarımadası ve Çevresindeki Adalar*, Papirüs Basım Yayıncılık, İstanbul 1998.
- Fitch, Edward, "Rhodius and Cyzicus", *The American Journal of Philology*, 33(1), USA 1995, 7-16.
- Gezgin, Deniz, *Su Mitosları*, Sel Yayıncılık, İstanbul 2018.
- Graves, Robert, (Çev.: Uğur Akpur), *Yunan Mitleri*, Say Yayınları, İstanbul 2004.
- Grimal, Pierre, (Çev.: Sevgi Tamgüç), *Mitoloji Sözlüğü Yunan ve Roma*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2007.
- Hamilton, Edith, (Çev.: Ülkü Tamer), *Mitologya*, Varlık Yayınları, İstanbul 2002.
- Hansen, William, (Çev.: Ümit Hüsrev Yolsal), *Yunan ve Roma Mitolojisi*, İstanbul 2017.
- Herodotos, (Çev.: Müntekim Ökmen), *Herodot Tarihi*, Remzi Kitapevi, İstanbul 1991.
- Hesiodos, (Çev.: Sabahattin Eyüboğlu-Azra Erhat), *Hesiodos Eseri ve Kaynakları*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1977.
- Işık, Adem, *Antik Kaynaklarda Karadeniz Bölgesi*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 2001.
- Jackson, Steven, 'Argo: The First Ship?', J.D. Sauerländers Verlag, 1997.
- Jason Colavito, *Golden Fleeced Lying About Atlantis, Aliens, and Argonauts in Greek Myth*, 2010.
- Karanika, Andromache, "Greek, Roman and Byzantine Studies", *Inside Orpheus' Song: Orpheus as an Argonaut in Apollonios Rhodios' Argonautica*, 2010.

- Karaosmanoğlu, Mehmet, *Mitoloji ve Ege'nin Tanrıları*, Eser Ofset Matbaacılık, Erzurum 2005.
- Koçhan, Nurettin, "Argonautlar Mitolojisine göre Kyzikos Kentinin Topografik Yapısı", *60. Yaşında Fahri Işık'a Armağan*, Ege Yayınları, İstanbul 2004.
- Koçhan, Nurettin, *Kyzikos Tarihi ve Mimari Kalıntıları*, Renkvizyon Ofset Form Matbaacılık, Bursa 2011.
- Köse, Ahmet Hikmet, *Tarihsel ve Mitolojik Verilerin Işığında, Doğu ve Orta Karadeniz, Bölgesi Uygarlıklarının Madencilik Faaliyetleri*, Trabzon 1991, 72-82.
- Krappe, A.H., *The Story of İason and Medeia*, Taylor and Francis Ltd, UTC, 2018.
- Lafüriya, Muşni, *Altın Post Poema*, (Çev.: Oktay Chkotua), Anadolu Ofset, İstanbul 2015.
- Mader, Gottfried, *Atreus Artifex*, Cambridge University Press on Behalf of The Classical Association, UTC, 2019.
- Mahaffy, J.P., *On A Passage İn Euripides Hypsipyle*, Trinity College Dublin Press, UTC 2018.
- Mibourne, Anna-Stowell, Louie, (Çev.: Esin Uslu), *Yunan Mitolojisi*, İletişim Yayınları, 2010.
- Motor, Hacer, Bursa, *Balıkesir ve Bandırma Müzelerindeki Kyzikos Sikkeleri*, (Yayımlanmış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2010.
- Pekman, Adnan, *Eski Çağ'da Bazı Anadolu Şehirlerinin Tanrı ve Kahraman Ktistes'leri*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1970.
- Reet A. Howell and Maxwell L. Howell, *Journal of Sport History*, 16(2), 1989, 127-132.
- Rhodos, Apollonios, (Çev.: Peter Green), *The Argonautica*, University of California Press, London 1997.
- Rodoslu, Apollonios, (Çev.: Bilgin Adalı), *Argo Gemicilerinin Destanı*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2017.
- Roscher, Lexicon, *Druck Und Verlag B.G. Teubner*, Leipzig 1890-1894.

- Rose, Amy R., *Power and Powerlessness in Seneca's Thyestes*, The Classical Association of The Middle West and South, UTC, 2019.
- Rosenberg, Donna (çev: Erdal Cengiz, Atıl Ulaş Cüce, Kudret Emiroğlu, Tuluğ Kenanoğlu, Tahir Kocayiğit, Erhan Kuzhan, Bengü Odabaşı), *Dünya Mitolojisi Büyük Destan ve Söylenceler Antolojisi*, İmge Kitapevi Yayıncılık, İstanbul 2006.
- Schwab, Gustav, (Çev.: Devrim Doğan Yüzer), *Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri*, İlyaz İzmir Yayınevi, İzmir 2004.
- Schwab, Gustav, *Die Schönsten Sagen Des Klassischen Altertums*, Mit Einer Einleitung Von Karl-Heinz Ebnet, France 1993.
- Sears, Kathleen (Çev.: Ekin Duru), *Eski ve Yunan Roma Mitolojisi Hakkında Bilmeniz Gereken Herşey*, Say Yayınları, İstanbul, 2017.
- Seyffert, Oskar, *A Dictionary of Classical*, Meridian Library Press, New York 1956.
- Siculus, Diodorus, *Bibliotheca Historica-Historical Library* (Ed. C.H. Oldfather), Harvard University Press, London 1933-1967.
- Strabon, (Çev.: Adnan Pekman), *Antik Anadolu Coğrafyası*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2015.
- Teocharēs, Demetrios, "İolkos: Whence Sailed The Argonauts", *Archeology*, 11(1), 1958, 13-20.
- Thomson, George, (Çev.: Celal Üster), *Eski Yunan Toplumu Üstüne İncelemeler Tarih Öncesi Ege*, Homer Kitabevi ve Yayıncılık, İstanbul 2007.
- Uraz, Murat, *Küçük Mitoloji Yunan- Roma Cilt 1*, Türk Neşriyat Yurdu, İstanbul 1955.
- Üstün, Ayşen, *Euripides'in "Medeia" Adlı Oyunu ve Çağdaş Bir Anlayışla Sahnelenmesi*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sahne Sanatları Ana Bilim Dalı Rejisorluk Bilim Dalı, Konya 2007.
- Üstünel, Ceyda, *Euripides ve Seneca'nın Aynı Adlı Tragedyalarından Troades ve Medea Adlı Oyunlarının Karakter ve Oyun Planı Bakımlarından Karşılaştırılması*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Ankara, 2007.

Yengin, Deniz, “*Yüzüklerin Efendisi*”, *Üçlemesinin Filmsel Anlatı Çözümlemesi*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Tasarımı Anabilim Dalı, İstanbul 2006.

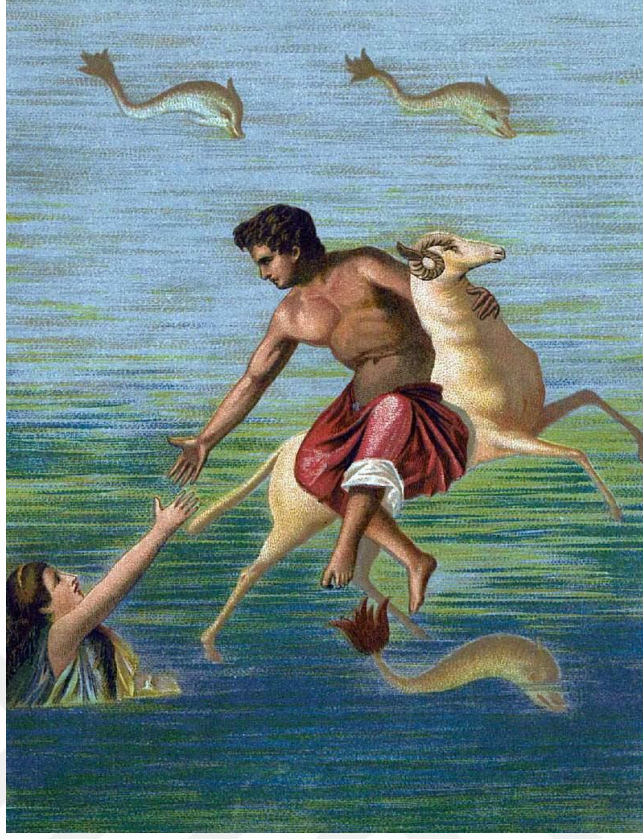

EKLER

EK 1. RESİMLER

Resim 1. Phriksos ve Helle'nin Koçun Üzerinde Kolkhis'e uymasının betimlendiği Gümüş Ayna, Roma Ulusal Müzesi, MS 2. yüzyıl, (https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d9/Silver_mirror_with_elaborate_relief_on_the_backside_depicting_an_episode_of_the_myth_of_Phrixus_and_Helle_from_the_ancient_Greek_legend_of_the_Golden_Fleece%2C_end_of_2nd_century_AD%2C_Palazzo_Massimo_alle_Terre%2C_Rome_%2815538943067%29.jpg-14.02.2019).

Resim 2. Kolkhis'e Giderken Helle'nin Koçun Üzerinden Boğaza düşmesi, (<https://okuryazarim.com/koc-aries-takimyildizinin-mitolojik-hikayesi/-14.02.2019>).

Resim 3. Phriksos'un Tek Başına Kolkhis'e Uçması, Bronz Sikke, Thessaly, MÖ 302-265, (<https://www.cointalk.com/threads/another-greek-addition.313968/> -).

Resim 4. Koçbaşı, Cebren, Troas, Bronz Sikke, 281-261,
(<http://www.wildwinds.com/coins/greece/troas/cebren/i.html> -14.02.2019).

Resim 5. Koçbaşı, Klazomenai, MÖ 4. yüzyıl,
(<http://www.wildwinds.com/coins/greece/ionia/klazomenai/i.html> -14.02.2019).

Resim 6. Koçbaşı, Lesbos, Midilli, MÖ 521-478,
(https://www.liveauctioneers.com/item/33201738_ancient-greek-coin-of-lesbos-mytilene-electrum-hekte
-14.02.2019).

Resim 7. Eğik Koçbaşları, Lesbos, Midilli, MÖ 454-427,
(https://www.liveauctioneers.com/item/33201738_ancient-greek-coin-of-lesbos-mytilene-electrum-hekte
-14.02.2019).

Resim 8. İason'un Pelias ile Karşılaşması, Pompei Jason Evi, Napoli Arkeoloji Müzesi MS 1. yüzyıl,
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/39/Pelias_meets_Jason_MAN_Napoli_Inv111436.jpg/330pxPelias_meets_Jason_MAN_Napoli_Inv111436.jpg- 14.02.2019).

Resim 9. İason ve Koçbaşı, Bronz Ayna, MÖ 4. yüzyıl,
(https://www.reddit.com/r/europe/comments/8odiqc/greek_bronze_mirror_depicting_jason_and_the/ -
14.02.2019).

Resim 10. Tanrıça Athena'nın Gözetiminde Argo Gemisinin Yapılışı, Roma, MS 1. yüzyıl,
(<http://ozhanoturk.com/2017/08/30/argonotlar-altin-post-efsanesi-ne-anlatiyor/>
14.02.2019).

Resim 11. Argo Gemisi, Bronz Sikke, Teselya, İolkos, MÖ 4. yüzyıl, (<http://archaicwonder.tumblr.com/post/92871186909/extremely-rare-argonaut-coin-a-bronze-chalkous> - 14.02.2019).

Resim 12. Theseus'un Kayanın Altından Kılıç ve Sandaletini Alması, British Müzesi, Pişmiş Toprak Kabartma, MÖ 1. yüzyıl, (<http://www.maicar.com/GML/Aegeus1.html> - 14.02.2019).

Resim 13. Argo Gemisinin Yola Çıkması, Konstantinos Volakanis, 1837-1907, (<https://en.wikipedia.org/wiki/Argonauts-> 14.02.2019).

Resim 14. Hylas'ın Nereid Tarafından Kaçırılmadan Önceki An, Manchester Sanat Galerisi, John William Waterhouse, 1896, (<https://www.apollo-magazine.com/the-very-victorian-nymphs-of-j-w-waterhouse/-14.02.2019>).

Resim 15. Argonautlar, Kral Phineus'un Adasında, Abraham Diepenbeeck, 1596-1675, (<https://www.digitalcommonwealth.org/search/commonwealth:vx021w65c-14.02.2019>).

Resim 16. Çarpışan Kayalar,
(<http://postmodernodysseus.tumblr.com/post/128081724844/clashing-rocks-the-clashing-rocks-or-the-14.02.2019>).

Resim 17. Çarpışan Kayaların Etrafına Yapılan Fenerlerin Yeri,
(<http://www.arkeo-tr.com/mitolojik-rotalar-bolum-1-jason-ve-argonautlar.html-14.02.2019>).

Resim 18. Hekate Tapınağı'nda İason'un Medeia'yı İkna Etmesi, Jean-François de Troy, 1679-1752, Londra Ulusal Galeri, (https://search.credoreference.com/content/topic/medea_greek_mythology-14.02.2019).

Resim 19. Medeia'nın İason'a Yardımı, Büyülü Kremi Vermesi, John William Waterhouse, 1907, (<http://www.neokuyorum.org/antik-yunan-ve-roma-bakisiyla-medea/-14.02.2019>).

Resim 20. İason'un Aietes'in Boğaları ile Mücadelesi, Troyes Jean Francois,
(<https://thecuttywren.wordpress.com/2015/05/12/the-riddle-of-the-fire-breathing-bulls/> 14.02.2019).

Resim 21. İason'un Aietes'in Boğalarını Boyunduruğu Altına Alması, Berlin Altes Müzesi,
Roma Lahdi, 140-150,
(https://semrabayraktar.blogspot.com/2012/07/beyaz-perdenin-buyusu-ile-turkiye-de_8779.html -
14.02.2019).

Resim 22. Medeia'nın Yardımıyla İason'un Altın Post'u Alması, Metropolitan Sanat Müzesi, Attika Kırmızı Figür, Krater, Orchard Ressamı 470-460, (<https://www.theoi.com/Gallery/M20.2.html> -14.02.2019).

Resim 23. Medeia'nın Yardımıyla İason'un Altın Post'u Alması, Lahit, Roma Sanat Eserleri Müzesi, MS 2. yüzyılın ikinci yarısı, (https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jason_Golden_Fleece_Altemps_Inv8647.jp-14.02.2019).

Resim 24. İason ile Medeia'nın Evlenmesini Anlatılması, Lahit, Roma Sanat Eserleri Müzesi, MS 2. yüzyılın ikinci yarısı, (https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jason_Golden_Fleece_Altemps_Inv8647.jp -14.02.2019).

Resim 25. Talos'un Kaya Fırlatması, Gümüş Sikke, 300-270, (<http://2.bp.blogspot.com/KFYfNO1AiFc/VIYNdII6M2I/AAAAAAAAAH7o/U24mSyyUok/s1600/talos.jpg> -14.02.2019).

Resim 26. Pelias'ın Kızları ve Büyü Hazırladıkları Kazan, Berlin Pergamon Müzesi, MÖ 420-410, (<http://www.maicar.com/GML/Pelias1.html>).

Resim 27. Medeia'nın Çocuklarıyla Glauke'ye Büyülü Hediye Götürmesi, Berlin Altes Müzesi, Roma Lahdi, MS 140-150, (<https://tr.pinterest.com/reggieohansen/medeiaian/?lp=true> -14.02.2019).

Resim 28. Glauke ve Kreon'un Acı Çekmeleri, Berlin Altes Müzesi, Roma Lahdi, MS 140-150, Lahitin diğer yüzü, (<https://tr.pinterest.com/reggieohansen/medeiaian/?lp=true> -14.02.2019).

Resim 29. Medeia Çocuklarını Öldürüp Kaçarken İason'un Kılıcına El Atması, Charles- Andre Van Loo, 1759, (<http://www.mevzuedebiyat.com/yunan-tragedyalarina-bir-bakis-ve-medeadavaroluscu-izlekler/> - 14.02.2019).

Resim 30. Medeia'nın Helios Tarafından Gönderilen Kanatlı At ile Kaçması, Berlin Altes Müzesi, Roma Lahdi, 140-150, (<https://tr.pinterest.com/reggieohansen/medeiaian/?lp=true> -14.02.2019).

Resim 31. Medeia'nın Çocukları ile Hediyeleyi Göndermesi, Glauke ile Kreon'un Acı Çekmeleri ve Medeia'nın Kanatlı At Arabası ile Kaçması, Berlin Altes Müzesi, Roma Lahdi, 140-150, (<https://tr.pinterest.com/reggieohansen/medeiaian/?lp=true> -14.02.2019).

Resim 32. Aigeus'un Oğlu Theseus'u Kılıcı Sayesinde Tanıması, Hippolyte Flandrin, 1832, (<https://en.wikipedia.org/wiki/Aegeus> -14.02.2019).

Resim 33. Ariadne'nin Theseus'a Yardımı, New York Metropolitan Sanat Müzesi, MS 130-150, (<https://tr.pinterest.com/pin/486248091003335704/?lp=true> -14.02.2019).

Resim 34. Theseus'un Minotauros'u Öldürmesi, New York Metropolitan Sanat Müzesi, MS 130-150,
(<https://tr.pinterest.com/pin/486248091003335704/?lp=true> -14.02.2019).

Resim 35. Theseus'un Ariadne'yi Naksos Adasında Terk Etmesi, New York Metropolitan Sanat Müzesi, MS 130-150,
(<https://tr.pinterest.com/pin/486248091003335704/?lp=true> -14.02.2019).

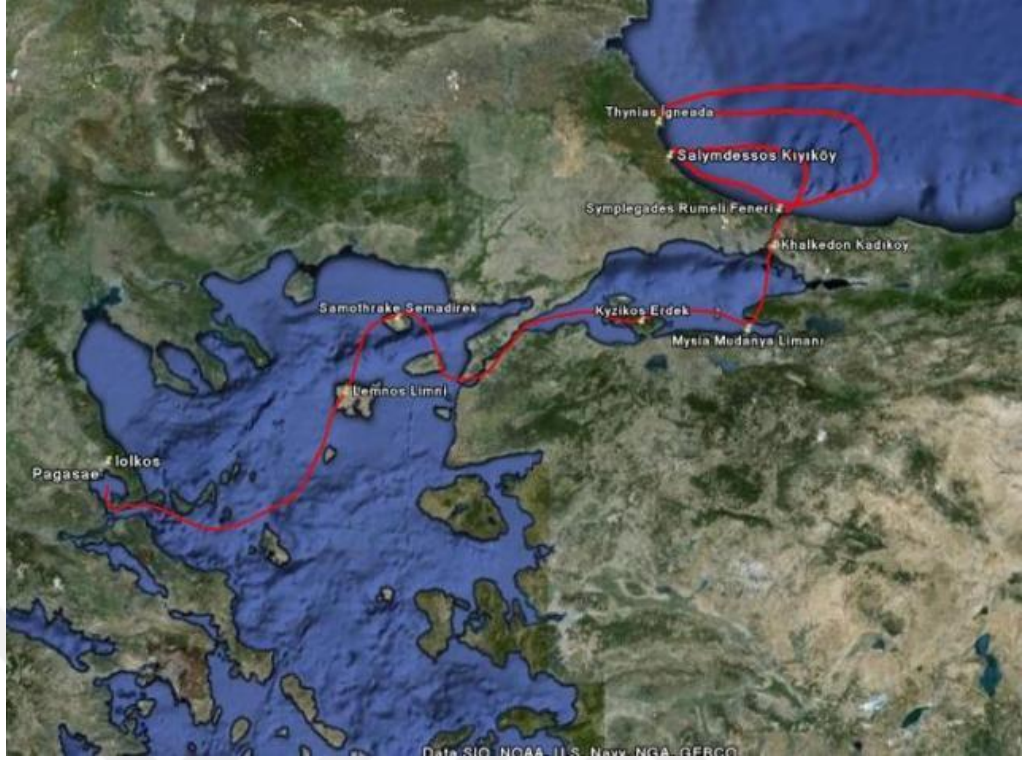
Resim 36. Ariadne'nin Theseus'a yardımı, Theseus'un Minotauros'u Öldürmesi ve Theseus'un Ariadne'yi Naksos Adasında Terk Etmesinin Betimlendiği Lahit, Metropolitan Sanat Müzesi, MS 130-150,

(<https://tr.pinterest.com/pin/486248091003335704/?lp=true> -14.02.2019).

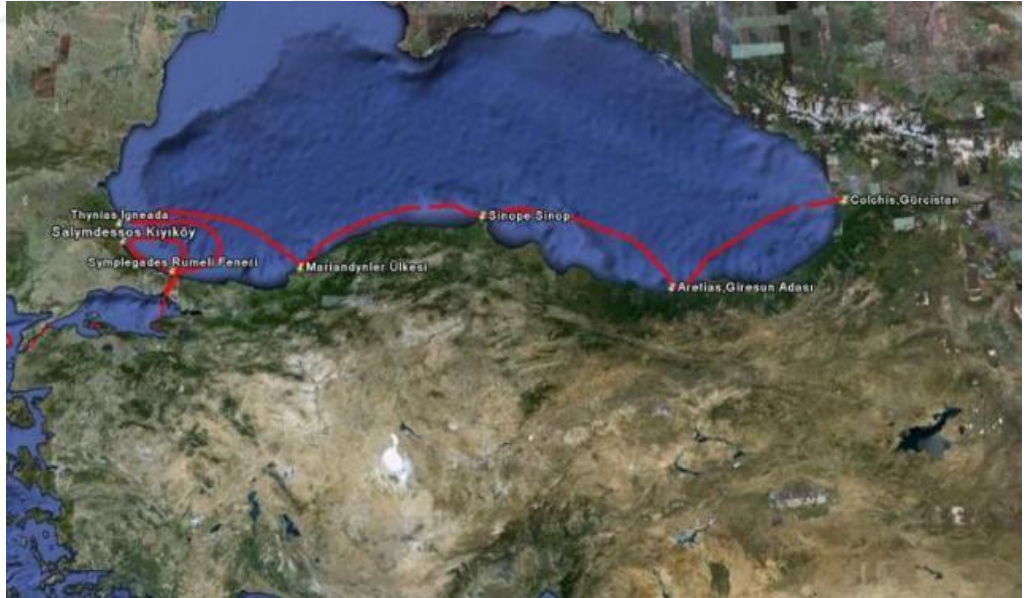
EK 2. HARİTALAR

Harita 1. Argo Gemisinin İolkos'tan Kolkhis'e Kolkhis'ten İolkos'a Gidiş-Dönüş Yol Haritası, (https://myhero.com/Jason_Argonauts_Myth-14.02.2019).

Harita 2. Argo Gemisinin Pagasai Körfezinden Çarpışan Kayalara Kadar İzlediği Yol Haritası
(<http://www.arkeo-tr.commitolojik-rotalar-bolum-1-jason-ve-argonautlar.html>-14.02.2019).

Harita 3. Argo Gemisinin Çarpışan Kayalardan Kolkhis'e Kadar İzlediği Yol Haritası
(<http://www.arkeo-tr.commitolojik-rotalar-bolum-1-jason-ve-argonautlar.html>-14.02.2019).

Harita 4. Argo Gemisinin Kolkhis'ten Ren Nehrine Kadar İzlediği Yol Haritası
(<http://www.arkeo-tr.commitolojik-rotalar-bolum-1-jason-ve-argonautlar.html>-14.02.2019).

Harita 5. Argo Gemisinin Ren Nehrinden İolkos'a Kadar İzlediği Yol Haritası
(<http://www.arkeo-tr.commitolojik-rotalar-bolum-1-jason-ve-argonautlar.html>-14.02.2019).

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Ümit KUMARGAL
Doğum Yeri ve Tarihi	ELAZIĞ/BASKİL 05.06.1989
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	Erzurum Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü
Y. Lisans Öğrenimi	Erzurum Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri	2016 Genç Araştırmacılar Çalıştay 1 2017 Erzincan Altıntepe Kazı ve Onarım Çalışmalarında Kazı Başkan Yardımcılığı
İş Deneyimi	
Stajlar	2014 Erzincan Altıntepe Kazı ve Onarım Çalışmaları
Projeler	-
Çalıştığı Kurumlar	-
İletişim	
E-Posta Adresi	Umitkurt23@hotmail.com
Tarih	01.03.2019